

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS

1.5.2016 – 30.4.2017

SISÄLLYSLUETTELO

Vapo lyhyesti	3
Varatoimitusjohtaja Jyrki Vainionpään katsaus	4
Hallituksen toimintakertomus 1.5.2016-30.4.2017	4
Toimintaympäristö	4
Kehitys liiketoimintasegmenteittäin	5
Liikevaihto segmenteittäin	5
Liikevoitto/-tappio segmenteittäin	5
Vapo Oy	5
Neova AB	6
AS Tootsi Turvas	6
Kekkilä-konserni	6
Muut toiminnot	6
Kassavirta, investoinnit ja rahoitus	7
Toimintaan sisältyvä luontainen kausivaihtelu	7
Merkittävät riskit ja epävarmuustekijät	7
Tutkimus- ja kehitystoiminta	9
Ympäristövastuu	9
Vapo Oy:n osakepääoma ja omistus	10
Yhtiökokoukset	10
Henkilöstö	10
Muutokset organisaatiossa	11
Hallituksen esitys voittovarojen käytöstä	11
Katsauskauden jälkeiset tapahtumat	11
Tulevaisuuden näkymät	11
Konsernin keskeiset tunnusluvut	12
Emoyhtiö Vapo Oy:n keskeiset tunnusluvut	13
Konsernitilinpäätös, IFRS	14
Konsernin laaja tuloslaskelma	14
Konsernin tase	15
Konsernin rahavirtalaskelma	16
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	17
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot, IFRS	18
Emoyhtiön tuloslaskelma	48
Emoyhtiön tase	49
Emoyhtiön rahavirtalaskelma	50
Tunnuslukujen laskentaperiaatteet	61
Konsernin tunnusluvut 2012 - 2017	62
Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus	63
Tilinpäätösmerkintä	63

VAPO LYHYESTI

Vapo on bioenergian johtava toimija Suomessa, Ruotsissa ja Virossa. Vapon energia-asiakkaille kehitetty tuote- ja palveluliiketoiminta koostuu kotimaisista polttoaineista, kuten turpeesta, pelletistä ja metsäpolttoaineista sekä energiantuotantoon liittyvistä lisäarvopalveluista. Lisäksi yhtiön omistuksessa on seitsemän yhdistetyn lämmön ja sähkön tuotantolaitosta (CHP-laitos) ja noin 150 lämpölaitosta, jotka tuottavat paikallista energiaa. Vapo on kaikilla markkina-alueillaan tärkeä osa paikallista energiainfrastruktuuria.

Vapo-konserniin kuuluu lisäksi puutarhakonserni Kekkilä, joka on puutarhatuotteiden markkinajohtaja Suomessa ja Ruotsissa. Yhtiö tuottaa Suomessa Kekkilä-brändillä ja Ruotsissa Hasselfors Garden -brändillä kasvualustoja, katteita ja lannoitteita ammattiviljelijöille, kuluttajille sekä viherrakentajille.

Vapo-konsernin Ventures-liiketoiminta kehittää uusia liiketoimintaratkaisuja omien vahvuuksien pohjalta. Yhtiön uusimmat liiketoiminnat ovat Vapo Fibers ja Vapo Carbons. Vapo Fibers keskittyy turpeesta saatavan turvekuidun

hyödyntämiseen uusissa käyttötarkoituksissa. Vapo Carbons tähtää nopealla aikataululla turpeeseen pohjautuvien teknisten hiilten kasvaville kansainvälisille markkinoille.

Vapo-konsernissa on yli 770 työntekijää. Lisäksi yhtiö työllistää satoja paikallisia urakoitsijoita polttoaineen tuotanto- ja toimitusketjussa.

Lisätietoja yrityksestä: www.vapo.com.

Vapo-konserni 1.5.2016–30.4.2017

Tilikausi lukuina:	1.5.2016-30.4.2017	1.5.2015-30.4.2016
Liikevaihto, milj. euroa	392,1	459,8
Vertailukelpoinen liikevaihto, milj. euroa	392,1	398,8
Käyttökate/EBITDA, milj. euroa	56,9	43,1
Liikevoitto/EBIT, milj. euroa	20,0	8,6
Vertailukelpoinen liikevoitto ilman kertaeriä ja myytyjä toimintoja, milj. euroa	23,2	19,4
Tilikauden tulos	8,1	-4,4
Sijoitetun pääoman tuotto % ennen veroja	3,0	1,2
Vapaa kassavirta ennen veroja, milj. euroa	73,2	60,7
Omavaraisuusaste 30.4.	43,0	37,6
Korollisten nettovelkojen suhde käyttökatteeseen	4,7	8,5
Energiaturvetoimitukset (TWh)	10,2	10,7
Puupolttoainetoimitukset (TWh)	3,4	3,2
Lämmön toimitukset (TWh)	1,7	1,6
Tapaturmataajuus*	19	29

* Tapaturmataajuus = kaikki työterveyshuollon käynnin vaatineet tapaturmat / milj. työtuntia

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Varatoimitusjohtaja Jyrki Vainionpää: Vapon tulos yli kaksinkertaistui edellisvuodesta

Konsernin vertailukelpoinen liikevaihto tilikaudelta 1.5.2016-30.4.2017 oli edellisvuoden tasolla 392,1 (398,8) miljoonaa euroa. Vertailuvuoden toteutunut liikevaihto, 459,8 miljoonaa euroa, sisälsi alkuvuonna 2016 myydyin sahausliiketoiminnan liikevaihtoa 63,5 miljoonaa euroa.

Vapo-konsernin vertailukelpoinen liikevoitto ilman kertaeriä ja myytyjä toimintoja 23,2 (vertailukelpoinen liikevoitto 19,4) miljoonaa euroa paransi selvästi edellisvuodesta, jolloin tulosta heikensi sahausliiketoiminnan myynnin sekä Vapo Oy:n toimintamallin uudistuksen lähes 10 miljoonan euron kertaluonteiset kustannukset. Suomes- ja turvetuotanto on jo kahtena kesänä jäänyt sääolosuhteiden vuoksi selvästi alle tavoitellun tuotantomäärän, mikä on lisännyt kustannuksia molemmilla tilikausilla. Tilikauden tulos konsernissa oli 8,1 (-4,4) miljoonaa euroa.

Tilikauden aikana Vapo Oy:n kokonaan omistama Kekkilä-konserni myi heikosti kannattavat liiketoimintonsa Venäjältä ja Norjasta. Näiden liiketoimintojen myynneistä aiheutui myyntitappiota noin kaksi miljoonaa euroa. Kekkilän jatkuvien toimintojen tulos jäi edellisvuodesta poikkeuksellisen viallestä keväästä johtuen, mikä viivästytti sesongin alkua.

Konsernin merkittävimmän tulosparannuksen teki Vapo Oy:n Lämpö ja sähkö-liiketoiminta, missä digitalisaation mahdollistamat tehokkuustoimenpiteet, kuten laitosten etävalvonnan käyttöönotto, ovat laskeneet käyttö- ja kunnossapitokustannuksia. Liiketoiminnan liikevoitto päättyneellä tilikaudella oli 8,9 (5,3) miljoonaa euroa.

Konsernin kassavirta oli vahva päättyneellä tilikaudella, minkä ansiosta yhtiö maksaa kesäkuussa 2017 eräänty-

vän vuonna 2011 liikkeelle lasketun 100 miljoonan euron joukkovelkakirjalainan ilman uudelleenrahoitustarvetta.

Kuluneen tilikauden aikana Vapo Oy on edennyt hallituksen vahvistaman strategian mukaisesti sekä energialiiketoiminnan että uusien liiketoimintojen alueilla. Energialiiketoiminnassa tavoitteena on kasvaa polttoainetoimittajan roolista enemmän lisäarvoa tuottavien energiaratkaisujen ja -palveluiden tarjoajaksi ja siten parantaa asiakastytyväisyyttä. Yhtiön vuosittain mittaama NPS (Net Promoter Score) -asiakastytyväisyys on noussut vuoden 2013 1:stä 38:aan päättyneellä tilivuodella. Keväällä 2017 yhtiö käynnisti mittavan ohjelman, jonka puitteissa se kehittää uusia palveluita ja toimintamalleja vastaamaan asiakkaiden liiketoiminnan haasteisiin. Tähän Lean Service Creation -ohjelmaan osallistuu kymmeniä Vapo Oy:n avainhenkilöitä ja useita yhtiön asiakkaita.

Toinen merkittävä yhtiön painopistealue on uusien liiketoimintojen kehittäminen energialiiketoiminnan ja puutarhaliiketoiminnan rinnalle. Vapo Fibers kehittää yhdessä Kekkilä-konsernin kanssa turvekuitujen jalostamiseen pohjautuvaa liiketoimintaa, missä päättyneellä tilikaudella on päästy eteenpäin potentiaalisimpien markkina- ja tuotesegmenttien valinnassa. Lokakuussa 2016 julkistetun Vapo Carbonsin tavoitteena on käynnistää turpeeseen pohjautuvien teknisten hiilten tuotanto Suomessa yhtiön kehittämällä uudella menetelmällä.

Tilikauden aikana Suomen hallitus laati kunnianhimoisen, maailman kärkeen tähtäävän kansallisen energia- ja ilmastostrategian. Vapo tukee tämän strategian toteuttamista – esimerkiksi yhtiö on merkittävässä roolissa siinä, että Suomi saavuttaa vuoteen 2030 mennessä 55 prosentin energiaomavaraisuuden ja yli 50 prosentin uusiutuvan energian osuuden. Strategian toteuttaminen edellyttää muun muassa sitä, että erittäin energiatehokas ja hyötysuhteeltaan ylivoimainen lämmön- ja sähköntuotanto sekä kaukolämpö säilyvät

nykyisellä tasolla. Alhaisesta sähkön hinnasta johtuen tämä näyttää erittäin haastavalta ja uskon, että tarvitsemme nyt kahta asiaa: ensinnäkin alan toimijoiden tulee ottaa kaikki hyödyt irti tuotannon modernisoinnista ja digitalisoinnista. Vapo on erittäin sitoutunut tähän ja sen lisäksi, että Vapo tehostaa omia voimavarojaan mm. etäkäytön avulla, yhtiö voi tarjota osaamistaan ja mittakaavaetua myös muille toimijoille. Toiseksi, alan omien toimien lisäksi tavoitteen saavuttaminen edellyttää ennustettavaa ja pitkäjänteistä energiapolitiikkaa ja ennen kaikkea sitä, että tässä CHP-tuotannossa käytettävien kotimaisten polttoaineiden kilpailukykyä ei heikennetä.

Toimintaympäristö

Energian kokonaiskulutus oli Suomessa Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan 1 335 petajoulea (PJ) eli 371 terawattituntia (TWh) vuonna 2016, mikä on 2 prosenttia enemmän kuin vuonna 2015. Sähkön kulutus oli 85,1 terawattituntia, eli noin 3 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Energian kulutuksen nousuun vaikutti ennätyslämpimään edellisvuoteen verrattuna hieman viileämpi sää. Viime vuosien hintatasoon verrattuna öljyn, kivihiihen ja maakaasun hinnat olivat edelleen poikkeuksellisen alhaalla, mikä yhdistettynä Pohjoismaiden normaalia suurempiin vesivarastoihin pitivät sähkön hinnan alhaisena. Tästä johtuen lauhdevoimalaitoksilla ei juurikaan tuotettu sähköä, mikä heijastui niin turpeen kuin energiahakkeen kysyntään.

Nykyisen Suomen hallituksen ohjelmaan on kirjattu tavoite, jonka mukaan uusiutuvan, päästöttömän energian osuus halutaan nostaa yli 50 prosenttiin vuonna 2030. Hallitusohjelman toinen tavoite on nostaa energiantuotannon omavaraisuusaste 55 prosenttiin, missä turpeella on oma tärkeä roolinsa. Hallitus haluaa puolittaa tuontiöljyn käytön

sekä lopettaa hiilen energiakäytön vuoteen 2030 mennessä.

Turpeen seitsemän miljoonan kuutiometrin tuotantomäärä jäi sateisen loppukesän johdosta suunniteltua pienemmäksi. Edellisinä kesinä tuotetut varmuusvarastot turvaavat kuitenkin asiakkaiden polttoainetoimitukset.

Syksyn 2016 lämpötilat olivat koko Vapo-konsernin alueella vertailuvuotta kylmempinä mutta selvästi pitkän aikavälin keskiarvolämpötiloja korkeampia. Myös alkuvuosi 2017 jatkui keskimääräistä lämpimämpänä. Normaalia lämpimämpi sää leikkasi energiaturpeen kysyntää lähes 10 prosentilla.

Vapo-konserni

Konsernin tilikauden tulos tilikaudelta 1.5.2016-30.4.2017 parani selvästi vertailuvuodesta ollen 8,1 (-4,4) miljoonaa euroa. Liikevaihto laski ja oli 392,1 (vertailukelpoinen liikevaihto 398,8) miljoonaa euroa. Konsernin liikevoitto parani 133 prosenttia ollen 20,0 (8,6) miljoonaa euroa. Myös vertailukelpoinen liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä ja myytyjä toimintoa parani selvästi ollen 23,2 (19,4) miljoonaa

euroa. Taseen keventämiseksi tehdyt toimenpiteet näkyivät vahvana liiketoiminnan kassavirtana (vapaa kassavirta ennen veroja), joka päättyneellä tilikaudella oli 73,2 (60,7) miljoonaa euroa. Tämä on mahdollistanut myös konsernin velkojen pienentämisen, mikä näkyy rahoituksen tunnuslukujen parantumisena. Konsernin omavaraisuus tilikauden lopussa oli 43 (37,6) prosenttia ja nettovelkojen suhde käyttökatteeseen 4,7 (8,5).

Kehitys liiketoiminta-segmenteittäin

Yhtiön segmenttiraportointi muodostuu konsernin erillisyyhtiöistä. Vapo Oy:n segmentissä raportoidaan kuitenkin myös energialiiketoimintaa palvelevien pienempien yhtiöiden tulokset, sillä myös niiden toimintaa ohjataan Vapo Oy:n kautta. Näitä yhtiöitä ovat Salon Energiantuotanto Oy, Piipsan Turve Oy, Suo Oy ja Hanhisuon Turve Oy.

Vapo Oy

Vapo Oy tarjoaa yrityksille, kunnille ja kuluttajille paikallisia polttoaineita,

lämpöratkaisuja ja ympäristöturpeita. Polttoaineiden osuus yhtiön ulkoisesta liikevaihdosta on noin 70 prosenttia, lämpöratkaisujen noin 25 prosenttia ja ympäristöturpeiden noin 5 prosenttia. Yhtiön uusimmat kaupalliset liiketoiminnat ovat Vapo Fibers ja Vapo Carbons. Vapo Fibers keskittyy turpeesta saatavan turvekuidun hyödyntämiseen uusissa käyttötarkoituksissa. Vapo Carbons tähtää nopealla aikataululla turpeeseen pohjautuvien teknisten hiilten kasvaville kansainvälisille markkinoille.

Segmentin tilikauden kolmannen tertiilin (tammi-huhtikuu 2017) liikevaihto oli 114,9 (tammi-huhtikuu 2016 117,3) miljoonaa euroa. Liikevoitto raportointijaksolta oli 11,9 (6,6) miljoonaa euroa. Liikevoittoon sisältyy kertaluonteisia kustannuksia 6,0 (-7,9) miljoonaa euroa, josta 3,5 miljoonaa euroa eliminoitui konsernitasolla Harvestian omistussosuuden myyntiin liittyvänä eränä. Kylmä kevät ei riittänyt paikkaamaan lauhan talven aiheuttamaa lämmitystarpeen laskua, mikä näkyi energiaturpeen ja lämmön kysynnän laskuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna, kun taas puupolttoaineiden ja pelletin toimitusvolyymit kasvoivat. Voima- ja lämpölaitosten myyn-

Liikevaihto segmenteittäin

MEUR	1-4/2017	1-4/2016	Muutos %	5/2016-4/2017	5/2015-4/2016	Muutos %
Vapo Oy	114,9	117,3	-2,1	247,4	257,0	-3,7
Vapo Timber Oy	0,0	5,5	-100,0	0,0	63,5	-100,0
Kekkilä-konserni	33,5	34,9	-4,2	89,5	87,9	1,8
Neova AB	19,6	21,5	-8,9	43,3	47,8	-9,4
AS Tootsi Turvas	7,5	5,9	26,6	16,0	13,0	23,2
Muut	0,1	0,0	-	0,3	0,0	1 964,2
Segmenttien välinen liikevaihto	-1,9	-2,6	28,9	-4,4	-9,4	53,5
Yhteensä	173,7	182,6	-4,9	392,1	459,8	-14,7

Liikevoitto/-tappio segmenteittäin

MEUR	1-4/2017	1-4/2016	Muutos %	5/2016-4/2017	5/2015-4/2016	Muutos %
Vapo Oy	11,9	6,6	79,3	13,2	7,4	78,0
Vapo Timber Oy	0,0	-0,6	100,0	0,0	-2,2	100,0
Kekkilä-konserni	-0,6	0,6	-199,2	-1,1	-1,3	13,9
Neova AB	1,9	2,6	-26,3	0,9	1,7	-48,7
AS Tootsi Turvas	1,0	0,3	216,2	1,3	1,1	20,2
Muut	-0,2	0,3	-166,6	-0,8	0,2	-420,7
Osakkuusyhtiöt	1,1	2,2	-50,5	0,6	1,4	-57,4
Eliminoinnit	5,4	6,0	-10,2	5,8	0,3	1 746,9
Yhteensä	20,5	18,1	13,2	20,0	8,6	131,2

tihinnat kehittyivät suotuisasti edellisen vuoden vastaavaan jaksoon verrattuna.

Segmentin koko tilikauden liikevaihto oli 247,4 (257,0) miljoonaa euroa. Liikevoittoa kertyi 13,2 (7,4) miljoonaa euroa. Liikevoittoon sisältyy kertaluonteisia kustannuksia 4,0 (-7,7) miljoonaa euroa. Koko tilikauden energiaturvetoimitukset jäivät edelliskautta alhaisemmiksi lämpötilan, kasvaneen puupolttoainetarjonnan sekä alhaisen sähkön hinnan vuoksi. Voima- ja lämpölaitosten operoinnissa ja kunnossapidossa saavutettiin merkittäviä kustannussäästöjä toteutettujen tehostamistoimenpiteiden myötä. Investoinnit olivat 30,9 (31,3) miljoonaa euroa. Tilikaudella toimitettiin energiaturvetta yhteensä 9,2 (9,7) TWh ja lämpöä 1,2 (1,2) TWh.

Kesän 2016 tuotantokaudella turvetuotanto jäi selkeästi sekä tavoiteltua että lämmityskauden tilauskantaa alhaisemmaksi. Edellisinä vuosina tuotetut varmuusvarastot turvasivat asiakkaiden polttoainetoimitukset.

Metsäpolttoaineiden kannattavuus heikkeni vertailukaudesta ylitarjonnan johdosta. Myyntivolyyymi säilyi vertailukauden tasolla, mutta myyntihinnat laskevat erityisesti puunjäljesteollisuuden runsaan sivutuotetarjonnan vuoksi.

Pelletin liikevaihto ja kannattavuus parani edelliseen tilikauteen verrattuna, vaikkakin liiketoiminnan kannattavuus oli edelleen heikolla tasolla. Kotimaan toimitusvolyyymi kasvoi lisääntyneen voimalaitoskysynnän ansiosta. Kannattavuutta paransivat tuotannossa ja raaka-ainehankinnassa toteutetut tehostamistoimet.

Yhtiön panostukset digitaalisen asiakaskokemuksen kehittämiseen konkreetisoituivat uuden kaukolämpöportaalin ja pelletin verkkokaupan lanseerauksilla, jotka on otettu hyvin vastaan. Yhä suurempi osuus pelletin kuluttajakaupasta tapahtuu verkossa.

Neova AB

Neova AB on Vapo Oy:n ruotsalainen tytäryhtiö, joka tarjoaa asiakkailleen kaukolämpöä omien kaukolämpöverkkojen kautta sekä räätälöityjä lämmitysratkaisuja teollisille asiakkaille. Lisäksi yhtiö tuottaa ja markkinoi turvetuotteita energia-asiakkailleen sekä kasvuturvetoitteiden käyttäjille. Vuosimyynti jakaantuu lähes tasan lämpöratkaisujen ja turvetuotteiden kesken.

Tilikauden kolmannen tertiilin (tammi-huhtikuu 2017) liikevaihto oli 19,6 (21,5) miljoonaa euroa. Kauden liikevoit-

to oli 1,9 (2,6) miljoonaa euroa. Syksyyn ja alkutalveen verrattuna kylmempi loppu-kausi auttoi kasvattamaan polttoaineiden ja lämmön kysyntää. Myös kasvuturpeen lisääntynyt myynti paransi liikevaihtoa. Energiaturpeen kysynnän lasku joillain maantieteellisillä alueilla Ruotsissa johti turvetuotantoalueiden sulkemiseen. Tämä aiheutti yhden miljoonan euron alaskirjauksen kolmannen tertiilin tulokseen.

Koko tilikauden liikevaihto oli 43,3 (47,8) miljoonaa euroa ja liikevoitto 0,9 (1,7) miljoonaa euroa. Tilikauden investoinnit olivat 3,2 (3,8) miljoonaa euroa. Liikevoittoon sisältyy kertaluonteisia kustannuksia ja alaskirjauksia yhteensä 0,6 (0,0) miljoonaa euroa.

Tilikaudella toimitettiin energiaturvetta yhteensä 0,6 (0,7) TWh ja lämpöä 0,4 (0,4) TWh. Kasvuturvetoimitukset olivat 0,6 (0,6) miljoonaa kuutiometriä.

Neova AB:n tytäryhtiö Brostorpsmosen fuusioitiin emoyhtiöön syyskuussa 2016.

AS Tootsi Turvas

AS Tootsi Turvas on Vapo Oy:n virolainen tytäryhtiö, jonka pääliiketoiminta muodostuu kasvu- ja energiaturvetuotteiden ja puupolttoaineiden myynnistä sekä lämmöntuotannosta ja -myynnistä. Kasvuturvetta muodostaa vuosimyyntistä 45 prosenttia, puupolttoaineet 30 prosenttia, energiaturvetta 15 prosenttia ja lämpö 10 prosenttia.

Tilikauden kolmannen tertiilin (tammi-huhtikuu 2017) liikevaihto oli 7,5 (5,9) miljoonaa euroa. Kauden liikevoitto oli 1,0 (0,3) miljoonaa euroa.

Koko tilikauden liikevaihto oli 16,0 (13,0) miljoonaa euroa ja liikevoitto 1,3 (1,1) miljoonaa euroa. Tilikauden investoinnit olivat 3,3 (1,1) miljoonaa euroa. Tilikauden liikevaihtoa ja tulosta paransivat onnistunut myynti, logistiikan kustannussäästöt sekä kaukolämpöyhtiö Uuemõisa Teenused AS:n osto kesällä 2016. Yhtiö fuusioitiin emoyhtiöön syyskuussa 2016.

Tilikauden energiaturvetoimitukset olivat yhteensä 0,2 (0,2) TWh. Kasvuturvetoimitukset olivat 0,7 (0,6) miljoonaa kuutiometriä.

Kekkilä-konserni

Kekkilä-konserni kehittää, valmistaa ja markkinoi puutarha-alan korkealaatuisia kasvualustoja, kasvinravinteita ja katemateriaaleja sekä kotipuutarhan ja pihan

rakentamisen tuotteita harrastajille, ammattiviljelijöille ja viherrakentajille.

Tilikauden kolmannen tertiilin (tammi-huhtikuu 2017) liikevaihto oli 33,5 (34,9) miljoonaa euroa. Kauden liiketulos oli -0,6 (0,6) miljoonaa euroa. Kolmannen tertiilin tulokseen sisältyi kertaluonteisia kustannuksia 3,0 (-1,1) miljoonaa euroa Norjan liiketoimintojen myyntiin liittyen.

Konsernin kolmannen tertiilin liikevaihto pieneni edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna kuluttaja- ja viherrakentamisen liiketoiminnoissa. Tertiilin ensimmäiset kolme kuukautta olivat vahvoja suhteessa aikaisempaan vuoteen, mutta kevään viivästyminen siirsi huippusesongin alkamisen seuraavalle tilikaudelle. Kekkilän ammattiviljely- ja Recycling-liiketoiminnot kasvoivat aikaisempaan vuoteen verrattuna. Myynnin kasvu paransi myös liiketoiminnan operatiivista tulosta.

Koko tilikauden liikevaihto oli 89,5 (87,9) miljoonaa euroa ja liiketulos -1,1 (-1,3) miljoonaa euroa. Tilikauden investoinnit olivat 2,2 (3,6) miljoonaa euroa.

Kumulatiivisesti liikevaihto kasvoi erityisesti ammattiviljely- ja viherrakennusliiketoiminnoissa. Kuluttajaliiketoiminta kärsi multatuotteiden valmistuksen ylikapasiteetista ja asiakaskunnan ostovoiman keskittymisestä.

Koko tilikauden tulokseen sisältyi 3,2 (-1,6) miljoonan euron kertaluonteinen kustannus.

Kekkilä Oy luopui 30.12.2016 omistuksestaan Kekkilä-konsernin Venäjän tytäryhtiössä myymällä osakkeet paikalliselle toimivalle johdolle.

Kekkilä Oy luopui 31.3.2017 omistuksestaan Kekkilä-konsernin Norjan tytäryhtiössä myymällä osakkeet norjalaiselle Nordic Garden AS:lle.

Muut toiminnot

Muut-segmentti pitää sisällään Vapo Clean Waters Oy:n, Tanskan tytäryhtiön Vapo A/S:n sekä Forest BtL:n, jonka operatiivinen toiminta lakkautettiin vuonna 2014.

Vapo Clean Waters Oy aloitti toimintansa 1.5.2016. Yhtiö keskittyy vesien suojeleluun ja luonnon monimuotoisuutta parantaviin suunnittelu-, rakentamis- ja kunnossapitopalveluihin ja -tuotteisiin. Päättäneellä tilikaudella yhtiö osallistui VTT Oy:n vetämään Storm Filter -hankkeeseen, jonka tavoitteena on luoda hulevesien hallintaan puhdasta teknologiaa. Lisäksi yhtiö koordinoi yhdessä

muiden toimijoiden ja Luonnonvarakeskuksen kanssa PäästöSäästö -hanketta, missä testataan uudentyyppisiä kotimaisia, eloperäisiä maanparannusaineita viljelymaan satoisuuden parantamiseksi ja maatalouden ravinnekuormituksen pienentämiseksi. Yhtiö oli mukana ELY-keskuksen koordinoimassa pilaantuneiden maa-alueiden kunnostus- ja kokeiluhankkeessa yhteistyössä Suomen Puolustusvoimien kanssa.

Muut-segmentin vaikutus tilikauden kolmannen tertiilin liikevaihtoon oli 0,1 (0,0) miljoonaa euroa ja vaikutus liiketulokseen -0,2 (0,3) miljoonaa euroa. Koko tilikauden liikevaihto oli 0,3 (0,0) miljoonaa euroa ja liiketulos -0,8 (0,2) miljoonaa euroa.

Kassavirta, investoinnit ja rahoitus

Konsernin vapaa kassavirta ennen veroja tilikaudella 1.5.2016-30.4.2017 oli 73,2 (60,7) miljoonaa euroa. Ero edellisvuoteen johtui pääosin konsernin liiketoimintojen käyttökatteen kasvusta. Käyttöpääoma jatkoi pienentymistään erityisesti alentuneiden polttoainevarastojen ansiosta, mikä paransi kassavirtaa 14,7 (39,6) miljoonalla eurolla.

Päätyneen tilikauden bruttoinvestoinnit olivat 39,6 (38,5) miljoonaa euroa eli 110 (110) prosenttia poistojen määrästä. Tilivuoden merkittävimmät investoinnit kohdistuivat Lämpö ja sähkö-liiketoiminnan kapasiteetin laajennus- ja energiategohkuusinvestointeihin ja fossiilisten polttoaineiden käytön vähentämiseen sekä turvetuotannon uusien tuotantoalueiden valmisteluun ja hankintaan. Nettoinvestoinnit olivat 1,6 (-21,9) miljoonaa euroa.

Korolliset nettovelat olivat tilikauden lopussa 269,6 (366,6) miljoonaa euroa. Korolliset nettovelat sisältävät Vapon tytäryhtiössä olevan 5 miljoonan euron pääomalainan. Korollisten nettovelkojen suhde käyttökatteeseen (net debt/EBITDA) 30.4.2017 oli 4,7 (8,5). Lyhytaikainen korollinen velka oli 127,4 (35,0) miljoonaa euroa. Vapon pitkäaikaisista korollisista veloista 36,5 prosenttia on omavaraisuuteen sidotun kovenanttiehdon piirissä, jonka ehdot täytyivät katsauskauden lopussa. Omavaraisuusaste oli tilikauden lopussa 43,0 (37,6) prosenttia ja nettovelkaantumisaste 79,4 (127,2) prosenttia. Konsernin taseen loppusumma oli 812,4 (795,0) miljoonaa euroa. Konsernin nettorahoituserät olivat -9,8 (-9,7) miljoonaa euroa. Nettorahoituserät

olivat 2,5 (2,1) prosenttia liikevaihdosta.

Konserni suojauspolitiikkansa mukaisesti pääosan seuraavien 12 kuukauden ennustetusta nettovaluuttavirrastaan. Suojausinstrumentteina on käytetty pääasiassa valuuttatermiinejä ja -swappeja. Tärkein suojattava valuutta on Ruotsin kruunu. Huhtikuun lopussa konsernin seuraavien 12 kuukauden valuuttasuojausaste oli 94 prosenttia.

Tilikauden aikana yhtiö laski liikkeelle oman pääoman ehtoisen, 50 miljoonan euron suuruisen joukkovelkakirjalainan (hybridilainan). Järjestely vahvisti konsernin rahoitusasemaa ja tuo joustavuutta tulevien strategisten investointien rahoittamiseen. Konsernin vahva kassavirta mahdollistaa kesäkuussa erääntyvän 100 miljoonan euron joukkovelkakirjalainan takaisinmaksun ilman uudelleenrahoitustarvetta.

Toimintaan sisältyvä luontainen kausivaihtelu

Vuodenaikojen mukaan vaihteleva lämmitystarve tuo merkittävää syklisyyttä konsernin liiketoimintaan. Ensimmäinen vuosikolmannes toukokuusta elokuuhun keskittyy polttoaineiden tuotantoon ja hankintaan, kun taas tilivuoden toinen vuosikolmannes käynnistää varsinaisen lämmityskauden ja polttoainetoimitusten määrä kasvaa. Tilikauden viimeinen kolmannes on yhtiön lämmön, sähkön ja polttoaineiden myynnin kannalta vahvin jakso. Päätyneellä tilikaudella lämmityskauden lämpötila oli poikkeuksellisen viileää huhtikuuta lukuun ottamatta keskimääräistä lämpimämpi, mikä laski lämmön ja polttoaineiden myyntiä.

Kekkilän puutarhaliiketoiminta on myös altis kausivaihtelulle parhaimman kysynnän ajoituessa keväaseen. Päätyneellä tilikaudella kevätsezonki ei päässyt vielä kunnolla vauhtiin huhtikuun loppuun mennessä, mikä siirsi myyntiä seuraavalle tilikaudelle, mutta myös lyhensi sesongin kestoa.

Merkittävät riskit ja epävarmuustekijät

Regulaatoriskit

Tiukentuvista tulkinnanvaraisista säädöksistä aiheutuva turvetuotannon ympäristöluopien saannin epävarmuus on merkittävä riski kaikille Vapon turveliikeyrityksille ja energiaturvetta koskien myös Suomen energiaomava-

raisuudelle. Tämä osittain jo toteutunut riski estää ja hidastaa uusien turvetuotantoalueiden käyttöönottoa niin, että asiakkaiden tarpeet voitaisiin täyttää kaikissa olosuhteissa myös tulevaisuudessa. Turvetuotannon jatkuvuuden kannalta olennaista on, että uusien turvetuotantoalueiden ympäristöluovitus tapahtuu joka puolella maata tasapuolisesti ja yksiselitteisiin ympäristökriteereihin perustuen.

Vapo on lisännyt investointejaan tuotantoalueidensa ympäristönsuojeluun sekä alueitansa tulevien valumavesien testostettuun vesienkäsittelyyn, jotta lupien myöntämiselle ei olisi Vaposta johtuvaa estettä. Vapo hakee ympäristöluopia ja avaa uusia tuotantoalueita valtioneuvoston hyväksymän suo- ja turvemaiden strategian linjausten mukaisesti vain luonnontilaltaan muuttuneille ojitetuille turvemaille.

Myös Vapon puupolttoaineet-liiketoimintaan liittyy regulaatoriskejä. Kiinteiden puuperäisten polttoaineiden kestävyyskriteerien käsittelystä riippuu, millaisen uhan ne muodostavat puuperäisen energian käytölle ja Suomen kansantaloudelle.

Energia-alalle on tyypillistä, että toimintaa kehitetään pitkän aikavälin tavoitteiden mukaan ja myös alan investointien elinkaari on usein kymmeniä vuosia. Jatkuvasti muuttuvat säännökset muodostavat regulaatoriskin, joka vaikeuttaa alan toimintaa mm. sähkön markkinahintojen romahtamisen myötä subventioiden vuoksi. Tämä on johtanut tilanteeseen, jossa polttoaineita käytetään laitoksiin on tehty investointeja aikaisempaa vähemmän. Polttoainemarkkina on supistunut, mikä näkyy energiaturpeen käytön vähentymisenä ja metsähakkeen käytön kasvun tyrehtymisenä.

Positiivinen muutos regulaatiossa oli 2016 toteutunut turvervon alennus 1,90 euroon megawattitunnilta ja siihen liittyen energiapuun tuen nosto. Tämä ei kuitenkaan ehtinyt vaikuttaa polttoaineiden kysyntään menneellä tilikaudella. Tulevaisuudessa veromuutos vaikuttanee kysyntää kasvattavasti, joskin samanaikaisesti asiakaskunnassa tapahtuu siirtymistä pois polttamiseen perustuvasta energiaturvasta niin regulatiivisista kuin muistakin syistä.

Suomen hallitus julkisti energia- ja ilmastostrategiansa vuoteen 2030 saakka. Julkistettu strategia linjaa hallitusohjelman tavoitteen, että Suomen tavoitteena on nostaa energiaomavaraisuutensa 2030 mennessä nykyisestä noin kolmanneksesta 55 prosenttiin siten, että uusituvan energian käyttö nousee samalla 50 prosenttiin. Strategia tähtää kivihii-

len käytön lopettamiseen, ja turpeen aseman säilymiseen huoltovarmuuden turvaamiseksi. Asiaa koskeva lakiesitys valmistellaan vielä tämän hallituskauden aikana, ja se voi tuoda vielä muutoksia nyt esitettyihin tavoitteisiin.

Energia-alaa koskevan lainsäädännön muutokset muodostavat merkittävimmän riskin Vapo Oy:n liiketoimintaan. Suurten polttolaitosten (yli 50 MW) päästörajoja merkittävästi kiristävä LCP-Bref –dokumentti ja puun energiakäytön EU-kestävyysskriteereistä sopiminen heikentävät lämmön ja sähkön tuotannon kannattavuutta entisestään. Tämä tulee näkymään vastapainetuotannon kapasiteetin poistumisen jatkumisena, mikä vähentää polttoaineen kysyntää. Puun energiakäytön kestävyyskriteereistä sovitaan EU-komission energiapaketissa, mutta asian käsittely on vielä kesken.

Päästökaupan ulkopuolisiin sektoreihin vaikuttava maan käytön LULUCF-direktiivi voi vaikuttaa myös energiasektorin toimintaympäristöön, mikäli metsien hiilinielulaskenta heikentyy nykyisestä.

EU:n puhtaan energian pakettiin käsittely jatkuu tänä vuonna EU:n parlamentissa ja neuvostossa. Paketti sisältää kahdeksan lainsäädäntöehdotusta. Niihin kuuluu muun muassa uusiutuvan energian direktiivi eli REDII, jonka mukaan EU:n sitova tavoite uusiutuville on 27 prosenttia vuoteen 2030 mennessä. Lopullinen sisältö varmistunee aikaisintaan vuonna 2018. Lisäksi komissio on ehdottanut uusiutuvan energian lisäämistä lämmityksessä ja jäähdytyksessä yhdellä prosenttiyksiköllä vuosittain.

Markkinariskit

Vapon energialiiketoimintaan liittyy merkittäviä markkinariskejä sekä lopputuotteen kysynnän että puuperäisten polttoaineiden ja niiden raaka-aineiden hinnan ja saatavuuden osalta.

Huoli ilmastosta on johtanut energia-alan murrokseen, jossa perinteisiin fossiilisiin polttoaineisiin perustuvien energiatarvikkeiden osuus tulee väistämättä laskemaan. Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2010 turvetta käytettiin Suomessa energialähteenä 27 terawattituntia (7 prosenttia kokonaiskulutuksesta), kun vuonna 2015 vastaava luku oli 16 terawattituntia (4 prosenttia). Lasku on ollut suurinta sähköntuotannossa. Turpeen kysyntärisikin pienentämiseksi, Vapo panostaa nykyisten polttoaineasiakassuhteiden syventämiseen tarjoamalla toimintavarmimmat polttoaine- ja energiatarvikkeet muun muassa operointipalvelujen, laitosten tehostamishankkeiden

tai muiden lisäarvopalvelujen avulla.

Puuperäisten polttoaineiden kysyntä on kasvanut energiayhtiöiden etsiessä fossiilisten polttoaineiden rinnalle muita vaihtoehtoja. Kysynnän kasvu on lisännyt pelletin tuotantoa Euroopassa. Myös tuonti Euroopan ulkopuolelta on kasvanut. Ylitarjontatilanteessa kilpailu pellettimarkkinoilla on kiristynyt, mikä näkyy markkinahintojen laskuna yhtiön päämarkkinoilla Suomessa ja Ruotsissa. Markkinoiden kasvaessa oikeahintaisen raaka-aineen saatavuus vaihtelee lopputuotteen hintaan on avainasemassa kilpailukykyyn varmistamiseksi. Vapossa käynnistettyjen tehostamisohjelmien myötä kannattavuuden odotetaan paranevan puupolttoaineet-liiketoiminnassa selvästi tulevilla tilikaudella.

Lämpö ja sähkö -liiketoimintaan vaikuttavat lämmitys-, teollisuushöyry- ja sähkömarkkinoiden sekä polttoaine- ja kilpailevien energiatarvikkeiden kehitykset. Sähkön hinta Suomessa ja Euroopassa säilyi edelleen matalalla tasolla pienentäen sähkön myyntistä saatuja tuottoja. Polttoainemarkkinoilla öljyn alhainen hinta näkyi positiivisesti kustannusten laskuna, mutta on vaikuttanut heikentävästi Vapon tuottamien polttoaineiden myyntiin, kun asiakkaat ovat lykanneet päätöksiä öljyn korvaamisesta kotimaisia polttoaineita käyttävillä ratkaisuilla. Kilpailevat uuden teknologian energiatarvikkeet muodostavat lisääntyvän uhan myös kotimaisilla polttoaineilla tuotettavalle energialle, joskin menneellä tilikaudella kaukolämmön kanssa kilpailevien lämmitysmuotojen kustannukset pysyivät pääosin entisellä tasollaan, ja kaukolämpö säilytti kilpailukykyä. Uudet lämmitysmuodot, eri lämmitysmuotojen yhdistelmät ja energian säästö ovat keskeisiä kaukolämpöliiketoiminnan kehittämiseksi.

Sääriskit

Vapon liiketoimintoihin laajasti vaikuttava yhteinen riski on sääolosuhteet. Talvella lämpötila vaikuttaa ulkoisten ja sisäisten asiakkaiden polttoainetarpeeseen sekä omien lämpö- ja voimalaitosten käyntiasteeseen. Keväällä sääolosuhteet myös ratkaisevat puutarhakaupan kiivaimman sesongin ajoittumisen konsernin tilivuoden katkon ympärille vaikuttaen koko vuoden tuloskehitykseen. Kesäaikana sään vaikutus kohdistuu biopolttoaineiden ja ympäristötuohteiden tuotantomääriin sekä laatuun.

Kesän 2016 turvetuotanto onnistui suunnitellusti Ruotsissa, mutta jäi tavoitteesta Suomessa ja Virossa. Tavoitteesta

jääminen lisäsi tilikauden tulosvaikutteisia kustannuksia varastoidun määrän jäädessä odotettua pienemmäksi. Onnistuneen konserniyhtiöiden oman kaupallisen varmuusvarastoinnin ansiosta alhaisempi turvetuotanto ei kuitenkaan vaikuta yhtiön tarjontaan olennaisesti tulevilla lämmitys- ja tuotantokaudella.

Tulevilla tuotantokaudella polttoaineet mitoitetaan tulevien vuosien kysyntää ja tiedettyä asiakaskohtaista varastointitarvetta vasten. Tämä tarkoittaa joillakin alueilla tuotantotavoitteen supistamista aikaisempiin tuotantokausiin verrattuna. Turveurakoitsijoiden saanti tulevaisuudessa voi tästä syystä ainakin alueellisesti vaikeutua urakoitsijoiden poistuessa markkinoilta, jolla on myös pitkän aikavälin vaikutuksia alan osaamisen kadotessa.

Vahinkoriskit

Vahinkoriskejä ovat työturvallisuus, omaisuus- ja keskeytysvahinkoriskit sekä ympäristöriskit. Vahinkoriskien toteutumista pyritään estämään ennakoivilla riskienhallintatoimenpiteillä ja nopealla reagoinnilla havaittuihin vaaroihin. Riskit, joita ei voida hallita omin toimenpitein, vakuutetaan mahdollisuuksien mukaan. Tavoitteena on myönteisen työturvallisuuden ja omaisuudensuojaa koskevan kulttuurin jatkuva edistäminen läpi kaikkien toimintojen. Mittavat panostukset turvallisuuskulttuurin muuttamiseen näkyvät jo muun muassa tapaturmien lukumäärän ja tapaturmataajuuden laskuna sekä turvallisuushavaintojen ja niiden perusteella tehtävien parannustoimenpiteiden kasvuna koko Vapo-konsernissa.

Rahoitus- ja hyödykeriskit

Yhtiö hallitsee rahoitusriskiä ja ylläpitää maksuvalmiutta tasapainottamalla lyhyt- ja pitkäaikaisten lainojen suhteellista osuutta sekä pitkäaikaisten lainojen lyhennysaika- tauluja. Lisäksi rahoituksen saatavuuteen ja hintaan liittyvää riskiä hallitaan hajauttamalla varainhankintaa eri pankkien ja rahoitusinstrumenttien välillä.

Yhtiön pääasialliset rahoitusriskit ovat valuutta-, korko- ja maksuvalmiusriski. Rahoitusriskien tunnistamisesta ja hallinnasta vastaa konsernin keskitetty rahoitustoiminto, jota ohjaa hallituksen hyväksymä rahoituspolitiikka. Konserni käyttää riskienhallinnassaan valuuttatermiinejä ja -optioita, valuutanvaihtosopimuksia, valuuttalainoja, koronvaihtosopimuksia sekä hyödykejohtannaisia.

Hyödykeriskien osalta Vapo ostaa suojauspalveluita sähkön hankintaa ja

myyntiä koskien. Sähkökaupan osuus Vapon liiketoiminnasta on erittäin pieni.

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Konsernin tutkimus- ja kehitystoiminnan panostukset tilikaudelta 1.5.2016 - 30.4.2017 olivat yhteensä 1,1 (1,1) miljoonaa euroa, mikä on 0,3 (0,2) prosenttia liikevaihdosta. Tutkimus- ja kehitystoiminta keskittyi yhtiön strategisen uudistumisen tukemiseen Vapo Oy:ssä ja Vapo Clean Waters Oy:ssä.

Vapo Ventures kehittää ja kaupallistaa uusia liiketoimintoja, jotka perustuvat Vapon osaamiseen ja verkostoihin. Ensimmäiset Vapo Venturesin kehittämät uudet liiketoiminnat ovat luonnonvesien käsittelyratkaisuja tarjoava Vapo Clean Waters Oy sekä luonnonkuituratkaisuja tuottava Vapo Fibers. Viimeisimmästä uudesta avauksesta yhtiö kertoi lokakuussa 2016, jolloin julkistettiin Vapo Carbons -hanke. Se tähtää teknisten hiilten kasvaville kansainvälisille markkinoille.

Vapo Oy:n muu tutkimus- ja kehitystyö koostui ympäristövastuullisuuden, uusien liiketoimintojen ja teknologioiden sekä energia- ja ympäristöturpeiden tuotantoon liittyvien menetelmien kehittämisestä. Osana ympäristötoumusten toteutusta yhtiö kehitti täysin uudenlaisia vesienkäsittelymenetelmiä yhä paremman vesien puhdistumisen saavuttamiseksi sekä turvetuotannon ympäristöhaittojen minimoimiseksi. Uudet menetelmät liittyivät muun muassa luontaisten mikrobiologisten puhdistusprosessien hyödyntämiseen. Lisäksi yhtiö selvitti aurinkosähköjärjestelmien soveltuvuutta turvetuotannon kuivatusvesien pumppaukseen. Turpeen laadunhallinnan parantamiseksi yhtiö kehitti eri mittausmenetelmiä polttoaineen kosteuden nopeaan mittaukseen.

Uuden liiketoiminnan luomista rahkasammalbiomassasta edistettiin kehittämällä rahkasammalten tuotantometelmää ja käsittelyprosessia. Rahkasammalbiomassasta saatavan raaka-aineen kaupallistamisen tukemiseksi käynnistettiin tutkimusprojekti raaka-aineen ominaisuuksista ja tuotannon ympäristöstävällisyydestä sekä korjuualueiden uudistumisesta.

Yhteistyössä Peatmax Oy:n kanssa kehitettiin uusi palaturpeen kokoojavaunu, jonka koeajo alkoi loppukesästä. Uusi kokoojavaunu parantaa pinta-aloiltaan pienten tuotantoalueiden hyödyntämismahdollisuuksia.

Vapo Clean Waters Oy oli mukana hulevesien hallintaan keskittyvässä Storm

Filter -projektissa, jonka tavoitteena on luoda hulevesien hallintaan puhdasta teknologiaa. Vettä imeyttävien ja puhdistavien materiaalien ja rakenteiden avulla pintavirtaamia vähennetään ja veden sisältämiä haitta-aineita saadaan suodatettua ja pidätettyä mekaanisesti vettä puhdistaviin materiaaleihin.

Maatalouden kuormituksen hillitsemiseen ja kasvien tehokkaampaan kasvuun tähtäävässä PäästöSäästö-hankeesta testataan uudentyyppisiä kotimaisia, eloperäisiä maanparannusaineita viljelymaan satoisuuden parantamiseksi ja maatalouden ravinnekuormituksen pienentämiseksi. Lisäksi ampumaratavesien riskienhallintaan kehitettiin turvesuodatuksen perustuva luonnonmukainen ja kotimainen vesienpuhdistusjärjestelmä.

Vapo Clean Waters Oy jatkoi myös Vapo Oy:lle tehtävää kehitystoimintaa. Erityisinä kehityskohteina turvetuotannon vesienkäsittelyyn olivat erilaiset kehittyneet suodatus- ja saostusmenetelmät. Happamiin sulfaattimaihiniin liittyvää tutkimusta jatkettiin osana SYKE-vetoista Sulfa II -hanketta.

Ympäristövastuu

Vastuu ympäristöstä on tärkeä osa Vapon jokapäiväistä liiketoimintaa. Yhtiö on toteuttanut kansainvälisestikin ainutlaatuisen ympäristöohjelman. Tiikerinloikka-nimellä toteutetun hankkeen yksi tavoite oli parhaan vesienkäsittelyteknologian (BAT) käyttöönotto kaikilla turvetuotantoalueilla. Kesä 2016 oli toinen tuotantokausi, jolloin kaikilla Vapon turvetuotantoalueilla oli käytössä parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukainen vesienkäsittely. Vapo on sitoutunut siihen, että turvetuotannosta poistuvat alueet ovat uudessa maankäytössä viimeistään kahden vuoden kuluessa tuotannon päättymisestä. Muita ohjelman tavoitteita olivat muun muassa omaehtoisten ympäristötarkastusten tehostaminen ja entistä aktiivisempi tiedottaminen turpeen käytön kokonaisvaikutuksista.

Vaikka turvetuotannossa oleva pinta-ala pieneni edellisvuodesta kahdeksan prosenttia, Vapo lisäsi edelleen päästötarkkailujen määrää. Vuonna 2016 päästötarkkailussa otettiin yli 18 000 (17 800) näytettä, joista tehtiin lähes 145 000 (150 000) analyysiä. Lisäksi vesistötarkkailussa otettiin lähes 2 900 (2 600) näytettä, joista tehtiin 35 000 (35 200) analyysiä.

Yhtiö jatkoi turvetuotantoalueiden omaehtoisia ympäristötarkastuksia. Urakoitsijat tarkastivat vesienkäsittelyra-

kenteet tuotantokaudella kahden viikon välein, minkä lisäksi kesäajaksi palkatut 25 ympäristötarkastajaa tarkastivat kaikkien tuotantoalueiden vesienkäsittelymenetelmät sekä ympäristölupaehtoisten mukaiset asiat. Vuonna 2016 ELY-keskukset tekivät Vapon turvetuotantoalueille 128 tarkastuskäyntiä.

Vapo jatkoi luontoarvoltaan merkittävien soiden myyntiä suojelutarkoituksiin.

Yhtiön luvituspolitiikan mukaisesti uusia tuotantoalueita haetaan vain ojitetuille turvemaille. Vuonna 2016 turvetuotannon ympäristölupahakemuksista uutta lainvoimaista pinta-alaa saatiin 690 hehtaaria. YVA-menettely saatiin päätökseen 402 hehtaarella. Lämpölaitokset saivat kaksi uutta ympäristölupapäätöstä.

Vapo on sitoutunut siihen, että vuoden 2016 jälkeen avattavien uusien tuotantosoiden alapuolisiin vesistöihin kohdistuva kiintoaine- ja humuskuormitus on alhaisempi verrattuna ennen turvetuotantoa olleeseen tilanteeseen. Näiden sitoumusten toteuttamiseksi Vapo käynnisti Puhdas vesi- ja Tarkkailut 100 -projektit, joiden aikana tarkkaillaan noin 80 kohteessa uusien tuotantoalueiden vesistövaikutuksia ennen mahdollista turvetuotannon aloittamista.

Konsernin ympäristöinvestoinnit olivat 2,3 (4,0) miljoonaa euroa, jotka koostuivat pääasiassa turvetuotannon vesienkäsittelyrakenteiden tehostamis- ja rakentamistoimenpiteistä sekä Lämpö ja Sähkö -liiketoiminta-alueen ympäristölainsäädännön vaatimista investoinneista. Tämän lisäksi yhtiö investoi energiatehokkuuteen ja fossiilisten polttoainekäytön vähentämiseen. Tilikauden ympäristönsuojelukustannukset ilman oman henkilöstön työpanosta olivat yhteensä 18,8 (20,8) miljoonaa euroa. Ne koostuivat pääasiassa turvetuotannon vesienkäsittelyrakenteiden ylläpidosta ja kuormitustarkkailuista.

Tuotannossa ollut turveala oli kesällä 2016 Suomessa 32 000 (34 900) hehtaaria. Uusia alueita saatiin tuotantoon 311 (265) hehtaaria tilikauden loppuun mennessä. Tilikauden aikana tuotantoalueita poistui tuotannosta yhteensä 1 156 (545) hehtaaria.

Seuraavaan maankäyttömuotoon siirtyi 4 194 (4 996) hehtaaria, josta 1 371 (826) hehtaaria myytiin. Alueita siirrettiin metsitettäväksi 1 235 (2 024) hehtaaria, pelloiksi 0 (0) hehtaaria ja kosteikoiksi tai lintujärviksi 223 (150) hehtaaria. Maanomistajille alueita palautettiin 1 364 (1 996) hehtaaria. Tuotannosta poistuneiden soiden ennallistamisesta aiheutuvien kustannuksiin varaudutaan jälkikäyttövarauksella, jolla katetaan tuotannon

päättymisen jälkeisten vesiensuojelun, vesistön kuormituksen, maisemoinnin ja muiden ennallistamistoimenpiteiden kustannukset.

Vuonna 2016 Vapossa jatkettiin omien voima- ja lämpölaitosten monivuotista kehitysohjelmaa öljyn käytön vähentämiseksi ja energiatehokkuuden parantamiseksi. Voima- ja lämpölaitoksilla kotimaisten polttoaineiden käyttö kasvoi entisestään. Konsernitasolla kotimaisten polttoaineiden osuus oli 95,3 (93,7) prosenttia ja Suomessa 94,3 (92,3) prosenttia. Hyötysuhde parantui voimalaitosten ja pellettilämpökeskusten osalta ja pysyi edellisen vuoden tasolla lämpölaitosten osalta.

Vuoden 2016 merkittävimpiä energia- ja tehoinvestointeja olivat Sotkamon voimalaitoksen savukaasupesuri-investointi ja Forssan voimalaitoksen 4000 kuutiometrin kaukolämpöakku, jota voidaan ladata ja purkaa 15 MW:in teholla. Laitosten hiilidioksidipäästöt pysyivät samalla tasolla kuin vuonna 2015. Hiukkas- ja SO₂-päästöt 3 prosenttia ja SO₂-päästöt 4 prosenttia. Hiukkas- ja SO₂-päästöjen vähentymiseen vaikutti erityisesti Sotkamon voimalaitoksen savukaasupesurin käyttöönotto. Typenoksidien vähentymiseen vaikuttivat eniten polton optimointi ja kattiloiden viritukset.

Vapo Oy:n osakepääoma ja omistus

Vapo Oy:llä on yksi osakesarja. Osakkeita on kaikkiaan 30 000 kappaletta. Osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa, ja kaikki osakkeet oikeuttavat saman suuruiseen osinkoon. Jos yhtiön osake siirtyy muulle kuin sellaiselle yhtiön ulkopuoliselle taholle, joka on osakeyhtiölain 8 luvun 12 pykälän mukaisessa konsernisuhteessa yhtiön osakkeenomistajaan, on yhtiön osakkeenomistajalla oikeus lunastaa siirtynyt osake. Mikäli useampi osakkeenomistaja haluaa käyttää lunastusoikeuttaan, osakkeet jaetaan lunastukseen halukkaiden kesken heidän omistamiensa osakkeiden mukaisessa suhteessa. Tilikauden päättyessä 30.4.2017 Vapo Oy:n osakepääoma oli 50 456 377,94 euroa.

Vapo Oy on Suomen valtion ja Suomen Energiavarat Oy:n omistama yhtiö. Suomen valtio omistaa osakkeista 50,1 prosenttia (15 030 osaketta) ja Suomen Energiavarat Oy 49,9 prosenttia (14 970 osaketta).

Yhtiökokoukset

Vapo Oy:n varsinaisen yhtiökokous pidettiin Helsingissä 22.9.2016. Yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen tilikaudelta 1.5. 2015 - 30.4.2016 ja myönsi vastuuvapauden kaikille hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle. Yhtiökokous päätti maksaa 30.4.2016 päättyneeltä tilikaudelta osinkoa 133,33 euroa osakkeelta, yhteensä 4,0 miljoonaa euroa. Osingon maksupäivä oli 23.9.2016.

Yhtiökokous vahvisti hallintoneuvoston jäsenmääräksi kahdeksan. Puheenjohtajaksi valittiin Johanna Ojala-Niemelä ja varapuheenjohtajaksi Heikki Miilumäki. Markku Eestilä, Hanna Halmeenpää, Reijo Hongisto, Hannu Hoskonen, Eero Kubin, Esko Kurvinen, Tommi Lunttila ja Tiina Snicker valittiin uudelleen jäseniksi.

Yhtiökokous vahvisti hallituksen jäsenmääräksi kuusi. Puheenjohtajana jatkaa Jan Lång ja varapuheenjohtajaksi valittiin Hannu Linna. Pirita Mikkanen, Minna Pajumaa ja Martti Haapamäki jatkavat hallituksen jäseninä. Markus Tykkyläinen valittiin uutena jäsenenä hallitukseen.

Tilintarkastajaksi valittiin tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab.

Vapo Oy:n ylimääräinen yhtiökokous pidettiin Helsingissä 13.10.2016. Yhtiökokous vahvisti hallituksen jäsenmääräksi seitsemän. Hallitukseen nimitettiin

uutena jäsenenä Tuomas Hyyryläinen. Lisäksi 7.12.2016 pidetyssä ylimääräisessä yhtiökokouksessa yhtiökokous vahvisti hallituksen jäsenmääräksi kahdeksan ja hallitukseen nimitettiin uutena jäsenenä Minna Smedsten.

Vapo Oy:n hallitus valitsi keskuudetaan hallituksen henkilöstövaliokunnan (ent. palkitsemisvaliokunta) jäseniksi Jan Långin (puheenjohtaja), Martti Haapamäen, Tuomas Hyyryläisen ja Minna Pajumaa. Tarkastusvaliokunnan jäseniksi valittiin Hannu Linna (puheenjohtaja), Pirita Mikkanen, Minna Smedsten ja Markus Tykkyläinen.

Tarkempi kuvaus yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmän toiminnasta päättyneeltä tilikaudelta löytyy yhtiön internet-sivuilla julkaistusta erillisestä selvityksestä.

Henkilöstö

Tilivuoden henkilöstö oli keskimäärin 773 (914) henkilöä.

Vapo Oy:n yt-neuvottelukunta kokoontui tilikauden aikana suunnitellusti kaksi kertaa käsittelemään ajankohtaisia asioita. Kekkilä Oy:ssä käytiin yhteistoimintaneuvottelut yhtiön kannattavan kasvun tukemiseksi ja konsernin liiketoimintarakenteen selkiyttämiseksi. Neuvottelujen piirissä oli Kekkilä Oy:n Suomen henkilöstö, pois lukien työntekijöiden henkilöstöryhmä. Uusi organi-

Vapo-konsernin henkilöstö keskimäärin:

	5/2016- 4/2017	5/2015- 4/2016	5/2014- 4/2015
Suomi	515	654	707
Muut maat	258	260	254
Yhteensä	773	914	961

Vapo-konsernin henkilöstö segmenteittäin, keskimäärin:

	5/2016- 4/2017	5/2015- 4/2016	5/2014- 4/2015
Vapo Oy	383	451	466
Vapo Timber Oy	0	81	107
Kekkilä-konserni	261	256	248
Neova AB	86	92	87
AS Tootsi Turvas	33	33	35
Muut	10	1	18
Yhteensä	773	914	961

saattiorakenne ja konsernin johtoryhmä julkaistiin 20.10.2016. Neuvottelujen jälkeisillä päätöksillä ei ollut henkilöstövaikutuksia.

Vapo Oy:n hallitus nimitti Jyrki Vainionpään yhtiön varatoimitusjohtajaksi 17.10.2016.

Vapo Oy:n toimitusjohtaja Tomi Yli-Kyyny irtisanoutui tehtävästään joulukuun lopussa ja jäi pois yhtiön palveluksesta 30.4.2017. Hallitus valitsi uudeksi toimitusjohtajaksi Vesa Tempakan, joka aloitti tehtävässä 29.5.2017. Kekkilä Oy nimitti operatiivisena johtajana toimineen Juha Mäkisen Kekkilä-konsernin toimitusjohtajaksi 1.3.2017.

Muutokset organisaatiossa

Vapo Clean Waters Oy aloitti toimintansa Vapo Oy:n kokonaan omistamana tytäryhtiönä 1.5.2016 alkaen.

Neova AB:n tytäryhtiö Brostorpsmosen AB fuusioitiin emoyhtiöön syyskuussa 2016.

AS Tootsi Turvas fuusioi Ridalan kunnalta kesäkuussa 2016 ostamansa lämmöntuotanto- ja jakeluyhtiö AS Uuemöisa Teenuksen syyskuussa 2016.

Kekkilä Oy myi Venäjällä toimineen tappiollisen yhtiönsä, Kekkilä RUS LLC:n, MBO-kaupalla yhtiön toimitusjohtajalle. Kauppa toteutettiin 30.12.2016.

Vapo Oy sopi 45 prosentin omistussuutensa myymisestä puunhankintayhtiö Harvestia Oy:stä Powerflute Oyj:lle ja kauppa allekirjoitettiin 31.10.2016. Kaupan toteutuspäivä oli 2.1.2017.

Kekkilä Oy myi kokonaan omistamansa tytäryhtiön Hasselfors Garden AS:n sekä 60 prosentin omistussuutensa Andoy Torv AS:sta Norjassa Nordic Garden AS:lle. Kauppa toteutettiin 31.3.2017.

Hallituksen esitys voittovarojen käytöstä

Hallitus ehdottaa 6.9.2017 kokoontuvalle yhtiökokoukselle, että Vapo Oy:n tilikauden voitto, 5 658 831,15 euroa, kirjataan voittovarojen muutokseksi, jonka jälkeen yhtiökokouksen käytettävissä on voitonjakokelpoisia varoja 172 385 033,79 euroa.

Osinkopolitiikkansa mukaisesti Vapo Oy jakaa osinkoina 50 prosenttia yhtiön tilinpäätöksen osoittamasta vuosivoitosta. Tilikauden päättymisen jälkeen yhtiön taloudellisessa asemassa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 1.5.2016-30.4.2017 jaetaan osinkoa 4,0 miljoonaa euroa, eli 133,33 euroa osakkeelta.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Vapo Oy tiedotti lokakuussa 2016, että se pyrkii tehostamaan maankäyttöään ja vapauttamaan maaomaisuuteen sitoutuneita varoja. Päättäneellä tilikaudella selvitetiin vaihtoehtoisia toteutusmalleja maaomaisuuden myymiseksi varmistaen samalla turvetuotannon jatkuvuuden yhtiön tulevaisuuden tarpeita varten. Sijoittajaneuvotteluja maaomaisuuden myymiseksi jatkettiin tilikauden päättämisen jälkeen tavoitteena transaktion toteuttaminen syksyyn 2017 mennessä.

Vesa Tempaka aloitti Vapo Oy:n toimitusjohtajana 29.5.2017.

Tulevaisuuden näkymät

Vapo-konserni on maailman suurimpia energia- ja ympäristöturpeen tuottajia. Yhtiöllä on merkittävä rooli Suomen energiaomavaraisuuden ja huoltovarmuuden turvaajana. Poliittiset päätökset vaikuttavat olennaisesti liiketoiminnan kannattavuuteen ja kykyyn investoida.

Vapo jatkaa strategian mukaisten toimenpiteiden toteuttamista henkilöstön osaamisen kasvattamiseksi ja markkinoiden parhaimman asiakaspalvelun tuottamiseksi lähienergian arvoketjussa. Tämä pitää sisällään uusien palvelujen ja kokonaisratkaisujen kehittämistä energia-asiakkaillemme. Samalla yhtiö jatkaa omien liiketoimintaprosessien tehostamista kannattavuuden parantamiseksi. Vapo haluaa olla alan nopeiten digitalisoituva yritys, mikä yhdessä monipuolisen tuote- ja palveluvalikoiman, osaavan henkilöstön ja kattavan palveluverkon avulla vahvistaa yhtiön kilpailukykyä. Polttoainemarkkinassa ei odoteta merkittävää kasvua kiinteillä polttoaineilla tapahtuvan sähkön erillistuotannon jäädessä alhaiseksi.

Kekkilä-konserni panostaa tulevalle tilikaudella tuotevalikoiman kehittämiseen ja myynnin kasvattamiseen kuluttaja-, ammattiviljely- ja viherrakentamisen liiketoiminnoissa. Kekkilä jatkaa turvekuitujen valmistukseen soveltuvan tuotantokapasiteetin kehittämistä yhdessä Vapo Fibers -liiketoiminnan kanssa.

Vapo-konsernin viime vuosien rakennejärjestelyt heikosti kannattavien yksiköiden karsimiseksi mahdollistavat entistä kannattavamman liiketoiminnan toteuttamista tulevalle tilikaudella.

Vapo jatkaa uusien liiketoimintojen kaupallistamistyötä Vapo Carbons ja Vapo Fibers -liiketoiminnoissa sekä jatkaa seuraavien uusien liiketoiminta-avausten tutkimustyötä Vapo Ventures -liiketoiminta-alueella. Vapo Carbonsin ensimmäisen teknisten hiilten tuotantoon soveltuvan pilottilaitoksen suunnittelutyö etenee ja tehtaan sijaintipaikkakunta tullaan päättämään tulevan tilikauden aikana. Uudet liiketoiminnat eivät vielä tuota merkittävää liikevaihtoa tulevalle tilikaudella.

Konsernin keskeiset tunnusluvut

MEUR	1-4/2017	1-4/2016	5/2016-4/2017	5/2015-4/2016	5/2014-4/2015
Liikevaihto	173,7	182,6	392,1	459,8	486,9
Liikevaihto, jatkuvat toiminnot			392,1	398,8	
Liikevoitto (EBIT)	20,5	18,1	20,0	8,6	36,9
Liikevoitto (EBIT), jatkuvat toiminnot			20,0	12,0	
% liikevaihdosta	11,8	9,9	5,1	1,9	7,6
Liikevoitto (EBIT) ennen arvonalentumisia	22,7	12,8	22,4	9,4	37,6
% liikevaihdosta	13,1	7,0	5,7	2,1	7,7
Raportointikauden tulos	14,6	10,0	8,1	-4,4	19,8
Käyttökate (EBITDA)	32,6	20,7	56,9	43,1	74,7
+/- Käyttöpääoman muutos	24,1	31,5	14,7	39,6	-32,7
- Nettoinvestoinnit	0,4	-10,1	1,6	-21,9	-67,1
Vapaa kassavirta ennen veroja	57,1	42,1	73,2	60,7	-25,1
Bruttoinvestoinnit	13,4	11,9	39,6	38,5	88,4
Sijoitetun pääoman tuotto % *			3,0	1,2	5,3
Sijoitetun pääoman tuotto % *, jatkuvat toiminnot			3,0	1,7	
Sijoitetun pääoman tuotto % ennen arvonalentumisia *			3,4	1,4	5,5
Oman pääoman tuotto % *			2,6	-1,5	6,6
Taseen loppusumma			812,4	795,0	838,2
Oma pääoma			339,7	288,2	304,4
Korolliset nettovelat			269,6	366,6	393,1
Omavaraisuusaste %**			43,0	37,6	37,8
Korolliset nettovelat/käyttökate			4,7	8,5	5,3
Nettovelkaantumisaste %			79,4	127,2	128,7
Henkilöstö, keskimäärin			773	914	961

* Edelliset 12 kuukautta

** Omavaraisuutta laskettaessa taseen pääomalaina on laskettu omaksi pääomaksi

Jatkuvissa toiminnoissa on vertailukauden luvut raportoitu ilman myytyä Vapo Timber Oy:tä

Emoyhtiö Vapo Oy:n keskeiset tunnusluvut

MEUR	5/2016-4/2017	5/2015-4/2016	5/2014-4/2015
Liikevaihto	241,9	252,0	244,8
Liikevoitto (EBIT)	11,8	8,4	46,2
% liikevaihdosta	4,9 %	3,3 %	18,9 %
Liikevoitto (EBIT) ennen arvonalentumisia	13,6	8,6	46,8
% liikevaihdosta	5,6 %	3,4 %	19,0 %
Tilikauden tulos	5,7	-7,3	26,3
Käyttökate (EBITDA)	33,4	28,4	70,1
Sijoitetun pääoman tuotto % *	2,0 %	1,2 %	8,0 %
Sij. pääoman tuotto % ennen arvonalentumisia *	2,3 %	1,2 %	8,0 %
Oman pääoman tuotto % *	2,1 %	-2,9 %	10,0 %
Taseen loppusumma	777,0	770,8	802,8
Oma pääoma	302,9	251,3	263,1
Omavaraisuusaste %	39,4 %	33,2 %	34,0 %

KONSERNITILINPÄÄTÖS, IFRS

Konsernin laaja tuloslaskelma

1 000 eur	Liitetieto	5/2016-4/2017	5/2015-4/2016
LIKEVAIHTO	2	392 103	398 814
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		-20 284	-14 228
Valmistus omaan käyttöön		395	844
Liiketoiminnan muut tuotot	5	11 020	8 591
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävien yhteisöjen tuloksista		1 106	1 381
Materiaalit ja palvelut	6	-155 684	-167 137
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	7	-48 123	-50 641
Poistot	8	-35 616	-33 790
Arvonalentumiset	8	-2 424	-789
Liikearvon arvonalentuminen	8	0	0
Liiketoiminnan muut kulut	9	-122 516	-131 013
LIKEVOITTO		19 977	12 030
Rahoitustuotot	10	5 995	6 379
Rahoituskulut	10	-15 819	-15 771
VOITTO/TAPPIO ENNEN VEROJA		10 152	2 638
Tuloverot	11	-2 038	-3 516
Tulos lopetetuista toiminnoista			-3 567
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO		8 115	-4 444
MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT (erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi):			
Muuntoerot ulkomaisista yksiköistä		-775	52
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen		7 340	-4 392
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO			
Tilikauden voiton jakautuminen:			
Emoyhtiön osakkeenomistajille		8 133	-4 392
Määräysvallattomille omistajille		-18	-52
		8 115	-4 444
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön osakkeenomistajille		7 353	-4 275
Määräysvallattomille omistajille		-12	-117
		7 340	-4 392
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos			
Tulos/osake, euroa		271	-146
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä		30 000	30 000

Konsernin tase

1 000 eur	Liitetieto	30.4.2017	30.4.2016
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	12	12 940	10 701
Liikearvo	12	5 436	5 799
Maa- ja vesialueet	13	43 169	45 403
Rakennukset ja rakennelmat	13	38 683	46 181
Koneet ja kalusto	13	121 956	129 465
Muut aineelliset hyödykkeet	13	221 583	217 301
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	13	43 849	48 596
Osuudet pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävissä yhteisöissä	14	20 654	26 153
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	15	756	8 028
Pitkäaikaiset myynti- ja muut saamiset	16	3 272	4 687
Laskennallinen verosaaminen	18	204	136
Pitkäaikaiset varat yhteensä		512 502	542 449
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	19	123 469	147 931
Myyntisaamiset ja muut saamiset	20	80 138	92 839
Tuloverosaaminen		806	2 351
Rahavarat	21	95 495	9 415
Lyhytaikaiset varat yhteensä		299 908	252 536
VARAT YHTEENSÄ		812 410	794 985
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Oma Pääoma			
Osakepääoma		50 456	50 456
Käyvän arvon rahasto ja muut rahastot		30 236	30 126
Muuntoerot		-3 020	-2 242
Kertyneet voittovarot		211 661	208 804
Oman pääoman ehtoinen laina		50 000	0
Emoyhtiön osakkeenomistajien oman pääoman osuus		339 334	287 144
Määräysvallattomat omistajat		384	1 039
Oma pääoma yhteensä	22	339 718	288 183
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Laskennallinen verovelka	18	15 925	16 761
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	23	241 122	349 446
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	24	7 077	7 393
Pitkäaikaiset varaukset	25	7 749	8 090
Eläkevelvoitteet		4 629	3 482
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä		276 501	385 172
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	23	127 399	35 016
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	27	68 687	86 310
Lyhytaikaiset varaukset		105	304
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä		196 191	121 630
OMA JA VIERAS PÄÄOMA		812 410	794 985

Konsernin rahavirtalaskelma

1 000 eur	30.4.2017	30.4.2016
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden voitto/tappio	8 115	-4 444
Oikaisut tilikauden tulokseen		
Poistot ja arvonalentumiset	38 040	35 810
Osuudet pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävien tuloksista	-1 106	-1 381
Rahoitustuotot ja -kulut	5 243	14 082
Tuloverot	2 038	3 387
Muut oikaisut	320	6 608
Oikaisut tilikauden tulokseen yhteensä	44 535	58 506
Käyttöpääoman muutos		
Vaihto-omaisuuden muutos	20 582	11 801
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos	5 428	-1 388
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	-14 974	13 701
Varausten muutos	78	227
Käyttöpääoman muutos yhteensä	11 113	24 341
Maksetut korot		
Maksetut korot	-8 891	-9 705
Saadut korot	389	492
Muut rahoituserät	2 801	-4 252
Maksetut verot	-1 467	-2 467
Liiketoiminnan rahavirta	56 596	62 471
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-37 920	-38 739
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	34 797	18 457
Tytäryritysten hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	-1 237	0
Tytäryritysten myynti vähennettynä myyntihetken rahavaroilla	3 502	3 468
Ostetut osakkuusyhtiöosakkeet	0	0
Myydyt osakkuusyhtiöosakkeet	3 592	0
Investoinnit muihin sijoituksiin	0	-80
Luovutustulot muista sijoituksista	7 669	3
Myönnettyt lainat	0	-200
Lainasaamisten takaisinmaksut	5 099	2 604
Saadut osingot	2 623	48
Investointien rahavirta	18 125	-14 437
Rahoituksen rahavirta		
Oman pääoman ehtoisen lainan nosto	50 000	
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+) / vähennys (-)	-6 246	-3 032
Pitkäaikaisten lainojen nostot	815	70 131
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-27 077	-96 974
Rahoitusleasing-velkojen takaisinmaksut	-2 065	-933
Maksetut osingot	-4 000	-12 055
Rahoituksen rahavirta	11 427	-42 863
Rahavarojen muutos		
Rahavarat tilikauden alussa	9 415	4 147
Rahavarojen muutos	86 148	5 171
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	-66	97
Rahavarat tilikauden lopussa	95 497	9 415

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

1 000 eur	Osake- pääoma	Muut rahastot	Muunto- erot	Voitto- varat	Oman pääoman ehtoinen laina	Yhteensä	Määräys- vallat- tomat omistajat	Yhteensä
OMA PÄÄOMA 1.5.2016	50 456	30 123	-2 242	208 804		287 144	1 039	288 183
Oman pääoman muutokset								
Osingonjako	0	0	0	-4 000		-4 000	0	-4 000
Siirrot erien välillä		111		-111		0		0
Laaja tulos yhteensä		0	-778	8 130		7 353	-12	7 340
Muut muutokset								0
Muut muutokset				-1 162	50 000	48 838		48 838
Tytäryhtiöomistuksien muutokset				0		0	-643	-643
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 30.4.2017	50 456	30 234	-3 020	211 661	50 000	339 334	384	339 718

1 000 eur	Osake- pääoma	Muut rahastot	Muunto- erot	Voitto- varat	Oman pääoman ehtoinen laina	Yhteensä	Määräys- vallat- tomat omistajat	Yhteensä
OMA PÄÄOMA 1.5.2015	50 456	30 099	-2 359	225 928		304 151	1 211	305 362
Oman pääoman muutokset								
Osingonjako	0	0	0	-12 000		-12 000	-55	-12 055
Laaja tulos yhteensä			117	-4 392		-4 275	-117	-4 392
Muut muutokset								
Laskennallisten verojen osuus								
Muut muutokset		27		-732		-732		-732
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 30.4.2016	50 456	30 126	-2 242	208 804	0	287 144	1 039	288 183

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, IFRS

Yhtiön perustiedot	18
1. Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet	18
2. Segmentti-informaatio	23
3. Myydyt toiminnot	25
4. Yrityshankinnat	26
5. Liiketoiminnan muut tuotot	26
6. Materiaalit ja palvelut	27
7. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	27
8. Poistot ja arvonalentumiset	28
9. Liiketoiminnan muut kulut ja tilintarkastajien palkkiot	28
10. Rahoitustuotot ja -kulut	29
11. Tuloverot	29
12. Aineettomat hyödykkeet	30
13. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	32
14. Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	33
15. Myytävissä olevat sijoitukset	34
16. Pitkäaikaiset saamiset	34
17. Muut pitkäaikaiset sijoitukset	34
18. Laskennalliset verot	35
19. Vaihto-omaisuus	36
20. Myyntisaamiset ja muut saamiset	36
21. Rahavarat	37
22. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot	37
23. Rahoitusvelat	37
24. Pitkäaikaiset korottomat velat	38
25. Varaukset	39
26. Eläkeveloitteet	39
27. Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	40
28. Rahoitus- ja hyödykeriskien hallinta	40
29. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot	43
30. Tytäryhtiöt ja olennaiset määräysvallattomien omistajien osuudet	44
31. Vastuositoumukset	45
32. Lähipiiritapahtumat	46
Emoyhtiön liitetiedot	48

Yhtiön perustiedot

Vapo on bioenergian johtava toimittaja ja kehittäjä Suomessa, Ruotsissa ja Virossa. Vapo tuottaa vastuullisesti energiaa muun muassa turpeesta ja puusta. Yhtiön palveluvalikoima kattaa lisäksi erilaiset kokonaisenergiaratkaisut ja näihin liittyvät digitaaliset palvelut ja ympäristöliiketoimintaratkaisut. Vapo on kaikilla markkina-alueillaan tärkeä osa paikallista energiainfrastruktuuria. Vapo-konserniin kuuluu lisäksi puutarhakonserni Kekkilä.

Vapo-konserni koostuu viidestä liike-toiminta-alueesta: Vapo Turvetuotteet, Vapo Lämpö ja sähkö, Vapo Puupolttoaineet, Vapo Ventures ja Kekkilä-konserni. Vapolla on tytäryhtiöitä sekä Suomessa että ulkomailla.

Konsernin emoyhtiö Vapo Oy on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Jyväskylä ja rekisteröity osoite Vapo Oy, Yrjönkatu 42, PL 22, 40101 Jyväskylä. Yhtiön www-osoite on www.vapo.com.

Vapo Oy:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 20.6.2017 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi.

Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Internet-osoitteesta www.vapo.com tai konsernin emoyhtiön pääkonttorista.

1. Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

1.1 Yleistä

Vapo Oy:n konsernitilinpäätös on laadittu EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting

Standards, IFRS) mukaisesti, ja sitä laadittaessa on noudatettu 30.4.2017 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardit ja SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitoa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Vapo-konserni siirtyi IFRS-tilinpäätöskäytännön mukaiseen raportointiin vuoden 2006 alusta. Aiemmin konserni noudatti suomalaista tilinpäätöskäytäntöä (Finnish Accounting Standards, FAS).

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisö-lainsäädännön vaatimusten mukaiset. Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina ja ne perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin, ellei laadintaperiaatteissa ole muuta kerrottu. Esittämistä varten yksittäiset luvut ja loppusummat on pyöristetty täysiksi tuhansiksi, mikä aiheuttaa pyöristyseroja yhteenlaskuissa.

Tilikauden alusta sovellettavilla uusilla, kapea-alaisilla IFRS-standardimuutoksilla ei ollut vaikutusta Vapon konsernitilinpäätökseen.

1.2. Konsolidointiperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön, Vapo Oy:n, sekä kaikki tytäryhtiöt, joissa emoyhtiöllä on yli 50 prosentin osuus osakkeiden tuottamasta äänimäärästä tai joissa emoyhtiöllä on muutoin määräysvalta. Piipsan Turve Oy, jossa Vapon omistusosuus on 48 prosenttia, on yhdistelty sopimusrakenteen perusteella tytäryhtiönä Vapon konsernitilinpäätökseen. Osakkuusyhtiöt, joissa Vapon osuus äänimäärästä on 20-50 prosenttia ja joissa Vapolla on huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa, on konsolidoitu pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos konsernin osuus osakkuusyrityksen tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyritysten velvoitteiden täyttämiseen.

Hankitut tytäryhtiöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Konserniyhtiöiden keskinäinen osakeomistus on eliminoitu hankintamenetelmällä. Hankintameno on kohdistettu hankitun

kohteen hankintahetkellä yksilöidyille varoille ja veloille niiden käypään arvoon silloin, kun arvo on voitu määritellä luotettavasti. Hankintameno kohdistuksista on kirjattu laskennalliset verot voimassa olevan verokannan mukaan, ja jäljelle jäävä osuus on merkitty taseeseen liikearvoksi.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat, realisoitumattomat katteet sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöksessä. Laaja tulos kohdistetaan emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille, vaikka tämä johtaisi siihen, että määräysvallattomien omistajien osuudesta tulisi negatiivinen. Määräysvallattomien omistajien osuus esitetään myös omana eränään osana omaa pääomaa. Emoyrityksellä tytäryrityksessä olevan omistusosuuden muutokset, jotka eivät johda määräysvallan menettämiseen, käsitellään omaa pääomaa koskevinä liiketoimina.

1.3. Yhteenveto käytetyistä merkittävistä laskentaperiaatteista

Johdon harkintaa edellyttävät laatu- periaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulemat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa.

Konsernin johto tekee harkintaan perustuvia ratkaisuja, jotka koskevat tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden valintaa ja niiden soveltamista. Tämä koskee erityisesti niitä tapauksia, joissa voimassaolevassa IFRS-normistossa on vaihtoehtoisia kirjaamis-, arvostamistai esittämistapoja. Merkittävimmät osa-alueet, joissa johto on käyttänyt edellä kuvattua harkintaa, liittyvät varausten määriin, arvonalentumistestauslaskelmien laatimiseen ja niissä käytettyihin oletuksiin sekä rahoitusvarojen ja -velkojen käypien arvojen määrittelyyn.

Tuloutusperiaatteet

Suoritteiden myynti tuloutetaan, kun myytyjen tuotteiden omistukseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle eikä Vapo-konsernilla ole tosiasiallista määräysvaltaa myytyihin tavariin.

Tuotot palveluista kirjataan, kun palvelut on suoritettu. Liikevaihtoa

laskettaessa myyntituottoja oikaistaan välillisillä veroilla ja alennuksilla.

Korkotuotot on kirjattu efektiivisen koron menetelmällä ja osinkotuotot silloin, kun oikeus osinkoon on syntynyt.

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat

Konsernin yksiköiden tulosta ja taloudellista asemaa koskevat luvut määritetään siinä valuutassa, joka on kunkin yksikön pääasiallisen toimintaympäristön valuutta ("toimintavaluutta"). Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyrityksen toiminta- ja esittämisvaluutta.

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu toimintavaluutan määräisinä käyttäen tapahtumapäivänä vallitsevaa kurssia. Ulkomaan rahan määräiset monetaariset erät on muutettu toimintavaluutan määräisiksi raportointikauden päättämispäivän kurssia käyttäen.

Ulkomaan rahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen erien muuttamisesta syntyneet voitot ja tappiot on käsitelty tulosvaikutteisesti. Sekä liiketoiminnan että lainojen kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Ulkomaisten konserniyritysten tilinpäätösten muuntaminen

Ulkomaisten tytäryhtiöiden laajojen tuloslaskelmien ja erillisten tuloslaskelmien tuotto- ja kuluerät muunnetaan euroiksi tilikauden keskipäivän ja taseet tilinpäätöspäivän kurssin mukaan. Tuloslaskelman sekä laajan tuloslaskelman ja taseen eri valuuttakursseista aiheutuva keskipäiväkurssierä aiheuttaa taseessa omaan pääomaan kirjattavan muuntoeron, jonka muutos kirjataan laajan tuloksen eriin. Ulkomaisten tytäryritysten hankintameno eliminoinnista sekä hankinnan jälkeen kertyneiden oman pääoman erien muuntamisesta syntyneet muuntoerot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Kun tytäryritys myydään kokonaan tai osittain, kertyneet muuntoerot siirretään tulosvaikutteisiksi osana myyntivoittoa tai -tappiota.

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimusmenot kirjataan sen tilikauden kuluksi, jolloin ne syntyvät. Kehittämismenot, jotka aiheutuvat uusien tai merkittävästi parannettujen tuotteiden suunnittelusta, aktivoidaan taseeseen aineettomiksi hyödykkeiksi siitä lähtien, kun kehittämisvaiheen menot ovat

luotettavasti määritettävissä, tuote on teknisesti toteutettavissa ja kaupallisesti hyödynnettävissä, tuotteesta odotetaan saatavan vastaista taloudellista hyötyä ja konsernilla on aikomus ja resurssit saattaa kehitystyö loppuun.

Liikearvo

Yrityksen hankinnasta syntynyt liikearvo muodostuu hankintamenon sekä hankittujen käypiin arvoihin arvostettujen yksilöitävissä olevien nettovarojen erotuksena. Liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille ja se tetaan vuosittain arvonalentumisen varalta. Osakkuusyriyten osalta liikearvo sisällytetään osakkuusyhtiösjoituksen arvoon. Mikäli kyseisen liikearvon voidaan katsoa kohdistuvan hankitun osakkuusyhtiön varoihin tai muihin aineettomiin oikeuksiin, se poistetaan taloudellisena vaikutusaiikanaan. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuon vähennettynä arvonalentumisilla

Muut aineettomat hyödykkeet

Aineeton hyödyke merkitään taseeseen alkuperäiseen hankintamenuon siinä tapauksessa, että hankintamenu on määritettävissä luotettavasti ja on todennäköistä, että omaisuuserästä johtuva odotettavissa oleva vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi. Muita aineettomia hyödykkeitä ovat patentit, tekijänoikeudet, tavaramerkit, ohjelmistolisenssit sekä asiakassuhteet. Ne arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuon ja poistetaan tasapoistoin arvioituna taloudellisena vaikutusaiikanaan, joka voi vaihdella viidestä kahteenkymmeneenviiteen vuoteen.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Konserniyhtiöiden hankkima aineellinen käyttöomaisuus arvostetaan alkupe- räiseen hankintamenuon. Hankittujen tytäryhtiöiden aineellinen käyttöomaisuus arvostetaan hankintahetken käypään arvoon. Aineellinen käyttöomaisuus esitetään taseessa hankintamenuon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla. Jos käyttöomaisuushyödyke koostuu useammasta osasta, joilla on eripituiset taloudelliset vaikutusajat, osat käsitellään erillisinä hyödykkeinä.

Poistot perustuvat seuraaviin odotettuihin taloudellisiin pitoaikoihin:

Rakennukset ja rakennelmat	15–40 vuotta
Koneet ja laitteet	3–25 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	5–30 vuotta

Maa-alueista ei tehdä poistoja ja turvevarat poistetaan substanssipoistoin arvioituna taloudellisena käyttöaiikanaan. Tavanomaiset korjaus- ja kunnossapitomenot kirjataan kuluksi tilikaudella, jolloin ne ovat syntyneet. Kooltaan merkittävien uudistus- ja parannushankkeiden menot kirjataan taseeseen, jos on todennäköistä, että ne lisäävät yritykselle koituvaa taloudellista hyötyä. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden luovutuksista ja käytöstä poistamisesta johtuvat voitot ja tappiot lasketaan saatujen nettotuottojen ja tasearvojen erotuksena. Myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät tuloslaskelmassa liikevoittoon. Kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot -standardin mukaisesti, poistojen kirjaaminen lopetetaan.

Turvevarat

Vapon turveliiketoimintoihin liittyvät turvevarat sisältyvät tase-erään aineelliset hyödykkeet. Turvevaroista tehdään poisto käytön mukaan. Turvevarojen lisäykseksi kirjataan uusien tuotantoalueiden hankinnan yhteydessä turvevarojen arvioitua määrää vastaava osuus maksetusta kokonaiskauppahinnasta.

Turvevarojen hankintamenuon lisäyksestä käsitellään lisäksi ns. turvetuotannon valmistelumenot, jotka aiheutuvat turvetuotantoalueiden tuotantokuntoon saattamisesta. Konsernin tuotannossa olevien tuotantoalueiden turvevarojen m3-määriä seurataan mittauksin. Mittaustulosten perusteella ei kirjata tasearvojen muutoksia, mutta niiden perusteella tarkennetaan tarvittaessa suunnitellun käytön ja jäljellä olevan turpeen määriin perustuvaa poistosuunnitelmaa.

Saadut avustukset

Valtioilta tai muilta tahoilta saadut avustukset tuloutetaan tuloslaskelmaan systemaattisella tavalla, jolloin ne tulevat kirjatuksi niiden menojen kohdalle, joita ne on tarkoitettu kattamaan. Käyttöomaisuushyödykkeiden hankintaan liittyvät avustukset on kirjattu aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähennyksiksi silloin, kun on kohtuullisen varmaa, että ne tullaan saamaan ja että konserni täyttää avustuksen saamisen ehdot. Avustukset tuloutetaan omaisuuden taloudellisen käyttöajan mukaan.

Arvonalentumiset

Omaisuuden tasearvoja arvioidaan

jokaisen raportointikauden lopussa mahdollisten arvonalentumisten selvittämiseksi. Ennakoivina arvonalentumisviiteinä seurataan tunnuslukujen lisäksi viranomaispäätöksiä, energiamarkkinamuutoksia, ja -säätelystä sekä kilpailijoiden toimenpiteitä. Arvonalentumisen arviointia varten konsernin omaisuus jaetaan rahavirtaa tuottaviin yksiköihin sille alimmalle tasolle, joka on muista yksiköistä pääosin riippumaton ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa. Arvonalentumisen määrän lasketaan vertaamalla omaisuuserän tasearvoa kerrytettävissä olevaan rahamäärään. Kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu pääsääntöisesti tulevaisuuden diskontattuihin nettokassavirtoihin, jotka omaisuuserän avulla ovat saatavissa.

Turvetuotantoalueiden mahdollisten arvonalentumisten selvittämiseksi Vapo-konsernissa seurataan tekijöitä, jotka vaikuttavat turvetuotantoalueiden tulontuottamiskykyyn kuten, turvevarojen määrä ja lämpösisältö, suon logistinen sijainti, suon maantieteellinen tilanne, hankintahinta ja valmistelukustannus ja elinkaaren vaihe.

Eläkeveloitteet

Eläkejärjestelyt luokitellaan etuuspohjaisiksi ja maksupohjaisiksi järjestelyiksi. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jota veloitus koskee. Konsernin kotimaisten yhtiöiden henkilöstön lakisäätäinen eläketurva on hoidettu kotimaisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Lakisäätäinen työeläketurva on maksupohjainen järjestely.

Etuuspohjaisissa eläkejärjestelyissä määritellään eläke-etuus, jonka työntekijä saa eläkkeelle jäädessään. Etuuden määrä riippuu muun muassa iästä, palvelusvuosista ja palkkatasosta. Työsuoritukseen perustuvana menona henkilöstökuluihin kirjataan tilikauden työsuorituksella ansaitun etuus pohjaisen eläkejärjestelyn nykyarvo. Etuus pohjaisista eläkejärjestelyistä merkitään taseeseen velaksi veloitteen raportointikauden päättämispäivän nykyarvo, josta vähennetään järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo. Veloitteen nykyarvon laskennassa käytetty diskonttokorko perustuu euroalueen pitkän aikavälin valtioiden velkakirjojen keskimääräiseen korkotasoon.

Konsernin virolaisella tytäryhtiöllä AS Tootsi Turvaksella on maksupohjaisen eläkkeiden lisäksi etuus pohjainen eläkejärjestely, jossa yhtiö on sitoutunut

maksamaan 17 työntekijälleen eläkekorvausta kiinteästi ennalta määrätyillä ehdoilla. Korvauksen perussumman muodostaa Viron keskimääräinen bruttokuukausipalkka vuonna 2001. Tätä summaa tarkistetaan vuosittain elinkustannusindeksin muutokseen sekä henkilön työsuhteeseen liittyvään tekijään verraten. Eläkekorvauksen maksuvelvoite syntyy kun korvaukseen oikeutettu työntekijä täyttää 65 vuotta. Velvoite diskontataan perustuen siihen arvioon, että korvausvelvollisuus tulee jatkumaan vuoteen 2042 saakka ottaen huomioon tilastollisen eliniän odotuksen.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintamenuon tai sitä alempana nettorealisoituarvoon. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut valmiiksi saattamisesta johtuvat menot sekä arvioidut myynnin toteuttamiseksi välttämättömät menot. Vaihto-omaisuuden arvo on määritelty FIFO-menetelmää käyttäen ja se sisältää kaikki hankinnasta aiheutuneet menot sekä muut välilliset kohdistettavat menot. Valmistetun vaihto-omaisuuden hankintamenuon luetaan materiaalien ostomenon, välittömän työn ja muiden välittömien menojen lisäksi myös normaalituotantoastetta vastaava osuus tuotannon yleiskustannuksista, mutta ei yleishallinnon, myynnin tai rahoituksen kustannuksia. Turvetuotannon vaihto-omaisuus sisältää kesäaikana tuotetun eli suosta irrotetun turpeen myyntivaraston. Poikkeuksen FIFO-arvostukseen muodostaa aumaan tuotettu turve, joka arvostetaan aumakohtaiseen keskihintaan. Vaihto-omaisuuden arvoa on alennettu epäkurantin omaisuuden osalta.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisvaroista, lyhytaikaisista pankkitalletuksista sekä muista lyhytaikaisista erittäin likvideistä rahamarkkinasijoituksista, joiden maturiteetti on korkeintaan kolme kuukautta.

Rahoitusvarat

Rahoitusvarat on luokiteltu IAS 39 perusteella seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat varat, myytävissä olevat rahoitusvarat ja lainat ja muut saamiset. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella, ja ne luokitellaan alkuperäisen hankinnan yhteydessä. Transaktiomenot sisällytetään

rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon, kun kyseessä on erä jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä, joka on päivä jolloin konserni sitoutuu ostamaan tai myymään rahoitusinstrumentin. Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt merkittäviltä osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Myytävissä olevat rahoitusvarat sekä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon käyttäen noteerattuja markkinahintoja ja -kursseja. Ne listaamattomat osakkeet, joiden käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää, kirjataan hankintamenuon arvonalennuksilla vähennettynä. Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset kirjataan suoraan omaan pääomaan. Kun tällainen omaisuuserä myydään, kertyneet käyvän arvon muutokset kirjataan omasta pääomasta tulokseen.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät tai määritettävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla, eikä konserni pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa tai alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä nimenomaisesti luokittelu myytävissä oleviksi. Niiden arvostusperuste on jaksotettu hankintamenuon efektiivisen koron menetelmää käyttäen. Ne sisältyvät taseessa luonteensa mukaisesti lyhyt- tai pitkäaikaisiin varoihin: viimeksi mainittuihin, mikäli ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua.

Konserni kirjaa myyntisaamisista luottotappion, kun on olemassa objektiivista näyttöä siitä, että saamista ei saada perityksi täysimääräisesti. Velallisen merkitävät taloudelliset vaikeudet, konkurssin todennäköisyys, maksujen laiminlyönti tai maksusuorituksen viivästyminen yli 90 päivää ovat näyttöä todennäköisestä luottotappiosta.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon. Rahoitusvelkoihin liittyvät transaktiomenot kirjataan kuluksi. Myöhemmin rahoitusvelat, lukuun ottamatta johdannaisvelkoja, arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon. Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin. Rahoitusvelat luokitellaan lyhytaikaisiksi, ellei konsernilla ole ehdotonta oikeutta siirtää

velan maksua vähintään 12 kuukauden päähän raportointikauden päättymispäivästä.

Johdannaissovimukset ja suojauslaskenta

Kaikki johdannaiset arvostetaan ja kirjataan käypään arvoon kaupanteko- ja tilinpäätöspäivänä. Käyvän arvon määrittely perustuu noteerattuihin markkinahintoihin ja -kursseihin. Konserni ei sovelle suojauslaskentaa. Johdannaisten realisoituneet ja realisoitumattomat voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelman rahoituseriin.

Päästöoikeudet

Päästöoikeuksien laskentaperiaatteet perustuvat voimassa oleviin IFRS-standardeihin. Päästöoikeudet ovat aineettomia oikeuksia, jotka arvostetaan hankintamenuon. Vastikkeetta saadut päästöoikeudet arvostetaan nimellisarvoonsa, eli niiden arvo on nolla. Varaus päästöoikeuksien palautusveloitteen täyttämiseksi kirjataan, elleivät vastikkeetta saadut päästöoikeudet riitä kattamaan todellisten päästöjen määrää. Täten mahdollinen tulosvaikutus aiheutuu toteutuneiden päästöjen ja saatujen päästöoikeuksien erosta.

Varaukset ja ehdolliset velat

Varaus merkitään taseeseen, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena olemassa oleva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja on todennäköistä, että veloitteen täyttämisen edellyttää taloudellista suoritusta tai aiheuttaa taloudellisen menetyksen ja veloitteen määrä on luotettavasti arvioitavissa. Varausten määriä arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja niiden määriä muutetaan vastaamaan parasta arviota tarkasteluhetkellä. Varausten muutokset merkitään tuloslaskelmaan samaan erään kuin varaus on alun perin kirjattu. Varaukset voivat liittyä toimintojen uudelleenjärjestelyihin, tappiollisiin sopimuksiin ja ympäristö- tai eläkevelvoitteisiin.

Ympäristövelvoitevaraus

Ympäristövelvoitteista kirjataan varaus silloin, kun konsernilla on ympäristölainsäädännön ja konsernin ympäristövastuuperiaatteiden perusteella velvoite, joka liittyy tuotantolaitoksen käytöstä poistamiseen, ympäristövahingon korjaamiseen tai laitteiston paikasta toiseen siirtämiseen. Turvetuotannon aloittaminen suoalueella edellyttää ympäristölupaa. Luvassa määritellään

muun muassa alueen jälkihoitotoimenpiteet turvetuotannon päätyttyä. Jälkihoitotoimenpiteisiin varautumiseksi Vapo-konsernissa kerrytetään vuosittain tuotantomäärän mukaan muuttuvaa varausta, joka kirjataan vuokrattujen maa-alueiden osalta kuluksi tuloslaskelmaan ja samalla kerrytetään varauksen määrää taseessa. Omien maiden osalta muodostettu jälkihoitovaraus kirjataan käyttöomaisuuteen muiden aineellisten hyödykkeitten hankintamenoksi. Jälki-käyttövarausta puretaan tuloslaskelmaan kuluksi vuokrattujen maa-alueiden osalta vuosittain jälkihoitotoimenpiteistä aiheutuneiden kustannusten perusteella ja omien maiden osalta varauksen purku kirjataan poistoksi.

Muut varaukset

Muut varaukset sisältävät AS Tootsi Turvaksessa kirjatun pysyvän terveyshaitan korvausvelvoitteen sekä niin ikään AS Tootsi Turvaksessa kirjatun varauksen brikettitehtaan lopettamiskustannuksia varten.

Vuokrasopimukset

Aineellisen käyttöomaisuuden vuokrasopimukset, joissa konsernille siirtyä olennainen osa omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingopimuksiksi. Rahoitusleasingopimuksella hankittu omaisuuserä merkitään taseeseen vuokra-ajan alkaessa varoiksi määrään, joka vastaa vuokraohteen käypää arvoa tai tätä alemmaa vähimmäisvuokrien nykyarvoa. Rahoitusleasingopimuksella vuokratut omaisuuserät poistetaan joko taloudellisena pitoaikana tai sitä lyhemmän leasingopimuksen keston mukaan. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähennykseen. Vastaavat leasingvuokravastuut on kirjattu korolliseen vieraaseen pääomaan jaoteltuna lyhyt- ja pitkäaikaisiin velkoihin. Käyttöomaisuuden vuokrasopimukset, joissa olennainen osa omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista jää vuokralle antajalle, luokitellaan muiksi vuokrasopimuksiksi. Muun vuokrasopimuksen mukaan määräytyvät vuokrat merkitään tuloslaskelmaan kuluiksi.

Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot ja laskennalliset verot

Verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Verot kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi milloin ne liittyvät suoraan omaan pääomaan kirjat-

tuihin eriin tai muihin laajan tuloksen eriin. Tällöin myös vero kirjataan kyseisiin eriin. Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassaolevan verokannan perusteella.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat kirjataan kaikista kirjanpidon ja verotuksen välisistä väliaikaisista eroista tilinpäätöshetkellä voimassaolevia verokantoja käyttäen. Tytäryrityksiin ja osakkuusyrityksiin tehdyistä sijoituksista kirjataan laskennallinen vero, paitsi milloin konserni pystyy määräämään väliaikaisen eron purkautumisajankohdan eikä väliaikainen ero todennäköisesti purkaudu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa. Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät tilinpäätössiirroista, hankittujen yhtiöiden nettovarallisuuden arvostamisesta käypään arvoon, myytävissä olevien rahoitusvarojen arvostamisesta käypään arvoon, käyttämättömistä verotuksellisista tappioista sekä sisäisistä katteista. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti, kun on todennäköistä, että se voidaan hyödyntää tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan. Laskennallisen verosaamisen kirjaamisedellytykset arvioidaan tältä osin aina jokaisen raportointikauden päättymispäivänä.

Konserni netottaa laskennalliset verosaamiset ja -velat, mikäli ne liittyvät samaan verovelvolliseen ja samaan veronsaajaan ja laskennallinen verovelka on laskennallista verosaamista suurempi.

Myytävänä olevaksi luokitellut pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Pitkäaikaiset omaisuuserät (tai luovutettavien erien ryhmä) ja lopetettuihin toimintoihin liittyvät omaisuuserät ja velat luokitellaan myytävinä olevaksi, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön sijaan. Myytävänä olevaksi luokitellun edellytyksien katsotaan täyttyvän, kun myynti on erittäin todennäköinen ja omaisuuserä (tai luovutettavien erien ryhmä) on välittömästi myytävissä nykyisessä kunnossaan yleisin ja tavanomaisin ehdoin, kun johto on sitoutunut myyntiin ja myynnin odotetaan tapahtuvan vuoden kuluessa luokittelusta. Välittömästi ennen luokittelua myytävänä olevaksi kyseiset omaisuuserät tai luovutettavien erien ryhmän varat ja velat arvostetaan niihin sovellettavien IFRS-standardien mukaisesti. Luokitteluhetkestä lähtien myytävänä olevat omaisuuserät (tai

luovutettavien erien ryhmä) arvostetaan kirjanpitoarvoon tai myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon sen mukaan, kumpi niistä on alempi. Poistot näistä omaisuuseristä lopetetaan luokitteluhetkellä. Luovutettavien erien ryhmään kuuluvat omaisuuserät, jotka eivät kuulu IFRS 5 -standardin arvostussääntöjen soveltamisalaan, ja velat arvostetaan niitä koskevien IFRS-standardien mukaan myös luokitteluhetken jälkeen.

Liikevoitto

IASI Tilinpäätöksen esittäminen -standardi ei määrittele liikevoiton käsitettä. Konserni on määritellyt sen seuraavasti: liikevoitto on nettosumma, joka muodostuu kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään hankintakulut oikaistuna valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutoksella sekä omaan käyttöön valmistuksesta syntyneillä kuluilla, vähennetään työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut, poistot ja mahdolliset arvonalentumistappiot sekä liiketoiminnan muut kulut. Kaikki muut kuin edellä mainitut tuloslaskelmaerät esitetään liikevoiton alapuolella.

Tulevien IFRS-standardien tai IFRIC-tulkintojen soveltaminen

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista -standardi sekä siihen liittyvät selvennykset (Clarifications*) astuvat voimaan 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavalla tilikaudella. Uusi standardi korvaa nykyiset IAS 18- ja IAS 11-standardit ja niihin liittyvät tulkinnat. IFRS 15 sisältää viisivaiheisen ohjeistuksen myyntituotot kirjauttamisesta: mihin määrään ja milloin myyntituotot kirjataan. Myynti kirjataan määräysvallan siirtymisen perusteella joko ajan kuluessa tai yhtenä ajankohtana. Standardi lisää myös esitettävien liitetietojen määrää.

Vapo-konsernissa on analysoitu erityyppisten tulovirtojen asiakassopimuksia standardin 5-vaiheisen mallin kautta. Analyysin perusteella IFRS 15 ei aiheuta olennaisia muutoksia konsernin myyntituottojen määrittämiseen tai niiden tuloutuksen ajankohtaan.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit ja siihen tehty muutokset (sovelletta- va 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): IFRS 9 korvaa nykyisen IAS 39-standardin. Uuteen standardiin sisältyy uudistettu ohjeistus rahoitusinstrumenttien kirjaamisesta ja arvostamisesta, ja sisältää uuden, odotettuja luottotappioita koskevan kirjanpitokä-

sittelyn mallin, jota sovelletaan rahoitusvaroista kirjattavien arvonalentumisten määrittämiseen. Standardin yleistä suojauslaskentaa koskevat säännökset on myös uudistettu. Konsernin alustavan arvion mukaan standardilla on vain vähäinen vaikutus Vapon konsernitilinpäätökseen.

IFRS 16 Vuokrasopimukset(*) – standardia on sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Uusi standardi korvaa IAS 17 -standardin ja siihen liittyvät tulkinnat. IFRS 16 -standardi edellyttää vuokralle ottajilta vuokrasopimusten merkitsemistä taseeseen vuokranmaksuvelvoitteena sekä siihen liittyvänä omaisuuseränä. Taseeseen merkitseminen muistuttaa paljon IAS 17:n mukaista rahoitusleasingin kirjanpito-käsittelyä. Taseeseen merkitsemisestä on kaksi helpotusta, jotka koskevat lyhytaikaisia enintään 12 kuukautta kestäviä vuokrasopimuksia sekä arvoltaan enintään USD 5 000 olevia hyödykkeitä. Vuokralle antajien kirjanpito-käsittely tulee säilymään suurelta osin nykyisen IAS 17:n mukaisena.

Konsernissa on aloitettu standardin vaikutuksien alustava arviointi. Standardilla tulee olemaan vaikutuksia Vapon konsernitilinpäätökseen. Standardin vaikutusten selvittelyä jatketaan tulevalla tilikaudella.

Muilla uusilla tai muutetuilla standardeilla ei arvioida olevan vaikutusta Vapo-konsernin tilinpäätökseen.

2. Segmentti-informaatio

Konsernin organisaatorakennetta uudistettiin vuonna 2015 holding-mallin mukaisesti ja operatiivista toimintaa tukevia hallinnollisia tehtäviä on viety lähemmäksi liiketoimintoja. Vapon energialiiketoiminta muodostaa tiiviin kokonaisuuden, jota ohjataan eri maayhtiöissä yhtenäisenä toimintana liiketoimintojen väliset synergiat maksimoiden. Tämän seurauksena Vapo muutti raportointiaan tilivuodesta 2016 alkaen ja raportointisegmentit muodostavat jatkossa erillisyhtiöt aikaisempien liiketoiminta-alueiden sijaan.

Segmenttien väliset liiketapahtumat perustuvat markkinahintoihin tai niissä tapauksissa kun markkinahintaa ei ole olemassa käypiin arvoihin. Kaikki segmenttien väliset myynnit ja muut liiketapahtumat eliminoidaan konsernin konsolidoinnin yhteydessä. Segmenttien raportoitava tulos on liiketulos. Segmentin varoihin sisältyvät kaikki segmenttiin

kuuluvien yksiköiden varat pois lukien rahoitukseen ja verotukseen liittyvät varat. Tytäryhtiöiden hankinnasta syntyneet liikearvot on allokoitu liiketoimintasegmenteille. Segmentin velkoihin sisältyvät kaikki segmenttiin kuuluvien liiketoimintojen velat pois lukien rahoitukseen ja verotukseen liittyvät velat. Pääsegmenttien ulkopuolelle kuuluvat toiminnot raportoidaan segmentissä muu toiminta.

Vapo Oy: Vapo Oy:n segmentissä raportoidaan myös energialiiketoimintaa palvelevat pienemmät yhtiöt, sillä myös niiden toimintaa ohjataan Vapo Oy:n kautta. Näitä yhtiöitä ovat Salon Energiantuotanto Oy, Piipsan Turve Oy, Suo Oy ja Hanhisuon Turve Oy. Vapo Oy tarjoaa Suomessa yrityksille, kunnille ja kuluttajille paikallisia polttoaineita, lämpöratkaisuja ja ympäristöturpeita. Polttoaineiden osuus yhtiön ulkoisesta liikevaihdosta on noin 70 prosenttia, lämpöratkaisujen noin 25 prosenttia ja ympäristöturpeiden noin viisi prosenttia.

Neova AB: yhtiö toimii Ruotsissa ja tarjoaa asiakkailleen kaukolämpöä omien kaukolämpöverkkojen kautta sekä räätälöityjä lämmitysratkaisuja teollisille asiakkaille. Lisäksi yhtiö tuottaa ja markkinoi turvetuotteita energia-asiakkailleen sekä kasvuturvetuotteiden käyttäjille. Vuosimyynti jakaantuu lähes tasan lämpöratkaisujen ja turvetuotteiden kesken. Segmenttiedot sisältävät myös Neova AB:n energialiiketoimintaan keskittyvän tytäryhtiön, Brostorpsmosen AB:n tiedot.

AS Tootsi Turvas: yhtiön pääliiketoiminta muodostuu kasvu- ja energiaturvetuotteiden ja puupolttoaineiden myynnistä sekä lämmöntuotannosta ja -myynnistä Virossa. Kasvuturve muodostaa vuosimyyntistä 40 prosenttia, puupolttoaineet 30 prosenttia, energiaturve 20 prosenttia ja lämpö 10 prosenttia.

Kekkilä-konserni: yhtiö kehittää, valmistaa ja markkinoi puutarha-alan korkealaatuisia kasvualustoja, kasvinravinteita ja katemateriaaleja sekä kotipuutarhan ja pihan rakentamisen tuotteita harrastajille, ammattiviljelijöille ja viherrakentajille. Suomessa tuotteita markkinoidaan Kekkilä-tuotemerkillä ja Ruotsissa sekä Norjassa Hasselfors Garden -tuotemerkillä. Yhtiöllä on tuotantoa Suomen lisäksi Ruotsissa, Norjassa ja Virossa.

Muut: Muut-ryhmässä raportoidaan niiden Vapon erillisyhtiöiden tilikauden tulos, jotka eivät kuulu yllä oleviin segmentteihin. Näitä erillisyhtiöitä ovat muun muassa Vapo Clean Waters Oy, Forest BtL ja Vapo A/S, joilla ei ollut operatiivista liiketoimintaa päättyneellä tilikaudella. Vapo Clean Waters Oy tarjoaa ratkaisuja luonnonvesien puhdistamiseen luonnonolosuhteissa, vesienkäsittelyratkaisuja maa- ja metsätalouden vesien sekä kaupunkien hulevesien käsittelyyn.

* ei vielä hyväksytty EU:ssa

Segmenttitiedot 5/2016 – 4/2017

1 000 eur	Vapo Oy	Kekkilä -konserni	Neova AB	AS Tootsi Turvas	Muut	Eliminoinnit	Konserni yhteensä
Ulkoinen liikevaihto	245 837	88 014	42 733	15 257	132	134	392 103
Sisäinen liikevaihto	1 561	1 531	541	698	171	-4 502	0
Liikevaihto	247 398	89 545	43 273	15 955	304	-4 368	392 103
Segmentin liikevoitto/-tappio	13 227	-1 126	874	1 318	-751	6 435	19 977
Rahoitustuotot ja -kulut	-5 668	-1 266	-56	39	-230	-2 640	-9 820
Tilinpäätössiirrot ja tuloverot	-585	-168	399	0	153	-1 838	-2 038
Tilikauden tulos	6 975	-2 559	1 217	1 357	-828	1 958	8 119
Segmentin varat	833 869	104 043	85 203	48 814	9 245	-289 010	792 164
Osuudet osakkuusyhtiöissä	898	0	18 151	0	0	1 605	20 654
Kohdistamattomat varat							
Varat yhteensä	834 767	104 043	103 353	48 814	9 245	-287 404	812 818
Segmentin velat	560 428	76 315	85 674	5 869	6 171	-260 840	473 617
Kohdistumattomat velat							
Velat yhteensä	560 428	76 315	85 674	5 869	6 171	-260 840	473 617
Investoinnit	30 924	2 225	3 219	3 324	20	-102	39 611
Poistot	22 857	6 706	4 989	1 499	128	-562	35 616

Vapo Timber Oy poistettu segmenteistä ja raportoitu kohdassa 3. Myydyt toiminnot.

Segmenttitiedot 5/2015 – 4/2016

1 000 eur	Vapo Oy	Vapo Timber Oy	Kekkilä -konserni	Neova AB	AS Tootsi Turvas	Muut	Eliminoinnit	Konserni yhteensä
Ulkoinen liikevaihto	253 733	60 986	86 215	46 563	12 284	15	4	459 800
Sisäinen liikevaihto	3 277	2 512	1 728	1 202	667	0	-9 387	0
Liikevaihto	257 010	63 498	87 943	47 765	12 952	15	-9 383	459 800
Segmentin liikevoitto/-tappio	7 432	-2 214	-1 307	1 702	1 097	234	1 698	8 641
Rahoitustuotot ja -kulut	-5 738	-408	-1 351	-1 974	63	-240	-50	-9 698
Tilinpäätössiirrot ja tuloverot	-2 134	540	268	-24	0	0	-2 038	-3 387
Tilikauden tulos	-440	-2 082	-2 390	-295	1 160	-5	-391	-4 444
Segmentin varat	809 827	0	118 718	92 218	47 509	8 664	-308 104	768 832
Osuudet osakkuusyhtiöissä	7 962	0	0	19 067	0	0	-876	26 153
Kohdistamattomat varat								
Varat yhteensä	817 789	0	118 718	111 285	47 509	8 664	-308 979	794 985
Segmentin velat	483 047	0	87 191	94 543	4 810	6 262	-169 052	506 801
Kohdistumattomat velat								
Velat yhteensä	483 047	0	87 191	94 543	4 810	6 262	-169 052	506 801
Investoinnit	31 297	240	3 591	3 759	1 109	12	-1 481	38 527
Poistot	21 653	1 230	6 675	4 982	1 343	162	-1 024	35 020

3. Mydyt toiminnot

Kekkilä Oy myi Venäjällä toimineen yhtiönsä, Kekkilä RUS LLC:n, MBO-kaupalla yhtiön toimitusjohtajalle. Kauppa toteutettiin 30.12.2016.

Kekkilä Oy myi kokonaan omistamansa tytäryhtiön Hasselfors Garden AS:n sekä 60 prosentin omistusosuutensa An-

doy Torv AS:sta Norjassa Nordic Garden AS:lle. Kauppa toteutettiin 31.3.2017.

Myytyjen yksiköiden toimintojen tulos, niiden luovutuksesta johtuvat voitot sekä osuus rahavirroista olivat seuraavat:

Tappio konsernissa Norjan yhtiöiden myynnistä, 1,067 miljoonaa euroa, sisäl-

tyy tuloslaskelman erään liiketoiminnan muut kulut. Norjan yhtiöiden myynnistä saatu rahavastike oli 3,6 miljoonaa euroa, yrityksen rahavarat myyntihetkellä olivat 0,08 miljoonaa euroa.

Kekkilä RUS LLC:n myynnillä ei ollut merkittäviä rahavirtavaikutuksia.

Hasselfors Garden AS:n ja Andoytorv AS:n varat ja velat

1 000 eur	2017	2016
Varat		
Käyttöomaisuus	3 802	3 594
Laskennalliset verosaamiset	10	52
Vaihto-omaisuus	2 830	2 068
Myynti- ja muut saamiset	1 359	3 491
Varat yhteensä	8 001	9 205
Velat		
Ostovelat ja muut korottomat velat	1 222	2 487
Varaukset	14	9
Velat yhteensä	1 236	2 496

Kekkilä RUS varat ja velat

1 000 eur	2017	2016
Varat		
Käyttöomaisuus	9	10
Laskennalliset verosaamiset	53	36
Vaihto-omaisuus	37	95
Myynti- ja muut saamiset	36	60
Varat yhteensä	135	201
Velat		
Ostovelat ja muut korottomat velat	13	66
Varaukset	0	0
Velat yhteensä	13	66

Vertailutilikaudella Vapo Oy luopui sahausliiketoiminnastaan ja myi Vapo Timber Oy:n itävaltalaiselle puunjalostuskonsernille Binder Beteiligungs AG:lle.

Vapo Timber Oy:n varat ja velat

1 000 eur	2017	2016
Varat		
Käyttöomaisuus	0	8 536
Laskennalliset verosaamiset	0	9
Vaihto-omaisuus	0	16 986
Myynti- ja muut saamiset	0	8 519
Varat yhteensä	0	34 051
Velat		
Ostovelat ja muut korottomat velat	0	12 638
Varaukset	0	47
Velat yhteensä	0	12 685

4. Yrityshankinnat

Päättäneellä tilikaudella Vapo Oy:n tytäryhtiö AS Tootsi Turvas osti Ridalan kunnalta lämmöntuotanto- ja jakeluyhtiö AS Uuemöisa Teenuksen, joka fuusioitiin emoyhtiöön syyskuussa 2016.

Vertailukaudella yhtiöllä ei ollut yrityshankintoja.

1 000 eur	Yhdistymisessä kirjatut käyvät arvot
Vaikutukset varoihin (+)	2017
Vaikutukset varoihin (+)	
Aineelliset hyödykkeet	1 050
Aineettomat hyödykkeet	0
Myytavissä olevat sijoitukset	0
Vaihto-omaisuus	7
Myynti- ja muut saamiset	16
Rahat ja pankkisaamiset	150
Vaikutukset varoihin	1 224
Vaikutus vähemmistöosuuteen	0
Vaikutukset velkoihin (-)	2017
Laskennalliset verovelat	0
Varaukset	0
Pitkäaikaiset korolliset velat	0
Lyhytaikaiset korolliset velat	0
Ostovelat ja muut velat	-19
Vaikutukset velkoihin	-19
Vaikutukset nettovaroihin	2 429
Hankinnasta syntynyt liikearvo	182
Hankintahinta	1 387
Hankitun tytäryrityksen rahavarat	150
Rahavirtavaikutus	1 237
Kauppahinnan erittely	2017
Rahavaroina maksettu osuus	1 387

5. Liiketoiminnan muut tuotot

1 000 eur	2017	2016
Vuokratuotot	595	750
Avustukset ja julkiset tuet	446	787
Liiketoiminnan muut tuotot	2 963	4 137
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot	7 016	2 994
Liiketoiminnan muut tuotot	11 020	8 668

6. Materiaalit ja palvelut

1 000 eur	2017	2016
Ostot tilikauden aikana	-89 662	-136 994
Varastojen lisäys tai vähennys	234	-1 308
Ulkopuoliset palvelut	-66 257	-75 205
Materiaalit ja palvelut	-155 684	-213 507

7. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

1 000 eur	2017	2016
Palkat ja palkkiot	-37 224	-42 001
Eläkekulut, maksupohjaiset järjestelyt	-5 872	-7 087
Vapaaehtoiset eläkkeet	-542	-540
Eläkekulut, etuusperusteiset järjestelyt	-135	-349
Eläkekulut	-6 550	-7 975
Muut kiinteät henkilösivukulut	-4 349	-4 178
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	-48 123	-54 154
Johdon työsuhde-etuudet		
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	1 041	1 035
Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet	0	123
Yhteensä	1 041	1 158
Palkat ja palkkiot		
Toimitusjohtaja ja tytäryhtiöiden toimitusjohtajat	767	913
Hallituksen jäsenet	238	222
Hallintoneuvoston jäsenet	36	23
Johdon palkat, palkkiot ja luontoisedut yhteensä	1 041	1 158

Yhtiö julkaisee vuosittain erillisen selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä palkitsemisesta. Selvitys löytyy yhtiön verkkosivuilta osoitteesta www.vapo.com.

Henkilöstö keskimäärin

	2017	2016
Vapo Oy	383	451
Vapo Timber Oy	0	81
Kekkilä-konserni	261	256
Neova AB	86	92
AS Tootsi Turvas	33	33
Muut	10	1
Yhteensä	773	914

8. Poistot ja arvonalentumiset

1 000 eur	2017	2016
Poistot		
Aineettomat oikeudet	-2 252	-2 856
Rakennukset ja rakennelmat	-3 762	-4 275
Koneet ja kalusto	-18 137	-17 921
Muut aineelliset hyödykkeet	-10 940	-9 969
Yhteensä	-35 090	-35 020
Arvonalentumiset		
Maa-alueet	-168	-154
Rakennukset	-492	-138
Koneet ja kalusto	-1 125	-148
Muista aineellisista hyödykkeistä	-639	-249
Vaihto-omaisuudesta	0	-101
Yhteensä	-2 424	-789
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-37 514	-35 810

9. Liiketoiminnan muut kulut ja tilintarkastajien palkkiot

1 000 eur	2017	2016
Vuokrat	-10 467	-11 992
Myyntirahdit	-50 665	-60 266
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntitappiot ja romutukset	-2 314	-8 586
Tilintarkastajalle: varsinainen tilintarkastus	-213	-285
Tilintarkastajalle: todistukset ja lausunnot	-4	-9
Tilintarkastajalle: muut asiantuntijapalvelut	-106	-168
Tilintarkastajalle: veroneuvonta	-18	-31
Tilintarkastusmenot	-342	-493
Vieraat palvelut	-17 053	-15 035
Muut kulut	-41 674	-47 100
Liiketoiminnan muut kulut	-122 516	-143 472

10. Rahoitustuotot ja -kulut

1 000 eur	2017	2016
Osinkotuotot myytävissä olevista sijoituksista	4	48
Arvonmuutokset käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista		
- korkojohdannaiset, ei suojauslaskentaa	0	0
- valuuttajohdannaiset, ei suojauslaskentaa	182	723
- hyödykejohdannaiset, ei suojauslaskentaa	585	1 860
Korkotuotot	388	341
Valuuttakurssivoitot jaksotettuun hankintamenoön arvostettavista rahoituslainoista	0	1 929
Muut valuuttakurssivoitot	4 436	1 462
Muut rahoitustuotot	400	21
Rahoitustuotot yhteensä	5 995	6 383
Korkokulut	-8 791	-10 219
Arvonmuutokset käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista		
- korkojohdannaiset, ei suojauslaskentaa	-1 392	0
- valuuttajohdannaiset, ei suojauslaskentaa	-12	-85
- hyödykejohdannaiset, ei suojauslaskentaa	0	-805
Valuuttakurssitappiot jaksotettuun hankintamenoön arvostettavista rahoituslainoista	-266	-4
Muut valuuttakurssitappiot	-4 383	-4 331
Muut vieraan pääoman rahoituskulut	-975	-638
Rahoituskulut yhteensä	-15 819	-16 082
Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	-9 824	-9 698

11. Tuloverot

1 000 eur	2017	2016
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-2 829	-1 491
Aikaisempien tilikausien verot	19	-9
Laskennalliset verot	772	-1 888
Tuloverot	-2 038	-3 387

Veron täsmäytyslaskelma

1 000 eur	2017	2016
Voitto/tappio ennen veroja	10 152	-981
Laskennallinen vero emoyhtiön 20 %:n verokannalla	-2 030	196
Ulkomaisten tytäryhtiöiden poikkeavien verokantojen vaikutukset	1 076	651
Verovapaiden erien vaikutus yksikön verokannalla	2 798	332
Vähennyskelvottomien erien vaikutus yksikön verokannalla	-3 799	-2 581
Aikaisempien tilikausien vero	61	-1 475
Tilikauden tappioista kirjaamaton vero	-143	-465
Verokannan muuttumisen vaikutus tilikauden veroihin	0	-45
Verokulu tuloslaskelmassa	-2 038	-3 387

12. Aineettomat hyödykkeet

1 000 eur	Liikearvo	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.5.2016	11 240	26 333	8 160	1 409	47 142
Muuntoerot (+/-)	-8	-22	0	0	-30
Lisäykset	182	740	76	4 192	5 190
Tytäryritysten myynti	-1 913	-421	0	0	-2 334
Vähennykset		-536	0	0	-536
Siirrot erien välillä		4 569	0	-4 550	19
Hankintameno 30.4.2017	9 501	30 663	8 235	1 051	49 450
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.5.2016	-5 442	-21 269	-3 932	0	-30 643
Muuntoerot (+/-)	-10	10	0	0	-1
Yrityshankintojen kertyneet poistot	0	0	0	0	0
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	1 913	434	0	0	2 347
Tilikauden poisto	-526	-1 862	-390	0	-2 778
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 30.4.2017	-4 065	-22 687	-4 322	0	-31 074
Kirjanpitoarvo 30.4.2017	5 436	7 975	3 914	1 051	18 376

1 000 eur	Liikearvo	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.5.2015	7 441	28 141	8 209	482	44 273
Muuntoerot (+/-)	-44	-31			-75
Tytäryritysten hankinta		867	20	1 642	2 529
Lisäykset		-2 217			-2 217
Vähennykset		-617		-126	-743
Siirrot erien välillä		190	-69	-589	-469
Hankintameno 30.4.2016	7 397	26 333	8 160	1 409	43 299
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.5.2015	-1 598	-20 438	-3 681	0	-25 717
Muuntoerot (+/-)		6			6
Yrityshankintojen kertyneet poistot		1 768			1 768
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		-69	69		0
Tilikauden poisto		-2 535	-321		-2 856
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 30.4.2016	-1 598	-21 269	-3 932	0	-26 800
Kirjanpitoarvo 30.4.2016	5 799	5 064	4 227	1 409	16 499

Liikearvoa sisältävien rahavirtaa tuottavien yksiköjen arvonalentumistestaus

Liikearvo ja aineettomat hyödykkeet, jotka eivät vielä ole käyttövalmiita, testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Arvonalentumistestaus tehdään myös aina, jos on viitteitä siitä, että omaisuuserän arvo on alentunut. Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan siltä osin, kun tasearvo ylittää omaisuuserän kerrytettävissä olevan rahamäärän. Omaisuuserän kerrytettävissä oleva rahamäärä on joko nettomyyntihinta tai käyttöarvo riippuen siitä, kumpi niistä on korkeampi. Muuhun kuin rahoitusva-

roihin kuuluvaan omaisuuserään, paitsi liikearvoon, tehtyjen arvonalentumisten perusteet tarkistetaan tilinpäätöspäivänä mahdollisen arvonalentumisen peruuttamisen toteamiseksi.

Liikearvo on kohdistettu arvonalentumistestausta varten konsernissa määritetyille rahavirtaa tuottaville yksiköille. Rahavirtaa tuottava yksikkö on pienin yksilöitävissä oleva omaisuuseräryhmä, jonka kerryttämät rahavirrat ovat pitkälti riippumattomia muiden omaisuuserien tai omaisuuseräryhmien kerryttämistä rahavirroista.

Käyttöarvo määritetään diskonttaamalla kyseisen omaisuuserän tai

rahavirtaa tuottavan yksikön arvioidut tulevat nettorahavirrat nykyarvoon. Rahavirtaennusteet perustuvat johdon hyväksymään viimeisimpään budjettiin sekä lähivuosien ennusteisiin. Ennusteet pohjautuvat eri liiketoimintojen historiatietoihin, tilauskantaan, nykyiseen markkinatilanteeseen sekä tietoihin teollisuuden alan tulevaisuuden kasvumahdollisuuksista. Eksplisiittisen ennustekauden kassavirrat vastaavat johdon näkemyksiä eri liiketoimintojen kannattavuuden kehityksestä sekä inflaation vaikutuksesta kassavirtoihin. Eksplisiittisen ennustekauden jälkeen kassavirtojen uskotaan edelleen kehittyvän saman

trendin mukaisesti. Ennakoitujen rahavirtojen laskenta-ajanjaksona käytetään pääsääntöisesti viittä vuotta. Kaikissa kassavirtaa tuottavien yksiköiden terminaalivuoden kasvuna on käytetty enintään yhtä (1) prosenttia.

Arvonlennustestauksessa käytetyt merkittävimmät oletukset ja herkkyyshanalyysi

Kassavirtaennusteiden laatiminen edellyttää johdolta arvioita tulevaisuuden rahavirroista. Arvioiden luonne vaihtelee riippuen siitä, mihin liiketoimintaan testattavat käyttöomaisuushyödykkeet kuuluvat. Perusolettamiin perustuen liikearvotestauksen lisäksi suoritettiin erilliset herkkyyshanalyysit jokaiselle rahavirtaa tuottavalle yksikölle. Analyyseissä käytettiin muuttujina diskonttokorkoa, kassavirtojen muutosta sekä myynnin muutosta. Lisäksi alla on esitetty muut arvonlennustestauksessa käytetyt merkittävimmät oletukset Vapon eri rahavirtaa tuottavissa yksiköissä sekä herkkyyshanalyysin tulos.

Vapo Oy Polttoaineet

Polttoaineet-liiketoiminta pitää sisällään sekä turpeen että puupolttoaineet. Energiaturpeen kysyntä on laskenut viime vuosina merkittävästi lähinnä kilpailevien fossiilisten polttoaineiden alhaisemman hinnan johdosta. Energiapolitiisilla päätöksillä on merkittävä vaikutus turpeen kysyntään ja johdon näkemys on, että turpeen kysyntä tulee pitkällä aikavälillä laskemaan energiantuotannon siirtyessä käyttämään vaihtoehtoisia polttoaineita, kuten puuta. Tästä syystä pelletin ja metsäpolttoaineiden kysynnän uskotaan kasvavan tulevaisuudessa ja korvaavan turpeen laskevaa myyntiä. Puupolttoaineissa testattava omaisuus koostuu ainoastaan terminaali- ja ainespuuvarastoista, joiden varastoarvo on niiden myyntihintaa alhaisempi. Vapo Oy:n pellettiliiketoiminnassa tehtiin vielä yksittäisten tuotantolaitosten osalta erillistarkastelu osana arvonlennustestausta. Markkinakysyntään nähden ylisuuri tuotantokapasiteetti johti 1,4 miljoonan euron käyttöomaisuuserien alaskirjaukseen Haukinevan pellettitehtaan osalta. Muuhun alaskirjaukseen ei nähty tarvetta Vapo Oy:n Polttoaineet-liiketoiminnassa.

Diskonttauskorkona on käytetty 7,5 prosenttia (pre-tax wacc). Kukin seuraavista muutoksista muiden tekijöiden pysyessä ennallaan johtaisi siihen, että liiketoiminnan kirjanpito-

arvo vastaisi siitä kerrytettävissä olevaa rahamäärää:

- Diskonttokoron nousu 1,0 prosenttiyksikköä (pelletti) ja 3,2 prosenttiyksikköä (turve)
- Diskonttatut rahavirrat olisivat pelletissä 10 prosenttia ja turvetuotteissa 30,2 prosenttia pienemmät

Vapo Oy Lämpö ja sähkö

Lämpö ja sähkö -liiketoiminta pitää sisällään kaukolämpö- ja teollisuuslämpöratkaisujen myynnin. Lämpöliiketoiminnan liikevaihdon kasvun arvioidaan olevan keskimäärin 1 prosenttia pitkällä aikavälillä. Investointien määrä ja aikataulutus perustuvat olemassa olevien voima- ja lämpölaitosten sekä kaukolämpöverkkojen kuntoon ja niiden jäljellä olevaan tekniseen elinikään. Merkittävimmät energiatehokkuusinvestoinnit saadaan päätökseen tilivuoden 2017 aikana. Diskonttauskorkona on käytetty 5,1 prosenttia (pre-tax wacc), joka on laskettu hyödyntäen alan yleisiä tuotto- ja riskioletuksia kaukolämpö- ja teollisuussegmenteille. Kukin seuraavista muutoksista muiden tekijöiden pysyessä ennallaan johtaisi siihen, että liiketoiminnan kirjanpitoarvo vastaisi siitä kerrytettävissä olevaa rahamäärää:

- Diskonttokoron nousu 1,4 prosenttiyksikköä
- Diskonttatut rahavirrat olisivat 27,7 prosenttia pienemmät

Neova AB

Yhtiön sisällä on testauksessa käytetty erillisinä rahavirtaa tuottavina yksiköinä Turvetuotteet- ja Lämpö ja sähkö -liiketoimintoja. Diskonttauskorkona on käytetty Turvetuotteet-liiketoiminnassa 7,5 prosenttia ja Lämpö ja sähkö -liiketoiminnassa 4,9 prosenttia (pre-tax wacc). Kukin seuraavista muutoksista muiden tekijöiden pysyessä ennallaan johtaisi siihen, että liiketoiminnan kirjanpitoarvo vastaisi siitä kerrytettävissä olevaa rahamäärää:

- Diskonttokoron nousu 0,9 prosenttiyksikköä (Turvetuotteet) ja 5,3 prosenttiyksikköä (Lämpö ja sähkö)

- Diskonttatut rahavirrat olisivat Turvetuotteet-liiketoiminnassa 10,1 prosenttia ja Lämpö ja sähkö -liiketoiminnassa 49,7 prosenttia pienemmät

AS Tootsi Turvas

Arvonlennustestauksessa AS Tootsi Turvas on käsitelty yhtenä rahavirtaa tuottavana yksikkönä.

Diskonttauskorkona on käytetty liiketoimintojen painotettua keskiarvoa 7,1 prosenttia (pre-tax wacc). Kukin seuraavista muutoksista muiden tekijöiden pysyessä ennallaan johtaisi siihen, että liiketoiminnan kirjanpitoarvo vastaisi siitä kerrytettävissä olevaa rahamäärää:

- Diskonttokoron nousu 0,1 prosenttiyksikköä
- Diskonttatut rahavirrat olisivat 0,5 prosenttia pienemmät

Kekkilä

Liiketoiminnan kasvua haetaan erityisesti ammattiväljely- ja viherrakentamissegmenteissä, kun taas kuluttajaliiketoiminnan kasvun arvioidaan pysyvän maltillisempuna kiristyvän kilpailun myötä. Ympäristöliiketoiminta tulee supistumaan päättyvien sopimusten myötä. Kilpailun kiristyminen, kustannustehokkuus sekä kysynnän kausiluontoisuus vaikuttavat eniten tulevien kassavirtojen toteutumiseen. Diskonttauskorkona on käytetty 7,0 prosenttia (pre-tax wacc). Kukin seuraavista muutoksista muiden tekijöiden pysyessä ennallaan johtaisi siihen, että liiketoiminnan kirjanpitoarvo vastaisi siitä kerrytettävissä olevaa rahamäärää:

- Myyntivolyymien lasku 2,3 prosenttia
- Diskonttokoron nousu 0,9 prosenttiyksikköä.
- Diskonttatut rahavirrat olisivat 13,8 prosenttia pienemmät

Kaikissa rahavirtaa tuottavissa yksiköissä laskelmat on tehty perustuen olemassa olevaan tuotantokapasiteettiin, jota ylläpidetään korvausinvestointien avulla.

Tilikauden 2017 lopulla tehdyt arvonlennustestaukset eivät antaneet aihetta arvonlennustestauksien kirjaimiseen konsernin ydinliiketoiminnassa.

Liiketoimintojen kohdistus segmenteille:

1 000 eur	30.4.2017	30.4.2016
AS Tootsi Turvas	1 402	1 219
Neova AB	291	306
Kekkilä Group	3 743	4 273
Yhteensä	5 436	5 799

13. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

1 000 eur	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.5.2016	46 072	97 649	343 419	396 972	48 596	932 708
Muuntoerot	-476	-780	-2 825	-3 143	-84	-7 308
Tytäryritysten hankinta	3	-356	293	755	0	694,44
Lisäykset	307	627	13 391	12 058	26 420	52 803
Tytäryritysten myynti	-5	-2 048	-4 941	-2 698	0	-9 693
Vähennykset	-2 211	-11 722	-12 586	-18 013	-479	-45 011
Siirrot erien välillä	0	1 874	9 713	18 998	-30 604	-19
Hankintameno 30.4.2017	43 689	85 245	346 464	404 928	43 849	924 175
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.5.2016	-669	-51 469	-213 954	-179 671	0	-445 762
Muuntoerot (+/-)	318	317	1 574	1 382	0	3 591
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0	7 283	3 630	5 254	0	16 167
Yritysmyyntien kertyneet poistot	0	1 376	3 518	1 465	0	6 359
Tilikauden poisto	0	-4 070	-19 277	-11 775	0	-35 122
Arvonalennukset*	-168	0	0	0	0	-168
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 30.4.2017	-520	-46 562	-224 509	-183 345	0	-454 935
Kirjanpitoarvo 30.4.2017	43 169	38 683	121 956	221 583	43 849	469 240

*Maa- ja vesialueiden mahdolliset poistot sisältyvät riville arvonalennukset.

1 000 eur	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.5.2015	46 912	111 795	365 839	385 769	57 988	968 303
Muuntoerot	55	116	568	891	-35	1 596
Tytäryritysten hankinta						0
Lisäykset	717	-599	14 525	6 431	30 442	51 517
Tytäryritysten myynti	-661	-14 445	-28 474	-2 676		-46 256
Vähennykset	-951	-1 869	-24 098	-15 533	-414	-42 864
Siirrot erien välillä		2 649	15 116	22 088	-39 385	469
Hankintameno 30.4.2016	46 072	97 648	343 476	396 972	48 596	932 764
Kertyneet poistot 1.5.2015	-648	-59 710	-234 884	-182 385		-477 628
Muuntoerot (+/-)		-11	-356	-352		-719
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	31	1 408	14 598	10 915		26 952
Yritysmyyntien kertyneet poistot		11 258	24 700	2 258		38 217
Tilikauden poisto		-4 275	-17 921	-9 969		-32 165
Arvonalennukset*	-52	-138	-148	-138		-476
Kertyneet poistot 30.4.2016	-669	-51 468	-214 011	-179 671		-445 818
Kirjanpitoarvo 30.4.2016	45 403	46 180	129 465	217 301	48 596	486 946

*Maa- ja vesialueiden mahdolliset poistot sisältyvät riville arvonalennukset.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintamenoon sisältyy rahoitusleasingsopimuksella vuokrattuja hyödykkeitä seuraavasti:

1 000 eur	Koneet ja kalusto	Muut Aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.5.2016	18 093	5 000	23 093
Lisäykset	8 320	11 295	19 615
Vähennykset	0	0	0
Kertyneet poistot	-3 710	-976	-4 686
Vähennysten kertyneet poistot			0
Kirjanpitoarvo 30.4.2017	22 703	15 319	38 022

1 000 eur	Koneet ja kalusto	Muut Aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.5.2015	8 093	0	8 093
Lisäykset	10 000	5 000	15 000
Vähennykset	0	0	0
Kertyneet poistot	-2 217	-208	-2 425
Vähennysten kertyneet poistot			0
Kirjanpitoarvo 30.4.2016	15 877	4 792	20 668

14. Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä

1 000 eur	30.4.2017	30.4.2016
Osuudet osakkuusyrityksissä	777	3 720
Osuudet yhteisyrityksissä	19 795	22 433
Yhteisyrityksiin sisältyvä poistamaton liikearvo	3 639	3 823

Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä

Tiedot konsernin olennaisista osakkuus- ja yhteisyrityksistä:

Nimi	Pääasiallinen toimiala	Kotipaikka	Omistusosuus %	
			30.4.2017	30.4.2016
Scandbio AB, yhteisyritys	Kiinteiden puupolttoaineiden valmistus ja myynti	Jönköping	50	50
Harvestia Oy, osakkuusyritys	Raakapuutukkukauppa	Helsinki	0	45

Taloudellinen informaatio osakkuus- ja yhteisyrityksistä

Taulukossa mainitut konsernin olennaiset osakkuus- ja yhteisyritykset on käsitelty konsernitilinpäätöksessä pääomaosuusmenetelmällä. Yhtiöiden tuloslaskelmat on muunnettu vastaamaan konsernin emoyhtiön tilikautta.

1 000 eur	Harvestia Oy		Scandbio AB		Muut	
	30.4.2017	30.4.2016	30.4.2017	30.4.2016	30.4.2017	30.4.2016
Lyhytaikaiset varat		26 055	29 447	39 096	1 162	1 114
Pitkäaikaiset varat		181	22 145	22 245	897	972
Lyhytaikaiset velat		19 698	18 234	20 807	47	66
Pitkäaikaiset velat		0	1 046	2 447	102	418
Liikevaihto		163 672	98 334	100 155	698	723
Tilikauden tulos		290	920	2 588	-30	-8
Kauden aikana saadut osingot						
Nettovarat		6 538	32 312	38 087	1 911	1 602
Konsernin omistusosuus		45	50	50		
Konsernin osuus nettovaroista		2 942	16 156	19 044		
Liikearvo			3 841	3 841		
Muuntoero			-202	-451		
Osakkuus-/yhteisyrityksen tasearvo konsernin taseessa		2 942	19 795	22 433		

15. Myytävissä olevat sijoitukset

Myytävissä olevat sijoitukset sisältävät noteerattuja sekä noteeraamattomia osakkeita. Noteeratut osakkeet on arvostettu käypään arvoon. Noteeraamattomat osakkeet esitetään hankintahintaan, koska niiden käypiä arvoja ei voida luotettavasti arvioida.

1 000 eur	30.4.2017	30.4.2016
Hankintameno 1.1.	8 028	7 595
Lisäykset	0	437
Vähennykset	-7272	-3
Hankintameno 30.4.	756	8 028
Kirjanpitoarvo 30.4.	756	8 028

16. Pitkäaikaiset saamiset

1 000 eur	30.4.2017	30.4.2016
Pitkäaikaiset korolliset saamiset		
Lainasaamiset muilta	3 183	3 183
Yhteensä	3 183	3 183
Pitkäaikaiset korottomat saamiset		
Muilta	88	1 504
Pitkäaikaiset myynti- ja muut saamiset yhteensä	3 271	4 687

17. Muut pitkäaikaiset sijoitukset

1 000 eur	30.4.2017	30.4.2016
Hankintameno 1.5.	0	346
Vähennykset	0	-346
Hankintameno 30.4.	0	0

18. Laskennalliset verot

1 000 eur	1.5.2016	Muuntoero	Kirjattu tulos-laskelmaan	Muut muutokset	Ostetut / myydyt yhtiöt	30.4.2017
Laskennallisten verosaamisten erittely						
Tappiot	170	6	58	0	-53	181
Varaukset	692	0	-58	0	0	634
Muut erät	722	0	176	0	-10	888
Yhteensä	1 584	7	176	0	-63	1 704

1 000 eur	1.5.2016	Muuntoero	Kirjattu tulos-laskelmaan	Muut muutokset	Ostetut / myydyt yhtiöt	30.4.2017
Laskennallisten verovelkojen erittely						
Poistoerot ja varaukset	14 780	-56	-150	8	0	14 582
Aineettomien hyödykkeiden aktivointi	0	0	0	0	0	0
Aineettomien ja aineellisten						
hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon liiketoimintojen yhdistämisissä	3 428	-133	-447	-8	0	2 840
Muut erät	1	0	-1	0	0	0
Yhteensä	18 209	-189	-598	0	0	17 421

Laskennalliset verot taseessa

Laskennalliset verosaamiset	207
Laskennalliset verovelat	15 925
Nettoverovelka	15 718

1 000 eur	1.5.2015	Muuntoero	Kirjattu tulos-laskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Ostetut / myydyt yhtiöt	30.4.2016
Laskennallisten verosaamisten erittely						
Tappiot	2 224	-152	-1 902	0	0	170
Varaukset	594	0	98	0	0	692
Muut erät	805	-9	-74	0	0	722
Yhteensä	3 623	-161	-1 878	0	0	1 584

1 000 eur	1.5.2015	Muuntoero	Kirjattu tulos-laskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Ostetut / myydyt yhtiöt	30.4.2016
Laskennallisten verovelkojen erittely						
Poistoerot ja varaukset	14 898	12	375	69	-574	14 780
Aineettomien hyödykkeiden aktivointi	0	0	0	0	0	0
Aineettomien ja aineellisten						
hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon liiketoimintojen yhdistämisissä	3 736	86	-394	0	0	3 428
Muut jaksotuserot	2	0	-1	0	0	1
Yhteensä	18 636	98	-20	69	-574	18 209

Laskennalliset verot taseessa

Laskennalliset verosaamiset	136
Laskennalliset verovelat	16 761
Nettoverovelka	16 625

Laskennalliset verovelat ja -saamiset vähennetään toisistaan, mikäli on olemassa laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata tilikauden verotettavaan tuloon perustuvia verovelkoja tilikauden verotettavaan tuloon perustuvia verosaamisia vastaan ja milloin laskennalliset verot liittyvät samaan veronsaajaan.

Konsernilla oli 30.4.2017 5,7 (12,9 30.4.2016) miljoonaa euroa vahvistettu- ja tappioita, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista, koska konsernille ei todennäköisesti kerry verotettavaa tuloa, jota vastaan tappiot pystyttäisiin hyödyntämään. Kyseiset tappiot eivät vanhene.

Taseeseen kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset tappioista olivat 1,3 milj. euroa (3,1 milj. euroa 30.4.2016).

19. Vaihto-omaisuus

1 000 eur	2017	2016
Aineet ja tarvikkeet	38 699	39 604
Keskeneräiset tuotteet	9 433	9 094
Valmiit tuotteet	75 191	99 063
Ennakkomaksut vaihto-omaisuudesta	145	171
Vaihto-omaisuus yhteensä	123 469	147 931

Vaihto-omaisuuden osalta yhtiö päivitti päättyneellä tilikaudella puupolttoaineiden inventointilaskentaa. Metsäpolttoaineissa ja pelletin raaka-ainetarastoissa otettiin käyttöön arvonalennuskerroin, joka vastaa

raaka-aineen luontaista hävikkiä varastoinnin aikana. Muutoksen vaikutus yhtiön vaihto-omaisuuden arvoon oli -0,7 miljoonaa euroa. Lisäksi yhtiö täsmensi turpeen varastovarvostuksen muodostumista siten,

että ympäristövelvoitteista johtuvat tarkkailu- ja korvauskustannukset sisältyvät varastohintaan. Tämä paransi yhtiön liikevoittoa 1,1 miljoonaa euroa päättyneellä tilikaudella.

20. Myyntisaamiset ja muut saamiset

1 000 eur	2017	2016
Myyntisaamiset		
Myyntisaamiset	70 117	75 453
Omistusyhteisyritysmyyntisaamiset	54	69
	70 171	75 522
Lyhytaikaiset muut saamiset ja siirtosaamiset		
Lainasaamiset	200	5 299
Muut lyhytaikaiset saamiset	2 577	3 131
Lyhytaikaiset siirtosaamiset (muilta)	6 426	8 728
Muut omistusyhteisyrityssiirtosaamiset	17	17
	9 220	17 175
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahavarat		
Johdannaispimukset, ei suojauslaskennassa	747	142
Myynti- ja muut saamiset yhteensä	80 138	92 839

Lyhytaikaiset myyntisaamiset jakautuvat valuutoittain seuraavasti:

1 000 eur	2017	2016
Euro	50 851	51 306
USD	1 145	1 257
SEK	18 142	20 144
Muut valuutat	34	2 815
Yhteensä	70 171	75 522

Myyntisaamisten ikäjakauma ja luottotappioksi kirjatut erät

1 000 eur	2017	2016
Erääntymättömät	65 496	72 488
Erääntyneet alle 30 päivää	3 413	2 398
Erääntyneet 31-60 päivää	506	413
Erääntyneet 61-90 päivää	279	170
Erääntyneet yli 90 päivää	477	54
Yhteensä	70 171	75 522
Luottotappiot	66	34

21. Rahavarat

1 000 eur	2017	2016
Rahavarat	95 495	9 415

22. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot

Oma pääöma

Vapo Oy:llä on yksi osakesarja. Osakkeita on kaikkiaan 30 000 kappaletta. Vapon osakepääöma 30.4.2017 oli 50.456.377,90 euroa. Osakkeen nimellisarvoa ei ole määritely. Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä on 30 000 kappaletta.

Seuraavassa on esitetty oman pääöman rahastojen kuvaukset:

Sijoitetun vapaan oman pääöman rahasto sisältää muut oman pääöman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaisesti merkitä osakepääömaan.

Vararahasto on Viron osakeyhtiölain mukainen rahasto, jonka suuruus on 10% erillisyhtiön osakepääömosta.

Rahastoon tulee siirtää 10% yhtiön vuosittaisista voittovaroista kunnes säädetty summa täyttyy.

Muuntoerot muodostuvat ulkomaisten tytäryhtiöiden hankintahetken oman pääöman ja hankintahetken jälkeisten voittovarojen valuuttamääräisistä muutoksista.

23. Rahoitusvelat

1 000 eur	2017	2016
Pitkäaikaiset jaksotettuun hankintameroon arvostetut rahoitusvelat		
Joukkovelkakirjalainat	88 975	178 909
Pääömalainat	5 000	5 000
Lainat rahoituslaitoksilta	110 881	145 690
Rahoitusleasing -velat	36 267	19 847
Yhteensä	241 122	349 446
Lyhytaikaiset jaksotettuun hankintameroon arvostetut rahoitusvelat		
Joukkovelkakirjalainat	100 000	
Lainat rahoituslaitoksilta	25 000	27 083
Yritystodistukset	0	6 499
Rahoitusleasing -velat	2 186	1 056
Muut velat osakkuusyriyksille	213	166
Muut velat	0	211
Yhteensä	127 399	35 016

Pitkääikaisten velkojen lyhennysohjelma (kalenterivuositain/nimellisarvot)

1 000 eur	2017	2018	2019	2020	2021	2022 →	Yht
Joukkovelkakirjalainat	100 000	10 000	0	0	0	80 000	190 000
Pääomalainat	0	0	0	5 000	0	0	5 000
Rahalaitoslainat	0	25 000	60 000	50 000	0	881	135 881
Rahoitusleasing-velat	1 473	2 219	7 097	1 804	1 814	24 046	38 453
Yhteensä	101 473	37 219	67 097	56 804	1 814	104 927	369 333

Korolliset pitkäaikaiset velat jakautuvat valuutoittain seuraavasti:

1 000 eur	2017	2016
EUR	369 333	377 025
SEK	0	0
MUUT	0	559
Yhteensä	369 333	377 584

Korolliset velat on arvostettu tilinpäätöksessä nimellisarvoihinsa, koska ne vastaavat käypiä arvoja.

Rahoitusleasing-velat

1 000 eur	2017	2016
Vähimmäisvuokrien kokonaismäärä		
Alle yhden vuoden sisällä	2 518	1 242
Yhtä vuotta pitemmän ajan ja enintään 5 vuoden kuluttua	13 780	9 206
Myöhemmin kuin viiden vuoden sisällä	24 208	11 636
Vähimmäisvuokrat yhteensä	40 506	22 085
Rahoitusleasingsopimusten jäännösarvovastuu	11 856	11 856
Vähimmäisvuokrien nykyarvo		
Alle yhden vuoden sisällä	2 186	1 055
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua	12 780	8 640
Myöhemmin kuin viiden vuoden sisällä	23 486	11 207
Vähimmäisvuokrien nykyarvo yhteensä	38 453	20 902

24. Pitkäaikaiset korottomat velat

1 000 eur	2017	2016
Liittymismaksuvelat	5 014	5 065
Saadut ennakot	846	978
Muut velat	1 217	1 350
Yhteensä	7 077	7 393

25. Varaukset

1 000 eur	Ympäristö- kuluvaraukset	Muut varaukset	Yhteensä
Varaukset 1.5.2016	7 834	255	8 090
Muuntoero	-205	0	-205
Varausten lisäykset	408	12	420
Käytetyt varaukset	-522	-19	-542
Tytäryritysten osto/myynti	-14		-14
Varaukset 30.4.2017	7 500	249	7 749

1 000 eur	Ympäristö- kuluvaraukset	Muut varaukset	Yhteensä
Varaukset 1.5.2015	7 790	217	8 007
Muuntoero	72	0	72
Varausten lisäykset	901	57	958
Käytetyt varaukset	-882	-18	-900
Tytäryritysten osto/myynti	-47		-47
Varaukset 30.4.2016	7 834	255	8 090

26. Eläkeveloitteet

Konsernin kotimaisten yhtiöiden henkilöstön lakisääteinen eläketurva on hoidettu kotimaisessa eläkevakuutusyhtiössä. Lakisääteinen työeläketurva on maksupohjainen järjestely.

Konsernin virolaisella tytäryhtiöllä AS Tootsi Turvaksella on maksupohjaisen eläkkeiden lisäksi etuusperusteinen eläkejärjestely, jossa yhtiö on sitoutunut

maksamaan 17 työntekijälleen eläkekorvausta kiinteästi ennalta määrätyillä ehdoilla. Korvauksen perussumman muodostaa Viron keskimääräinen bruttokuukausipalkka vuonna 2001. Tätä summaa tarkistetaan vuosittain elinkustannusindeksin muutokseen sekä henkilön työsuhteeseen liittyvään tekijään verraten. Eläkekorvauksen

maksuveloite syntyy kun korvaukseen oikeutettu työntekijä täyttää 65 vuotta. Veloite diskontataan perustuen siihen arvioon, että korvausvelvollisuus tulee jatkumaan vuoteen 2042 saakka ottaen huomioon tilastollisen eliniän odotuksen. Tilastollinen odotettu elinikä päivitettiin vastaamaan viimeisintä tilastotietoa Virossa.

1 000 eur	30.4.2017	30.4.2016
Taseessa oleva velka kauden alussa	3 482	3 302
Kulut tuloslaskelmassa	178	368
Järjestelyyn suoritettavat maksut	-194	-188
Uudelleenmäärittämiset muun laajan tuloksen erissä		
Taseessa oleva velka 30.4.	4 629	3 482
Vakuutusmatemaattiset oletukset		
Diskonttauskorko, %	1,00%	1,00%

27. Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat

1 000 eur	2017	2016
Lyhytaikaiset jaksotettuun hankintamenuun arvostetut rahoitusvelat		
Saadut ennakot	9 367	14 540
Ostovelat	26 578	26 791
Ostovelat osakkuusyrityksille	328	15 605
	36 273	56 936
Muut velat	9 151	7 993
Korkovelat ja muut rahoitusvelat	3 461	3 562
Palkka- ja sosiaalikulujaksotukset	8 412	9 206
Muut siirtovelat	8 468	6 931
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat		
Johdannaispimukset, ei suojauslaskennassa	2 923	1 681
Ostovelat ja muut velat	68 687	86 310

Lyhytaikaiset ostovelat jakautuvat valuutoittain

1 000 eur	2017	2016
Euro	20 266	33 622
USD	24	16
SEK	6 561	7 935
Muut valuutat	54	823
Ostovelat ulkoiset yhteensä	26 906	42 397

28. Rahoitus- ja hyödykeriskien hallinta

Konsernin liiketoiminnot altistuvat useille eri rahoitusriskeille. Rahoitusriskien hallinnan pääasiallisena tavoitteena on minimoida toimintaan liittyvien valuuttojen ja korkojen markkinahintojen haitalliset vaikutukset konsernin tulokseen ja kassavirtaan sekä varmistaa konsernin maksuvalmius. Pääasialliset rahoitusriskit ovat valuutta-, korko- ja maksuvalmiusriski. Rahoitusriskien tunnistamisesta ja hallinnasta vastaa konsernin keskitetty rahoitustoiminto (group treasury). Rahoitusriskien hallintaa ohjaa hallituksen hyväksymä rahoituspolitiikka.

Konsernirahoitus toimii konsernin tytäryhtiöiden vastapuolena ja hoitaa keskitetysti ulkoisen rahoituksen han-

kinnan. Se myös vastaa rahavarojen ja -virtojen hallinnoinnista ja rahoituspolitiikan mukaisista suojaustoimenpiteistä. Konserni käyttää riskienhallinnassaan valuuttatermiinejä ja -optioita, valuuttanvaihtosopimuksia, valuuttalainoja, koronvaihtosopimuksia sekä eri hyödykejohdannaisia.

Valuuttariski

Konserni toimii kansainvälisesti ja on siten alttiina valuuttariskeille. Valuuttariski syntyy viennistä ja tuonnista, konsernin sisäisestä kaupasta, valuuttamääräisestä konsernin sisäisestä rahoituksesta (transaktioriski) sekä valuuttamääräisistä, ulkomaisiin tytäryhtiöihin tehdyistä nettosijoituksista (translaatio-

riski). Liikevaihdosta pääosa tulee euroalueelta. Konsernin merkittävin sisäinen rahoitusvaluutta on Ruotsin kruunu.

Suojauspolitiikkana on suojata ollenaiset valuuttapositiot täysimääräisesti. Valuuttapositiot syntyvät liiketoiminnan valuuttamääräisistä saamisista, veloista ja tilauskannoista. Lisäksi suojataan konsernin sisäisen rahoituksen eriä SEK:n osalta. Suojaaminen on konsernin rahoituspolitiikan mukaista, mutta näiden erien osalta ei sovelleta suojauslaskentaa. Konsernirahoitus tekee valuuttajohdannaispimukset markkinoille pääasiassa tytäryhtiön nimissä. Valuuttalainat ovat aina konsernin emon nimissä. Vapon transaktioriski vuoden lopussa euroina tilinpäätöskurssiin muutettuna oli:

Milj. eur	2017				2016			
	Positio	Suojaus	Netto	Suojaus %	Positio	Suojaus	Netto	Suojaus %
DKK	6,2	0,0	6,2	0 %	5,7	0,0	5,7	0 %
EUR	3,9	3,7	0,2	95 %	2,0	2,0	0,0	100 %
GBP	0,0	0,0	0,0	0 %	0,0	0,0	0,0	0 %
NOK	-	-	-	-	5,9	5,9	0,0	100 %
RUB	0,0	0,0	0,0	0 %	0,0	0,0	0,0	0 %
SEK	90,5	90,5	0,0	100 %	96,2	96,2	0,0	100 %
USD	1,1	1,1	0,0	100 %	1,1	1,1	0,0	100 %
Yhteensä	101,7	95,3	6,4	94 %	110,9	105,2	5,7	95 < %

Konsernilla on ulkomaisia nettosijoituksia ja se on siten altistunut riskeille, jotka syntyvät, kun valuuttamääräiset sijoitukset muunnetaan emoyrityksen toimintavaluuttaan (translaatoriski). Tytäryhtiöihin tehtyjä valuuttamääräisiä nettosijoituksia ei suojata. Merkittävimmät translaatoriskit ovat Ruotsin ja Tanskan kruunuissa.

Tilinpäätöshetkellä konsernin nettosijoitukset euroina olivat:

Milj. euroa	2017	2016
DKK	14,7	14,7
NOK	0	8,9
RUB	0	0,4
SEK	36,7	36,7
Yhteensä	51,4	60,7

Alla olevassa taulukossa on esitetty euron vahvistuminen tai heikkeneminen konsernin päävaluuttoja vastaan. Herkkyysanalyysiin ei sisällytetä nettosijoituksia tytäryhtiöihin. Valuuttariskin herkkyysanalyysin perustana on konsernitason yhteenlaskettu valuuttapositio huomioiden tehdyt valuuttasuojaukset. Seuraavassa yhteenlasketut vaikutukset huomioituna euron valuuttakurssin +/- 10 prosentin muutoksella muita valuuttoja vastaan.

Milj. eur	2017	2016
Euro vahvistuu 10 %	+ / -	-0,6
Euro heikkenee 10 %	+ / -	0,6

Likviditeetti- ja jälleerahoitusriski

Konsernin maksuvalmius säilyi tilikauden aikana hyvänä. Uusia, pitkäaikaisia luottoja nostettiin yhteensä 19,6 miljoonaa euroa sale and leaseback -järjestelyinä kymmenen vuoden maturiteetilla. Lisäksi marraskuussa 2016 laskettiin liikkeelle 50 miljoonan euron hybridi-muotoinen joukkovelkakirjalaina, jolla vahvistettiin konsernin rahoitusasemaa tulevien strategisten investointien rahoittamiseksi. 150 miljoonan euron suuruudesta yritystodistusohjelmasta ei tilikauden vaihteessa ollut liikkeelle laskettuja todistuksia. Valmiusluotot, yhteensä 100 miljoonaa euroa, olivat kokonaan käyttämättä tilikauden aikana.

Kuluvan tilikauden merkittävä rahoitustapahtuma on kesäkuussa erääntyvän, 100 miljoonan euron joukkovelkakir-

jalainan takaisinmaksu, minkä vahva likviditeetti-tilanne sallii ilman välitöntä uudelleenrahoitustarvetta. Mahdollisia uusia rahoitusjärjestelyjä- ja tarpeita tarkastellaan syksyn 2017 aikana, kun tiedetään oleellista kokoluokkaa olevan, Vapo Oy:n maa- ja metsäkiinteistöjä koskevan, myyntihankkeen lopputulema.

Konsernissa seurataan aktiivisesti liiketoiminnan vaatiman rahoituksen määrää, jotta konsernilla olisi tarpeeksi likviditeettiä toiminnan rahoittamiseksi sekä kykyä hoitaa myös muut rahoitusveloitteet. Maksuvalmiutta hallitaan tasapainottamalla lyhyt- ja pitkäaikaisten lainojen suhteellista osuutta sekä pitkäaikaisten lainojen lyhennysaikatauluja. Lisäksi rahoituksen saatavuuteen ja hintaan liittyvää riskiä hallitaan hajauttamalla varainhankintaa eri pankkien ja päämarkkinoiden välillä.

Tilikauden aikana Vapo täytti rahoitussopimuksiinsa liittyvät kovenantit ja muut ehdot. Konsernin vakavaraisuusaste tilinpäätöshetkellä oli 43,0 prosenttia. Kahdenkeskisissä lainasopimuksissa sovelletaan 35 prosentin omavaraisuuskovenanttia sekä niin sanottua change of controll -lauseketta, jossa nykyisten omistajien (Suomen valtio ja Suomen Energiavarat Oy) yhteinen omistus tulee säilyä yli 50 prosentin. Joukkovelkakirjalainoissa ei ole finanssikovenanttia vaan pelkästään change of controll -lauseke. Pitkäaikaisissa, 2030 erääntyvissä private placement -joukkovelkakirjalainoissa (yht. 70 milj. eur) on lauseke Vapo-konsernin luottoluokitukseen liittyen, jossa sijoittajalla on oikeus niin halutessaan pyytää velan takaisinmaksua kokonaan tai osittain, mikäli Vapon luottoluokitus putoaa nykyisestä tasosta kahdella pykälällä

Vapon korollisiin velkoihin liittyvät lyhennysten ja rahoituskulujen sekä johdannaisopimusten kassavirrat ovat seuraavat:

Milj. eur	< 1 v	1 - 5 v	> 5 v
Pitkäaikaiset lainat			
Lyhennykset	126,5	137,9	105,0
Rahoituskulut	7,1	15,0	25,1
Lyhytaikaiset lainat			
Lyhennykset	0,2	-	-
Rahoituskulut	0,0	-	-
Johdannaisvelat			
Tulot	106,0	2,4	0,0
Menot	102,1	2,2	0,0
Yhteensä	341,9	157,5	130,1

Korkoriski

Konsernin korollinen nettovelka tilinpäätöshetkellä oli 269,6 (366,6) miljoonaa euroa. Konsernin tavoitteena on suojautua koronmuutosten aiheuttamilta oleellisesti vaikutuksilta, jotka kohdistuvat taseen korollisiin velkoihin ja saamisiin. Suojausinstrumenteina käytetään pääosin koronvaihtosopimuksia. Korkoriskiä mitataan velkasalkun keskimääräisellä korkosidonnaisuusajalla (gap). Velkasalkun keksimääräinen korkosidonnaisuusaika 30.4.2017 johdannaiset mukaan lukien oli 3,5 (3,8) vuotta. Pitkäaikaisien lainojen painotettu keskiprosentti suojauksiin oli 2,3 (2,6) prosenttia.

Korkoriskin herkkyysanalyysin perusteena on yhteenlaskettu yhtiötason korkoriski, joka muodostuu korollisista veloista ja johdannaisista, kuten koronvaihtosopimuksista, jotka suojaavat korkoriskiltä. Korkojen nousu yhdellä prosenttiyksiköllä muiden tekijöiden pysyessä samana nostaisi Vapon seuraavan 12 kuukauden aikana uudelleen hinnoitteluun tulevien korollisten velkojen ja saatavien korkokustannuksia ilman verovaikutuksia +1,3 miljoonaa euroa.

Korkojohdannaiset arvostetaan täyteen markkina-arvoonsa ja muutosvaikutus kirjataan tuloslaskelmaan.

Sijoitustoiminnan markkinariski

Konserni altistuu toiminnassaan julkisesti noteerattujen osakkeiden markkinahintojen vaihtelusta aiheutuvalla hintariskillä. Tilikauden aikana konserni myi kaikki omistamansa noteeratut osakkeet. Tulosvaikutus kirjattiin tuloslaskelman rahoituseriin.

Vastapuoli- ja luottoriski

Kassavarojen tallettamisen sekä rahoitus- ja hyödykejohdannaisopimuksiin liitty-

vät vastapuoliriskit hallitaan tekemällä sopimukset ja transaktiot vain luottokelpoisten ja aktiivisesti markkinoilla toimivien osapuolten kanssa.

Kaupallisiin saataviin liittyvistä luottoriskeistä vastaavat liiketoimintayksiköt. Liiketoimintaan liittyvää luottoriskiä vähennetään esimerkiksi luottovakuuksilla ja asiakaskohtaisesti määritellyillä luottolimiiteillä.

Konsernilla ei ole merkittävää luottoriskikeskittymää.

Päästöoikeuksien hintariski

Osa konsernin voimallaitoksista kuuluu EU:n päästökaupan piiriin. Konserni sai tilikaudelle vastikkeetta päästöoikeuksia, joiden lisäksi markkinoilta hankittiin päästöoikeuksia vuoden 2016 velvoitteiden täyttämiseksi. Lisäksi hyödynnettiin rahastoista saatuja päästövähennyksiä (CER).

Kuluvalla päästökauppajaksolla 2013-2020 konserni ei saa kansallisissa alkujaoissa kaikkia tarvitsemiaan päästöoikeuksia. Konserni hankkii pääosan tarvitsemistaan päästöoikeuksista EU:n päästökauppariskinoilta, jonka lisäksi ostetaan päästövähennyksiä Nefco Carbon Fund -rahastosta. Rahasto tuottaa päästövähennyksiä (CER), joita voidaan rajoitetusti käyttää konsernin päästövähennysten kattamiseen.

Sähköenergian hintariski

Konsernin suomalaiset yhtiöt ostavat markkinoilta sähköenergiaa ja vastaavasti voimalaitosten tuottama sähkö myydään markkinoille. Fyysisen sähkön hintariski suojataan johdannaisilla sähkökaupapolitiikan mukaisesti. Sähkökaupan käytännön suojaustoimenpiteistä sekä selvityksistä vastaa yhteistyökumppaniksi valittu

sähkömeklariyhtiö. Tehdyt suojaukset erääntyvät 1 kuukaudesta 5 vuoteen. Suojauksen kohteena olevan energian määrä on 143 GWh.

Pääoman hallinta

Konsernin pääoman hallinnan tavoitteena on mahdollistaa liiketoimintojen strategian mukainen kasvu optimoiden samalla pääoman kokonaiskustannus. Pääomarakennetavoitteena on säilyttää konsernin omavaraisuus vähintään 37 prosentissa. 30.4.2017 omavaraisuusaste oli 43,0 (37,6) prosenttia.

Oman pääoman ehtoinen laina

Omaan pääomaan sisältyy vuonna 2016 nostettua hybridilainaa 50 miljoonaa euroa. Lainan korko on kiinteä 6,5 % vuodessa ensimmäiset viisi vuotta ja sen jälkeen vähintään 11,5 % prosenttia vuodessa. Lainalla ei ole eräpäivää, mutta yhtiöllä on oikeus lunastaa se viiden vuoden kuluttua liikkeeseen laskusta. Oman pääoman ehtoinen joukkovelkakirjalaina (hybridilaina) on heikommassa etusija-asemassa kuin yhtiön muut velkasitoumukset. Sen etusija-asema on kuitenkin muita omaan pääomaan luettavia erääntäviä. Hybridilainan korot maksetaan, jos yhtiökokous päättää jakaa osinkoa. Jos osinkoa ei jaeta, päättää yhtiö mahdollisesta koron maksusta erikseen. Hybridilainan haltijoilla ei ole määräysvaltaa tai äänestysvoimaa yhtiökokouksessa.

Osinkopolitiikan mukaan Vapo Oy pyrkii jakamaan vuosittain keskimäärin 50 prosenttia emoyhtiön tilinpäätöksen osoittamasta vuosivoitosta, mikäli rahoituksen reunaehdot eivät vaaranna.

Nettovelkaantumisasteet olivat seuraavat:

1000 eur	2017	2016
Korolliset velat	368 521	384 461
Korolliset saamiset	-3 383	-8 482
Rahavarat	-95 495	-9 415
Nettovelat	269 642	366 563
Oma pääoma yhteensä	339 718	288 183
Nettovelkaantumisaste (gearing)	79,4 %	127,2 %

29. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot

1 000 eur	30.4.2017			30.4.2016		
	Positiivinen	Negatiivinen	Netto	Positiivinen	Negatiivinen	Netto
Sopimus	Käypä arvo	Käypä arvo	Käypä arvo	Käypä arvo	Käypä arvo	Käypä arvo
Korkojohdannaiset, ei-suojauslaskentaa	386	-2 062	-1 676	3 342	-3 626	-284
Valuuttajohdannaiset, ei-suojauslaskentaa	327	-15	312	156	-14	142
Sähköjohdannaiset, ei-suojauslaskentaa	34	-661	-627	63	-1 382	-1 319
Öljyjohdannaiset, ei suojauslaskentaa	0	0	0	0	0	0
Päästöoikeusjohdannaiset, ei-suojauslaskentaa	0	-185	-185	0	-78	-78
Lyhytaikaiset johdannaissopimukset	747	-2 923	-2 176	3 561	-5 100	-1 539

1000 eur	2017	2016
Korkojohdannaisten nimellisarvo	195 000	235 000
Valuuttajohdannaisten nimellisarvo	96 795	107 640
Sähköjohdannaisten nimellisarvo	4 163	5 588
Öljyjohdannaisten nimellisarvo	0	0
Päästöoikeuksien nimellisarvo	1 008	1 054
Lyhytaikaiset	296 966	349 282

Käyvän arvon hierarkia

Vapo määrittää ja esittää rahoitusinstrumenttien käyvän arvon luokittelun seuraavan hierarkian mukaisesti:

- Taso 1. Rahoitusinstrumentit, joille on olemassa markkinoilla julkisesti noteerattu hinta
- Taso 2. Instrumentit, joiden arvonmäärityksessä on käytetty suoraan havainnoitavissa olevia markkinahintoja
- Taso 3. Instrumentit, joiden arvonmääritykseen suoria markkinahintoja ei ole käytettävissä.

Taso 1 sisältää pörssinoteeratut osakkeet, taso 2 johdannaiset ja taso 3 sijoitukset noteeraamattomiin osakkeisiin.

1 000 eur	2017				2016			
	Yht.	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yht.	Taso 1	Taso 2	Taso 3
KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETUT VARAT								
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat - kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät								
Johdannaiset - ei suojauslaskentaa	747	0	747	0	142	0	142	0
Yhteensä	747	0	747	0	142	0	142	0
KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETUT VELAT								
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat - kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät								
Johdannaiset - ei suojauslaskentaa	2 923	0	2 923	0	1 681	0	1 681	0
Yhteensä	2 923	0	2 923	0	1 681	0	1 681	0

30. Tytäryhtiöt ja olennaiset määräysvallattomien omistajien osuudet

Seuraavassa taulukossa on esitetty tietoja konsernin tilinpäätöshetken mukaisesta rakenteesta

Pääasiallinen toimiala	Kotimaa	Kokonaan omistettujen tytäryritysten lukumäärä	
		2017	2016
Energialiiketoiminta	Suomi	4	4
Energialiiketoiminta	Ruotsi	1	2
Energialiiketoiminta	Viro	1	1
Energialiiketoiminta	Tanska	1	1
Kasvuturveliiketoiminta	Suomi	1	1
Kasvuturveliiketoiminta	Ruotsi	1	1
Kasvuturveliiketoiminta	Norja		1
Kasvuturveliiketoiminta	Viro	1	1
Kasvuturveliiketoiminta	Espanja	1	1
Vesiensuojelu	Suomi	1	1
Kierrätysliiketoiminta	Venäjä		1
Osittain omistettujen tytäryritysten lukumäärä			
Pääasiallinen toimiala	Kotimaa	2017	2016
Energialiiketoiminta	Suomi	1	1
Kasvuturveliiketoiminta	Norja		1

Konsernilla on osakassopimukseen perustuen Piipsan Turve Oy:ssä todellinen määräysvalta, jonka perusteella yhtiö yhdistellään konserniin tytäryhtiönä.

Luettelo konsernin kaikista tytäryrityksistä on esitetty liitetiedossa 31 "Lähipiiritapahtumat"

Erittely olennaisista määräysvallattomien omistajien osuuksista konsernissa

1 000 eur	Määräysvallattomien omistajien osuus voitosta/tappiosta		Määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta	
	2017	2016	2017	2016
Tytäryritykset, joissa on määräysvallattomien omistajien osuuksia, mutta jotka eivät yksittäin ole merkittäviä	-18	-52	384	1 039
	0,2 %	1,2 %	0,1 %	0,4 %

31. Vastuositoumukset

1 000 eur	2017	2016
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Annetut kiinnitykset (velkojen vakuudeksi)	0	6 772
Takaukset	20 948	29 147
Annetut pantit	4	4
Yhteensä	20 952	35 923
Vastuositoumukset samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta		
Takaukset		
Muut vastuositoumukset	17 345	16 826
Yhteensä	17 345	16 826
Vastuositoumukset osakkuusyhtiöiden puolesta		
Takaukset	0	4 300
Vastuositoumukset muiden puolesta		
Takaukset	0	0
Muut vuokravastuut		
Seuraavan 1 vuoden aikana maksettavat	3 119	2 723
Myöhemmin maksettavat	6 691	4 501
Yhteensä	9 810	7 224

Konserni on vuokrannut koneita ja laitteita, ajoneuvoja sekä atk-laitteita. Merkittävimmän osan sopimuksista muodostavat vuokratut tuotantokoneet ja -laitteet, joiden pääoma-arvot tilinpäätöshetkellä olivat 8,2 miljoonaa euroa. Hankinta-ajalla olevia sopimuksia ei ole. Vuokrasopimusten pituudet ovat

kymmenen vuotta. Sopimukseen sisältyy mahdollisuus, mutta ei velvollisuutta jatkaa sopimusta alkuperäisen päättymispäivän jälkeen.

Vapo Oy on sijoittajana Nefco Carbon -rahastossa. Rahastosta tulee päästövähennyksiä, joita voidaan käyttää päästöoikeusvelvoitteiden täyttämiseen.

Päästövähennemien ostovelvoitteet olivat tilinpäätöshetkellä 0,2 miljoonaa euroa.

Konsernilla on maanvuokrasopimuksia turvetuotantoa varten. Pinta-ala- ja vuosiperusteisia vuokraveloitteita oli tilikauden lopussa yhteensä 12,4 miljoonaa euroa.

Maksu- vuosi	Vuokran määrä (vuoden 2016 perusteella)	Sopimusten määrä	Maksu- vuosi	Vuokran määrä (vuoden 2016 perusteella)	Sopimusten määrä	Maksu- vuosi	Vuokran määrä (vuoden 2016 perusteella)	Sopimusten määrä
2017	1 065 601	1 106	2031	345 225	300	2045	28 439	28
2018	1 051 737	1 068	2032	301 903	278	2046	26 577	24
2019	1 005 269	1 026	2033	256 754	221	2047	18 085	19
2020	924 955	979	2034	229 195	203	2048	17 231	16
2021	911 623	942	2035	163 363	146	2049	16 012	15
2022	874 099	896	2036	127 112	118	2050	14 769	14
2023	739 793	611	2037	118 306	111	2051	14 329	13
2024	681 801	594	2038	105 353	100	2052	10 050	5
2025	642 068	559	2039	96 119	94	2053	9 844	4
2026	547 864	467	2040	86 143	85	2054	9 844	4
2027	497 166	439	2041	54 833	49	2055	475	3
2028	451 210	377	2042	51 840	44	2056	475	3
2029	438 842	371	2043	35 751	34	2057	475	3
2030	412 573	351	2044	34 299	32			

Muut taloudelliset vastuut

Yhtiöt ovat velvollisia tarkistamaan valmistuneista kiinteistöinvestoinneista tekemiään arvonlisäverovähennyksiä, jos kiinteistön verollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana.

	Vastuun enimmäismäärä 1 000 eur	Viimeinen tarkistusvuosi
Investointi valmistunut 2008	170	2017
Investointi valmistunut 2009	343	2018
Investointi valmistunut 2010	37	2019
Investointi valmistunut 2011	628	2020
Investointi valmistunut 2012	77	2021
Investointi valmistunut 012013-042014	67	2023
Investointi valmistunut 052014-042015	212	2024
Investointi valmistunut 052015-042016	472	2025
Investointi valmistunut 052016-042017	836	2026
Yhteensä	2 843	

32. Lähipiiritapahtumat

Liiketoimet ja avoimet saldot lähipiirin kanssa

Vapo noudattaa osakeyhtiölain ja IAS24 velvoitteita lähipiiriliiketoimien seurannasta. Konsernin lähipiiriin kuuluvat tytär- ja osakkuusyhtiöt. Lähipiiriin luetaan myös konserniin kuuluvien yhtiöiden toimitusjohtajat,

hallintoneuvostojen ja hallitusten jäsenet sekä Vapo-konsernin johtoryhmän jäsenet. Edellä mainittujen henkilöiden puoliset ja avopuolisot sekä muut samassa taloudessa asuvat sukulaiset ovat myös lähipiirissä. Lähipiiriin voivat kuulua myös edellä mainittujen henkilöiden määräys- ja vaikutusvalta-yhteisöt.

Voidakseen seurata luotettavasti lähipiirin välisiä liiketoimia Vapo ylläpitää konsernin lähipiirirekisteriä. Rekisteriin merkittävät tiedot saadaan lähipiiriin kuuluvilta henkilöiltä itseltään vuosittain. Rekisteri ei ole julkinen eikä tietoja luovuteta kolmansille osapuolille viranomaistahoja ja tilintarkastajaa lukuun ottamatta.

Konsernin emo- ja tytäryrityssuhteet ovat seuraavat:

	Kotimaa	Omistusosuus %	Osuus äänivallasta %
Emoyhtiö Vapo Oy			
Kekkilä Oy	Suomi	100,00	100,00
Suo Oy	Suomi	100,00	100,00
Piipsan Turve Oy	Suomi	48,00	48,00
Hanhisuon Turve Oy	Suomi	100,00	100,00
Forest BtL Oy	Suomi	100,00	100,00
Salon Energiantuotanto Oy	Suomi	100,00	100,00
Vapo Clean Waters Oy	Suomi	100,00	100,00
Neova AB	Ruotsi	100,00	100,00
AS Tootsi Turvas	Viro	100,00	100,00
Vapo A/S	Tanska	100,00	100,00
Kekkilä Oy:n omistamat tytäryhtiöosakkeet:			
Hasselfors Garden AB	Ruotsi	100,00	100,00
Kekkilä Eesti Oü	Viro	100,00	100,00
Kekkilä Iberia S.L.	Espanja	100,00	100,00

Luettelo konsernin olennaisista osakkuus- ja yhteisyrityksistä on esitetty liitetiedossa 14 "Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä".

Lähipiirin kanssa toteutuneet liiketoimet sekä lähipiirisaamiset ja -velat

1 000 eur	2017	2016
Osakkuusyrietykset		
Myynnit	494	8 776
Ostot	-924	-45 379
Saamiset	39	80
Velat	0	0
Yhteisyrietykset		
Myynnit	1 876	445
Ostot	-1 252	-3 877
Saamiset	15	7
Velat	0	0

Erittely johdon palkoista ja palkkioista on esitetty liitetietojen kohdassa 7 "Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut".

Ylimmän johdon työsuhde-etuudet ja lainasaamiset

Ylin johto koostuu hallituksesta, toimitusjohtajasta sekä muusta johtoryhmästä.

Toimitusjohtajalle sekä Vapo Oy:n johtoryhmän jäsenillä on tulostavoitteisiin sidottu kannustepalkkio, joka on maksimissaan 20-40 prosenttia vuosipalkasta. Hallituksen päätöksen mukaisesti palkkion pääasialliset määräytymisperusteet on sidottu Vapo-konsernin liikevoittoon ja kassavirtaan.

Hallituksen irtisanoessa toimitusjohtajan irtisanomisaika on 6 kuukautta ja lisäksi hän on oikeutettu 12 kuukauden palkkaa vastaavaan korvaukseen. Toimitusjohtajan irtisanoutuessa irtisanomisaika on 6 kuukautta.

Yhtiöllä ei ole käytössään optio-ohjelmia.

Toimitusjohtajan eläkeikä on kulloinkin voimassa olevan Työntekijän eläkelain mukainen vanhuuseläkkeen alaraja.

Konsernin johtoryhmän jäsenet

mukaan lukien toimitusjohtaja kuuluvat työntekijäin eläkelain mukaiseen eläkejärjestelmään. He ovat oikeutettuja maksuperusteiseen ryhmälisäeläkevakuutukseen, johon Vapo maksaa vuosittain summan, joka vastaa 10 prosenttia vuotuisesta kokonaispalkasta (12 x kk-palkka) ilman bonuksia. Yhtiö on tehnyt eläkeyhtiön kanssa sopimuksen mainituista lisäeläkeoikeuksista.

Ylimmältä johdolta ei ollut lainasääntöjä 30.4.2017 ja 30.4.2016.

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS, FAS

Emoyhtiön tuloslaskelma

1 000 eur	Liitetieto	5/2016- 4/2017	5/2015- 4/2016
LIIKEVAIHTO	2	241 900	251 978
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		-19 262	-12 614
Valmistus omaan käyttöön		7	84
Liiketoiminnan muut tuotot	5	8 805	7 574
Materiaalit ja palvelut	6	-90 092	-103 555
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	7	-23 506	-26 443
Poistot ja arvonalentumiset	8	-21 592	-19 991
Liiketoiminnan muut kulut	8	-84 448	-88 616
LIIKEVOITTO		11 813	8 417
Rahoitustuotot	10	9 078	7 584
Rahoituskulut	10	-15 109	-14 252
VOITTO/TAPPIO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		5 782	1 749
Tilinpäätössiirrot		2 278	-323
Välittömät verot	11	-2 401	-1 251
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO		5 659	175

Emoyhtiön tase

1 000 eur	Liitetieto	30.4.2017	30.4.2016
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	12	9 771	6 934
Aineelliset hyödykkeet	13	301 245	323 383
Sijoitukset	14	118 915	133 251
		429 931	463 568
Vaihtuvat vastaavat			
Vaihto-omaisuus	19	83 348	103 839
Pitkäaikaiset saamiset	15	121 257	128 798
Lyhytaikaiset saamiset	20	48 220	67 126
Rahat ja pankkisaamiset	21	94 212	7 516
		347 037	307 281
VASTAAVAA		776 969	770 849
VASTATTAVAA			
Oma Pääoma			
Osakepääoma		50 456	50 456
Muut rahastot		30 096	30 096
Edellisten tilikausien voitto		170 726	170 551
Tilikauden voitto/tappio		5 659	175
Osingonjako		-4 000	-12 000
Oma pääoma yhteensä	0	252 938	251 279
Tilinpäätössiirtojen kertymä		59 262	61 540
Pakolliset varaukset	0	2 970	3 273
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	24	266 186	324 370
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	25	5 860	6 043
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	26	148 459	66 192
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	0	41 294	58 152
Vieras pääoma yhteensä		461 799	454 757
VASTATTAVAA		776 969	770 849

Emoyhtiön rahavirtalaskelma

1 000 eur	30.4.2017	30.4.2016
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden voitto/tappio	5 659	175
Oikaisut tilikauden tulokseen		
Poistot ja arvonalentumiset	21 592	19 991
Rahoitustuotot ja -kulut	6 031	6 668
Tuloverot	2 401	1 251
Muut oikaisut	-3 648	8 906
Oikaisut tilikauden tulokseen yhteensä	26 376	36 815
Käyttöpääoman muutos		
Vaihto-omaisuuden lisäys(-) / vähennys(+)	20 491	11 089
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	6 000	-6 421
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	-16 677	11 453
Varausten muutos	-303	494
Käyttöpääoman muutos yhteensä	9 511	16 615
Maksetut korot		
Maksetut korot	-8 611	-9 595
Saadut korot	4 216	3 902
Muut rahoituserät	2 930	-4 097
Maksetut verot	-1 375	-1 385
Liiketoiminnan rahavirta	38 696	42 431
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-30 514	-29 521
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	33 087	18 998
Ostetut tytäryhtiöosakkeet	0	-1 050
Myydyt tytäryhtiöosakkeet	0	10 549
Luovutustulot pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävistä sijoituksista	3 592	0
Investoinnit muihin sijoituksiin	0	-90
Luovutustulot muista sijoituksista	7 769	-6 949
Pitkäaikaisten lainasaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	7 294	2 844
Lyhytaikaisten lainasaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	8 348	9 346
Saadut osingot liiketoiminnasta	0	92
Investointien rahavirta	29 476	4 218
Rahoituksen rahavirta		
Oman pääoman ehtoisen lainan nosto	50 000	0
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+) / vähennys (-)	-1 271	-3 692
Pitkäaikaisten lainojen nostot	815	70 137
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-27 020	-96 912
Maksetut osingot	-4 000	-12 000
Maksetut konserniavustukset	0	0
Rahoituksen rahavirta	18 525	-42 466
Rahavarojen muutos		
Rahavarat tilikauden alussa	7 516	3 333
Rahavarojen muutos	86 697	4 183
Rahavarat tilikauden lopussa	94 213	7 517

EMOYHTIÖN LIITETIEDOT

1. Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Vapo Oy:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain mukaisesti. Konserni on aloittanut kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisen raportoinnin 1.1.2006.

Ulkomaan rahan määräiset erät ja johdannaissopimukset

Valuuttamääräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin ja tilinpäätöshetkellä taseessa olevat saamiset ja velat muunnetaan tilinpäätöspäivän kurssiin. Kurssierot on kirjattu rahoituksen kurssieroihin.

Valuuttariskien kattamiseksi tehdyt johdannaissopimukset on arvostettu tilinpäätöspäivän kurssiin. Johdannaisiin sisältyvä korkotekijä on jaksotettu sopimusajalle, ja taseen velkoja tai saamia suojaavien sopimusten kurssierot on kirjattu rahoitustuottojen ja -kulujen ryhmään kurssieroiksi.

Liikevaihto ja tuloutusperiaatteet

Tuloutus tapahtuu luovutettaessa suori-te. Liikevaihtoa laskettaessa myyntituotoista on vähennetty myynnin välilliset verot, myönnetty alennukset ja reklamaatiokorvaukset.

Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Liiketoiminnan muihin tuottoihin on kirjattu käyttöomaisuuden myyntivoitot,

vuokratuotot, tuotot myydyistä päästöoikeuksista sekä saadut avustukset. Liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyvät käyttöomaisuuden myyntitappiot, päästöoikeuksien toteutuneet kulut sekä myynnin toimituskulut, luottotappiot ja maksetut myyntiprovisiot sekä muut liiketoimintaan liittyvät kulut.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimus- ja kehitysmenot kirjataan tulosvaikutteisesti niiden syntymisvuonna.

Käyttöomaisuus ja poistot

Käyttöomaisuuden tasearvot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin vähennettynä vuosittaisilla poistoilla ja arvonalennuksilla. Käyttöomaisuus poistetaan hyödykkeen taloudelliseen käyttöaikaan perustuvien suunnitelman mukaisiin tasapoistoin tai käytön mukaan lasketuina poistoin. Taloudelliset pitoajat aineettomille hyödykkeille ovat 5-10 vuotta ja aineellisille hyödykkeille 3-40 vuotta.

Päästöoikeudet

Päästöoikeudet käsitellään aineettomina oikeuksina, jotka arvostetaan hankintameno. Vastikkeetta saatujen päästöoikeuksien arvostushinta on nolla. Varaus päästöoikeuksiin palautusveloitteen täyttämiseksi kirjataan, elleivät vastikkeetta saadut päästöoikeudet riitä kattamaan todellisten päästöjen määrää. Täten mahdollinen tulosvaikutus aiheutuu toteutuneiden päästöjen ja saatujen päästöoikeuksien erosta.

Leasing

Emoyhtiön tilinpäätöksessä leasingmaksut on kirjattu vuosikuluksi.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintameno, ellei todennäköinen jälleenhankintameno tai luovutushinta ole sitä alhaisempi. Vaihto-omaisuuden arvo on määriteltä FIFO-menetelmää käyttäen.

Vaihto-omaisuuden hankintameno sisällytetään myös siihen kohdistuva osuus hankinnan ja valmistuksen kiinteistä menoista, jotka kohdistetaan tuotteille tuotantoyksikön normaalin toiminta-asteen mukaisesti. Turvetuotannon vaihto-omaisuus sisältää myyntivalmiiksi muokatut turvevarat eli turpeen myyntivaraston. Myyntikuntoon muokkaamattomat turvevarat käsitellään käyttöomaisuudessa turvesubstanssina, joka poistetaan käytön mukaan.

Verot

Tuloverot on kirjattu Suomen verolainsäädännön mukaisesti. Laskennalliset verosaamiset on esitetty liitetiedoissa.

2. Liikevaihto

1 000 eur	2017	2016
Suomi	237 393	246 899
Muut maat	4 507	5 080
Yhteensä	241 900	251 978

3. Liiketoiminnan muut tuotot

1 000 eur	2017	2016
Vuokratuotot	392	511
Avustukset ja julkiset tuet	255	248
Myyntivoitot pysyvistä vastaavista	5 946	3 907
Muut tuotot	2 213	2 908
Yhteensä	8 805	7 574

4. Materiaalit ja palvelut

1 000 eur	2017	2016
Ostot tilikauden aikana	-46 572	-53 582
Varaston muutos	-1 211	-918
Ulkopuoliset palvelut	-42 308	-49 056
Yhteensä	-90 092	-103 555

5. Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot

1 000 eur	2017	2016
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-19 134	-21 308
Eläkekulut	-3 335	-4 086
Muut henkilösivukulut	-1 037	-1 049
Yhteensä	-23 506	-26 443

Johdon palkat, palkkiot ja luontoisedut		
Toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen	518	456
Hallituksen jäsenet	191	181
Hallintoneuvoston jäsenet	36	23
Muut johtoryhmän jäsenet	1 138	1 375
Yhteensä	1 884	2 035

Henkilöstön määrä		
Tilikauden aikana keskimäärin	360	451

6. Poistot ja arvonalentumiset

1 000 eur	2017	2016
Aineettomat oikeudet	-1 610	-2 125
Rakennukset ja rakennelmat	-1 567	-1 695
Koneet ja kalusto	-10 026	-9 633
Muut aineelliset hyödykkeet	-6 637	-6 384
Suunnitelman mukaiset poistot	-19 840	-19 837
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä	-1 752	-789
Suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-21 592	-20 626

7. Liiketoiminnan muut kulut

1 000 eur	2017	2016
Vuokrat	-8 436	-8 596
Myyntirahdit	-34 556	-35 622
Luovutustappiot pysyvistä vastaavista	-4 554	-7 790
Tilintarkastusmenot, varsinainen tilintarkastus	-111	-113
Tilintarkastusmenot, muut asiantuntijapalvelut	-80	-113
Tilintarkastusmenot, veroneuvonta	0	0
Tilintarkastusmenot yhteensä	-190	-227
Muut kulut	-36 712	-36 381
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-84 448	-88 616

8. Rahoitustuotot ja -kulut

1 000 eur	2017	2016
Osinkotuotot saman konsernin yrityksiltä	0	50
Osinkotuotot muilta	0	41
Tuotot osuuksista	0	92
Korkotuotot saman konsernin yrityksiltä	3 838	3 431
Korkotuotot muilta	369	301
Muut rahoitustuotot muilta	399	20
Muut korko- ja rahoitustuotot	4 605	3 751
Korkokulut konserniyrityksille	-81	-100
Korkokulut muille	-9 736	-9 755
Muut rahoituskulut muille	-918	-611
Muut korko- ja rahoituskulut	-10 736	-10 467
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-6 130	-6 624
Valuuttakurssivoitot	4 472	3 741
Valuuttakurssitappiot	-4 373	-3 785
Rahoituksen kurssierot	99	-44

9. Tilinpäätössiirrot

1 000 eur	2017	2016
Poistoeron muutos		
Aineettomat hyödykkeet	-744	370
Rakennukset ja rakennelmat	1 337	190
Koneet ja kalusto	2 639	-1 555
Muut aineelliset hyödykkeet	-1 274	992
Yhteensä	1 958	-3
Vapaaehtoisten varausten muutos		
Jälleenhankintavarauksen lisäys		-320
Jälleenhankintavarauksen käyttö	320	
Yhteensä	320	-320

10. Välittömät verot

1 000 eur	2017	2016
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-2 413	-1 255
Aikaisempien tilikausien verot	12	4
Yhteensä	-2 401	-1 251

11. Aineettomat hyödykkeet

1 000 eur	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakko-maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.5.2016	24 191	1 713	1 134	27 037
Lisäykset	740	76	4 067	4 883
Vähennykset	-517	0	0	-517
Siirrot erien välillä	4 480	0	-4 480	0
Hankintameno 30.4.2017	28 894	1 788	721	31 403
Kertyneet poistot 1.5.2016	-20 014	-90	0	-20 104
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	81	0	0	81
Tilikauden poisto	-1 476	-134	0	-1 610
Kertyneet poistot 30.4.2017	-21 409	-224	0	-21 633
Kirjanpitoarvo 30.4.2017	7 486	1 564	721	9 771

1 000 eur	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakko-maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.5.2015	23 551	1 713	290	25 553
Lisäykset	864	0	1 537	2 401
Vähennykset	-791		-126	-917
Siirrot erien välillä	567		-567	0
Hankintameno 30.4.2016	24 191	1 713	1 134	27 037
Kertyneet poistot 1.5.2015	-18 179	-22	0	-18 201
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	222			222
Tilikauden poisto	-2 056	-69		-2 125
Kertyneet poistot 30.4.2016	-20 014	-90	0	-20 104
Kirjanpitoarvo 30.4.2016	4 177	1 623	1 134	6 934

12. Aineelliset hyödykkeet

1 000 eur	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.5.2016	39 415	53 130	215 196	286 658	41 569	635 968
Lisäykset	240	17	3 536	-317	22 156	25 631
Vähennykset	-2 140	-10 693	-10 956	-17 673	-479	-41 942
Siirrot erien välillä	0	1 201	5 733	14 893	-21 827	0
Hankintameno 30.4.2017	37 515	43 655	213 509	283 562	41 418	619 658
Kertyneet poistot 1.5.2016	-351	-30 912	-143 196	-138 126	0	-312 585
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0	6 659	2 518	4 978	0	14 154
Tilikauden poisto	0	-2 059	-11 114	-6 641	0	-19 814
Arvonlennukset	-168	0	0	0	0	-168
Kertyneet poistot 30.4.2017	-351	-30 912	-143 196	-138 126		-312 585
Kirjanpitoarvo 30.4.2017	36 995	17 342	61 717	143 773	41 418	301 245

1 000 eur	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.5.2015	39 657	53 430	222 324	282 051	51 450	648 912
Lisäykset	548	-607	3 526	0	23 676	27 142
Vähennykset	-790	-1 898	-22 194	-14 981	-224	-40 086
Siirrot erien välillä	0	2 206	11 540	19 588	-33 333	0
Hankintameno 30.4.2016	39 415	53 130	215 196	286 658	41 569	635 968
Kertyneet poistot 1.5.2015	-299	-30 676	-146 384	-142 187	0	-319 547
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0	1 459	12 821	10 445	0	24 725
Tilikauden poisto	-52	-1 695	-9 633	-6 384	0	-17 764
Arvonlennukset	0	0	0	0	0	0
Kertyneet poistot 30.4.2016	-351	-30 912	-143 196	-138 126	0	-312 585
Kirjanpitoarvo 30.4.2016	39 064	22 218	72 000	148 532	41 569	323 383

13. Sijoitukset

1 000 eur	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Osuudet osakkuusyhtiöissä	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.5.2016	117 307	7 962	7 983	133 251
Lisäykset	0	0	0	0
Lisäykset konsernin sisäiset yritysjärjestelyt	0	0	0	0
Vähennykset	0	-7 064	-7 272	-14 336
Vähennykset yritysjärjestelyt	0	0	0	0
Vähennykset konsernin sisäiset yritysjärjestelyt	0	0	0	0
Arvonalentumiset	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 30.4.2017	117 307	898	711	118 915

1 000 eur	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Osuudet osakkuusyhtiöissä	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.5.2015	128 205	7 962	7 892	144 060
Lisäykset	1 050	0	90	1 140
Lisäykset konsernin sisäiset yritysjärjestelyt	0	0	0	0
Vähennykset	0	0	0	0
Vähennykset yritysjärjestelyt	-11 949	0	0	-11 949
Vähennykset konsernin sisäiset yritysjärjestelyt	0	0	0	0
Arvonalentumiset	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 30.4.2016	117 307	7 962	7 983	133 251

14. Vaihto-omaisuus

1 000 eur	2017	2016
Aineet ja tarvikkeet	23 436	24 521
Keskeneräinen tuotanto	7 085	6 696
Valmiit tuotteet	52 691	72 489
Ennakkomaksut vaihto-omaisuudesta	137	134
Vaihto-omaisuus yhteensä	83 348	103 839

15. Pitkäaikaiset saamiset

1 000 eur	2017	2016
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Lainasaamiset	118 073	124 215
Lainasaamiset muilta	3 183	3 183
Muut pitkäaikaiset saamiset muilta	0	1 400
Yhteensä	121 257	128 798

16. Lyhytaikaiset saamiset

1 000 eur	2017	2016
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Myyntisaamiset	1 014	678
Lainasaamiset	11 071	19 419
Siirtosaamiset	88	113
Saamiset osakkuusyrittäjäryhmittä		
Myyntisaamiset	45	62
Siirtosaamiset	17	17
Saamiset muilta		
Myyntisaamiset	28 226	30 415
Lainasaamiset	200	5 299
Siirtosaamiset	5 292	8 438
Muut saamiset	2 267	2 684
Yhteensä	48 220	67 126
Saamisten olennaiset erät		
Jaksotetut verot	531	1 558
Muut siirtosaamiset myynneistä	2 487	4 836
Muut siirtosaamiset kuluista	2 274	2 044
Yhteensä	5 292	8 438

17. Oma pääoma

Sidottu oma pääoma

1 000 eur	2017	2016
Osakepääoma	50 456	50 456
SIDOTTU OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 30.4.	50 456	50 456

Vapaa oma pääoma

1 000 eur	2017	2016
Muut rahastot	30 096	30 096
Voittovarot tilikauden alussa	170 726	182 551
Osingonjako	-4 000	-12 000
Tilikauden voitto	5 659	175
VAPAA OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 30.4.	202 481	200 823
Laskelma voitonjakokelpoisista varoista		
Edellisten tilikausien voitto	166 726	170 551
Tilikauden voitto/tappio	5 659	175
VOITONJAKOKELPOISET VARAT	172 385	170 726

18. Pakolliset varaukset

1 000 eur	2017	2016
Ympäristövelvoitteista johtuva varaus	2 970	3 273
Yhteensä	2 970	3 273

19. Pitkäaikainen vieras pääoma

1 000 eur	2017	2016
Joukkovelkakirjalainat	158 975	178 909
Oman pääoman ehtoiset lainat	50 000	
Lainat rahoituslaitoksilta	40 881	145 131
Lainat saman konsernin yrityksiltä	16 331	331
Liittymismaksut	5 014	4 772
Saadut ennakot	846	1 271
Yhteensä	272 046	330 413

Pitkäaikaisten korollisten velkojen lyhennysohjelma (kalenterivuositain)

1 000 eur	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ->	Yht
Joukkovelkakirjalainat	100 000	10 000	0	0	0	80 000	190 000
Oman pääoman ehtoiset lainat	0	0	0	0	50 000	0	50 000
Rahalaitoslainat	0	25 000	60 000	50 000	0	881	135 881
Rahoitusleasing-velat	1 191	1 785	1 794	1 804	1 814	24 046	32 434
Yhteensä	101 191	36 785	61 794	51 804	51 814	104 927	408 314

20. Lyhytaikainen vieras pääoma

1 000 eur	2017	2016
Lainat rahoituslaitoksilta	125 000	27 020
Saadut ennakot	7 967	13 902
Ostovelat	14 365	12 873
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille:		
Ostovelat	566	536
Muut velat	23 246	33 999
Siirtovelat	34	2
Velat omistusyhteisyriksille:		
Ostovelat	4	14 715
Saadut ennakot	18	28
Muut velat	213	166
Muut velat	6 189	10 421
Siirtovelat	12 150	10 683
Yhteensä	189 753	124 344

21. Vastuositoumukset

1 000 eur	2017	2016
Muut omasta puolesta annetut vakuudet	0	0
Takaukset	16 349	24 273
Annetut pantit	0	0
Yhteensä	16 349	24 273
Vastuositoumukset samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta		
Takaukset	10 752	11 312
Muut vastuositoumukset	0	0
Yhteensä	10 752	11 312
Muut vastuositoumukset		
Johdannaissopimukset	290 216	345 880
Vastuositoumukset osakkuusyhtiöiden puolesta		
Takaukset	0	4 300
Muut vuokravastuut		
Alle yhden vuoden sisällä erääntyvät vuokravastuut	2 434	1 914
1-5 vuoden sisällä erääntyvät vuokravastuut	3 884	3 784
Myöhemmin erääntyvät vuokravastuut	2 157	0
Yhteensä	8 475	5 698

Emoyhtiö on sijoittajana Nefco Carbon -rahastossa. Rahastosta tulee päästövähennymiä, joita voidaan käyttää päästöoikeusveloitteiden täyttämiseen. Päästövähennemien ostovelvoitteet olivat tilinpäätöshetkellä 0,2 miljoonaa euroa.

Emoyhtiöllä on maanvuokrasopimuksia turvetuotantoa varten. Pinta-ala- ja vuosiperusteisia vuokraveloitteita oli tilikauden lopussa yhteensä 11,0 miljoonaa euroa.

Maksu- vuosi	Vuokran määrä (vuoden 2016 perusteella)	Sopimusten määrä	Maksu- vuosi	Vuokran määrä (vuoden 2016 perusteella)	Sopimusten määrä	Maksu- vuosi	Vuokran määrä (vuoden 2016 perusteella)	Sopimusten määrä
2017	925 246	1044	2031	307 033	267	2045	28 439	28
2018	911 401	1007	2032	268 392	249	2046	26 577	24
2019	865 815	966	2033	223 243	192	2047	18 085	19
2020	845 706	928	2034	197 875	175	2048	17 231	16
2021	832 373	891	2035	132 925	119	2049	16 012	15
2022	800 113	846	2036	96 674	91	2050	14 769	14
2023	667 642	563	2037	87 868	84	2051	14 329	13
2024	609 650	546	2038	74 915	73	2052	10 050	5
2025	576 944	513	2039	65 681	67	2053	9 844	4
2026	496 622	423	2040	58 543	60	2054	9 844	4
2027	449 931	398	2041	44 002	43	2055	474,62	3
2028	405 646	337	2042	41 891	39	2056	474,62	3
2029	394 949	331	2043	35 751	34	2057	474,62	3
2030	369 062	313	2044	34 299	32			

Muut taloudelliset vastuut

Yhtiö on velvollinen tarkistamaan valmistuneista kiinteistöinvestoinneista tekemiään arvonalisäverovähennyksiä, jos kiinteistön verollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana.

	Vastuun enimmäismäärä 1 000 eur	Viimeinen tarkistusvuosi
Investointi valmistunut 2008	163	2017
Investointi valmistunut 2009	231	2018
Investointi valmistunut 2010	22	2019
Investointi valmistunut 2011	130	2020
Investointi valmistunut 2012	77	2021
Investointi valmistunut 012013-042014	63	2023
Investointi valmistunut 052014-042015	175	2024
Investointi valmistunut 052015-042016	464	2025
Investointi valmistunut 052016-042017	760	2026
Yhteensä	2 085	

Yhtiö on sitoutunut hankkimaan Peatmax Oy:ltä tuotteita 19,5 miljoonalla eurolla ja palveluja 8,6 miljoonalla eurolla periodilla 1.9.2013-31.8.2018. Tilikauden loppuun mennessä kertyneitä hankintoja oli yhteensä 18,5 miljoonaa euroa.

Tunnuslukujen laskentaperiaatteet

EBITDA	=	Liikevoitto + Poistot ja arvonalentumiset +/- Osuudet osakkuusyhtiöiden tuloksista	
Käyttöpääoma	=	Vaihto-omaisuus + Toimialojen korottomat saatavat - Korottomat velat	
Sidottu pääoma	=	Toimialojen käyttöomaisuus + Käyttöpääoma	
Sidotun pääoman kiertonopeus	=	$\frac{\text{Liikevaihto liukuva 12kk}}{\text{Sidottu pääoma (keskimäärin)}}$	
Sijoitetun pääoman tuotto % (ROIC)	=	$\frac{\text{Liikevoitto liukuva 12kk}}{\text{Sidottu pääoma (keskimäärin)}}$	X 100
Oman pääoman tuotto %	=	$\frac{\text{Voitto ennen veroja liukuva 12kk - tuloverot}}{(\text{Oma pääoma} + \text{määräysvallattomat omistajat}) \text{ keskimäärin}}$	X 100
Maksuvalmius	=	$\frac{\text{Lyhytaikaiset korottomat saatavat}}{\text{Lyhytaikaiset korottomat velat}}$	
Omavaraisuusaste %	=	$\frac{\text{Oma pääoma} + \text{määräysvallattomat omistajat} + \text{pääomalaina} \times 100}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$	
Korolliset nettovelat	=	Korolliset velat – korolliset lainasaamiset - rahavarat	
Nettovelkaantumisaste %	=	$\frac{\text{Korolliset nettovelat}}{\text{Oma pääoma} + \text{määräysvallattomat omistajat}}$	X 100
Vapaa kassavirta ennen veroja	=	EBITDA +/- käyttöpääoman muutos – nettoinvestoinnit	
Tulos / osake	=	Emoyhtiön omistajien osuus tuloksesta / Osakkeiden lukumäärä	
Oma pääoma / osake	=	Emoyhtiön omistajien oma pääoma / Osakkeiden lukumäärä	
Osinko j/ osake	=	Tilikauden osingonjako / Osakkeiden lukumäärä	
Osinko / tulos %	=	100 * osinko/osake / tulos/osake	

Konsernin tunnusluvut 2012–2017

Milj. euroa	2012	04/2014	04/2015	04/2016	04/2017
Liikevaihto	652,9	847,4	486,9	459,8	392,1
Kasvu %	-7,4	29,8	0,0	-5,6	-5,0
Käyttökate EBITDA	52,1	110,8	74,7	43,1	56,9
% liikevaihdosta	8,0	13,1	15,3	9,4	14,5
Poistot	-42,0	-54,2	-39,3	-35,0	-35,6
Arvonalentumiset	-0,6	-3,8	-0,7	-0,8	-2,4
Liikevoitto EBIT	9,1	50,0	36,9	8,6	20,0
% liikevaihdosta	1,4	5,9	7,6	1,9	5,1
Liikevoitto ennen arvonalentumisia	9,7	53,9	37,6	9,4	22,4
% liikevaihdosta	1,5	6,4	7,7	2,1	5,7
Nettorahoituserät	-6,4	-17,2	-13,5	-9,7	-9,8
Voitto/tappio ennen veroja	2,7	32,9	23,3	-1,1	10,2
Verot	3,5	-10,2	-3,6	-3,4	-2,0
Tilikauden tulos	6,1	22,7	19,8	-4,4	8,1
Sijoitetun pääoman tuotto %	1,3	3,8	5,4	1,2	3,0
Sijoitetun pääoman tuotto ennen arvonalentumisia %	1,4	4,4	5,5	1,4	3,4
Sidottu pääoma keskimäärin	680,6	671,4	687,0	695,8	656,9
Sid. pääoman kiertonopeus (liikevaihto / sid. pääoma keskimäärin)	1,0	0,9	0,7	0,7	0,6
Käyttöpääoma keskimäärin	125,6	130,4	164,3	163,4	138,1
Käyttöpääoma keskimäärin % liikevaihdosta	19,2	15,4	33,7	35,5	35,2
Sidottu pääoma vuoden lopussa	667,7	659,4	713,2	669,8	633,9
Käyttöpääoma vuoden lopussa	116,9	144,2	176,9	140,2	125,6
Bruttoinvestoinnit	48,0	65,0	88,4	38,5	39,6
% liikevaihdosta	7,4	7,7	18,1	8,4	10,1
Bruttoinvestoinnit / poistot	1,1	1,2	2,3	1,1	1,1
Käyttökate	52,1	110,8	74,7	43,1	56,9
+/- Käyttöpääoman muutos	39,1	-27,4	-32,7	39,6	14,7
- Nettoinvestoinnit	-26,9	-21,6	-67,1	-21,9	1,6
Vapaa kassavirta ennen veroja	64,4	61,9	-25,1	60,7	73,2
Taseen loppusumma	801,2	786,9	838,2	795,0	812,4
Oma pääoma	294,7	305,2	304,4	288,2	339,7
Oma pääoma keskimäärin	296,8	300,5	297,4	296,1	313,0
Korolliset velat	368,2	340,2	408,1	384,5	368,5
Korolliset nettovelat	355,9	329,0	393,1	366,6	269,6
Omavaraisuusaste %	37,7	40,2	37,8	37,6	43,0
Nettovelkaantumisaste %	120,7	110,3	128,7	127,2	79,4
Korollinen nettovelka/käyttökate	6,8	4,4	5,3	8,5	4,7
Maksuvalmius	2,5	2,5	3,2	2,9	4,4
Oman pääoman tuotto %	2,1	1,3	6,6	-1,5	2,6
Osingonjako	10,0	12,0	12,0	4,0	0,0
Osinko % tuloksesta *	187,5	52,9	64,8	1,4	0,0
Henkilöstö keskimäärin	1 154	1 091	961	914	773
Osakekohtaiset tunnusluvut					
Osakkeiden lukumäärä	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
Tulos/osake, euroa *	178	683	617	-146	271
Oma pääoma/osake, euroa	9 483	9 763	10 106	9 571	11 311
Osinko/osake, euroa	333	400	400	133	0

* = emoyhtiön osakkeenomistajien osuus tuloksesta

Huom! Tilikausi 1.1.2013-30.4.2014 16 kk

TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUS

Vantaalla, 20. päivänä kesäkuuta 2017

Vapo Oy:n hallitus

Jan Lång
puheenjohtaja

Hannu Linna
varapuheenjohtaja

Martti Haapamäki

Tuomas Hyyryläinen

Pirita Mikkonen

Minna Pajumaa

Minna Smedsten

Markus Tykkyläinen

Vesa Tempakka
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 21. päivänä kesäkuuta 2017

KPMG Oy Ab

Ari Eskelinen
KHT